

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 9. januar 2020
SAGSNR.: 2019 - 3415
ID NR.: 638127

databeskyttelse@jm.dk + ces@jm.dk

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning mv.)

Ved e-mail af 11. december 2019 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet anerkender, at det kan være legitimt at give offentlige myndigheder, herunder kommuner, og private borgere adgang til at foretage tv-overvågning særligt med det formål at bekæmpe alvorlig kriminalitet.

Ved at tillade en række myndigheder og borgere at foretage overvågning, indskrænker man imidlertid andre borgeres frihed og retssikkerhed ved at tilsidesætte deres mulighed for at kunne færdes i det offentlige rum, uden at denne færden bliver registreret, og der eventuelt videregives oplysninger herom.

Det er Advokatrådets opfattelse, at der alene bør ske indskrænkninger i borgernes retssikkerhed og ret til privatliv efter en nøje afvejning af fordelene og betydningen for borgerne ved at foretage indskrænkningen. Indskrænkningen bør således alene ske på grundlag af en grundig redegørelse for formålet, på et klart lovgrundlag, og alene når der er proportionalitet mellem det formål, man ønsker at opnå, og de deraf følgende konsekvenser for den almindelige borger.

Med det fremsendte lovforslag ændres tv-overvågningsloven, således at der sker en udvidelse både af den personkreds, som kan foretage overvågning, og i forhold til de områder, hvor overvågningen må foretages. Der er dermed tale om en betydelig udvidelse af muligheden for at foretage tv-overvågning af områder, der benyttes til almindelig færdsel.

Som følge af reglerne i lovforslaget vil der endvidere skulle ske behandling af store mængder af personoplysninger. Enhver behandling af personoplysninger skal leve op til de generelle principper i databeskyttelsesforordningens artikel 5 om bl.a. at

behandlingen af personoplysninger skal være tilstrækkelig, relevant og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (dataminimering).

Der skal således også i denne forbindelse være proportionalitet mellem det formål, som man ønsker at opnå, og de personoplysninger der behandles for at opnå formålet.

Advokatrådet finder det bekymrende, at der foretages en så betydelig udvidelse af muligheden for at foretage overvågning af den almindelige borger med henvisning til opklaringen af en række grupperingers grove kriminalitet. Der ses heroverfor ikke at foreligge dokumentation eller anden begrundelse for, at grov kriminalitet vil blive opklaret som følge af forslaget. Advokatrådet foreslår derfor, at det genovervejes, om formålet kan opnås ved foranstaltninger, som er mindre indgribende for den enkelte borger.

Med lovforslaget indføres desuden i § 2, stk. 6, en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte regler om adgang til tv-overvågning efter § 1, stk. 5. Bestemmelsen giver justitsministeren mulighed for at udvide kredsen af aktører, der kan foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel. Efter lovforslaget vil det således være muligt administrativt at udvide tv-overvågningen.

Advokatrådet finder, at en sådan udvidelse af muligheden for at foretage tv-overvågning bør ske med parlamentarisk kontrol ved ændring af lov om tv-overvågning og ikke i bekendtgørelsesform.

Med venlig hilsen

Andrew Hjuler Crichton
Generalsekretær

København, den 8. januar 2020

Bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning

Ved e-mail af 11. december 2019 har Justitsministeriet anmodet om Amnesty Internationals eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning).

Generelle bemærkninger

Med trygheds- og sikkerhedspakken, som dette udkast til lov er en del af, vil regeringen bl.a. indføre en massivt øget tv-overvågning af det danske samfund. Lovforslaget indeholder meget betydelige udvidelser i tv-overvågningsbeføjelserne med det medfølgende markante indhug i borgernes retssikkerhed og frihedsrettigheder, uden at størstedelen af disse indgreb gøres til genstand for nærmere overvejelser om nødvendighed og proportionalitet.

Som lovforslaget er formuleret, efterlader det et billede af, at man med øget tv-overvågning vil kunne forbygge og bekæmpe kriminalitet og dermed skabe mere tryghed og sikkerhed i det danske samfund. Amnesty savner en reel undersøgelse af, hvorvidt man ved brug af øget tv-overvågning kan opnå denne tilsigtede effekt og en konkret stillingtagen til de menneskeretlige problemer og retssikkerhedsudfordringer, der følger af en massiv tv-overvågning af den danske befolkning.

Amnesty anbefaler, at der løbende indsamles statistik om, hvorvidt man med lovens udvidede adgang til private som kommunal tv-overvågning opnår det tilsigtede formål. Ligeledes bør individer berørt af loven sikres en tydelig og effektiv mulighed for at klage over en tilladelse til at foretage tv-overvågning med hjemmel i tv-overvågningsloven.

Konkrete bemærkninger

Udvidet adgang til privat overvågning

Efter hovedreglen i tv-overvågningslovens § 1, stk.1, må private ikke foretage tv-overvågning af offentlig gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel. Tv-overvågningslovens § 2 indeholder en række undtagelser til dette forbud, hvorefter visse private aktører af politiet kan få tilladelse til tv-overvågning af det areal, der ligger indenfor kort afstand fra forretningsstedets indgange og facader, når overvågningen er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Med lovudkastet lempes kravet til at tv-overvåge, sådan at det fremover kun skal være "nødvendigt" af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, men ikke behøves at være "klart nødvendigt". Det vil således "fremover være muligt at foretage tv-overvågning blot der er en vis sandsynlighed for, at der kan blive begået kriminalitet relateret til den erhvervsdrivendes virksomhed"¹.

¹Udkast til forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning, s.48

Med lovudkastet udvides samtidig det areal, der kan tv-overvåges. Lovudkastet gør op med gældende praksis på området, hvorefter der kun må ske overvågning af det areal, der ligger indenfor kort afstand fra forretningsstedets indgange og facader. Med den foreslåede lovændring vil man udvide det tilladte overvågningsareal fra en grænse på op til ca. 10-15 meter fra forretningsstedets indgange og facader til at der i princippet vil være tale om flere hundrede meter. ”Det afgørende for afgrænsningen af, i hvilket omfang der må overvåges, er således, at den pågældende erhvervsdrivende har sikret sig, at der ikke overvåges ind i private hjem eller andre private områder.”²

Hvis man sammenholder antallet af private erhvervsdrivende i et gadebillede med det brede areal, der kan overvåges, medfører denne udvidelse, at der reelt indføres en masse tv-overvågning af borgere i det offentlige rum. Begrundelsen der gives for at give så markant vide muligheder for tv-overvågning af det offentlige rum er, at ”tv-overvågning som redskab kan være meget effektivt i forbindelse med opklaring af kriminalitet”³.

Amnesty henviser til, at den foreslåede vide mulighed for tv-overvågning af private kan udgøre et indgreb i retten til respekt for privatliv efter artikel 8, stk.1 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) og Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder (Charteret), artikel 7 og 8. Efter EMRK artikel 8 stk.2 og Charterets artikel 52, vil et indgreb eller begrænsning til retten til respekt for privatlivet kunne foretages, såfremt, at indgrebet er fastlagt i lovgivningen, at indgrebet er begrundet i et lovligt hensyn og

² Udkast til forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning, s.47

er nødvendigt, herunder proportionalt, idet indgrebets intensitet skal stå i et rimeligt forhold til det angivne mål.

Amnesty stiller sig derfor stærkt kritisk overfor, at man vil fjerne et krav om ”klart nødvendigt”, og i stedet stille et krav om ”nødvendighed”, som der knyttes en meget bredt favnende forståelse af i forhold til at der blot skal være en ”vis sandsynlighed” for kriminalitet. Dermed udvandes kriteriet for adgangen til at overvåge i en sådan grad, at det er tvivlsomt, om der vil blive foretaget en meningsfuld afvejning af, hvorvidt der er et kriminalitetsbekæmpelseshensyn, der konkret retfærdiggør overvågningen som nødvendig og proportional overfor hensynet til privatlivets fred, herunder borgernes adgang til at kunne færdes i det offentlige rum uden at blive overvåget.

Udvidet adgang til kommunal overvågning

Tv-overvågningslovens generelle forbud mod tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel, omfatter ikke offentlige myndigheders tv-overvågning.

Kommuner kan efter tv-overvågningslovens § 2 a med henblik på at fremme trygheden foretage tv-overvågning af offentlig gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel såfremt det ligger i nær tilknytning til et område, der lovligt tv-overvåges af en boligorganisation i medfør af lovens § 2, stk.2.

Med lovudkastet udvides adgangen for kommunal tv-overvågning yderligere, hvorefter en kommunal bestyrelse efter drøftelse med politidirektøren ”med henblik på at fremme trygheden” kan foretage tv-overvågning af offentlige områder, som benyttes til almindelig færdsel, såfremt at det ligger i tilknytning til, eller i forlængelse

³ Udkast til forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning, s.48

af en restaurationsvirksomhed.⁴ Kommuner får således mulighed for at overvåge offentlige områder op til flere hundrede meter fra restaurantvirksomheden. Adgang til tv-overvågning er betinget af, at det ”efter kommunens nærmere vurdering vil fremme trygheden og sikkerheden for borgere, som færdes i det pågældende område”. Politiet kan afvise, at en kommunalbestyrelse fortager tv-overvågning i medfør af tv-overvågningslovens § 2 c, stk.2 jf. stk.1. Dog fremgår det af lovforslaget, at denne mulighed kun forudsættes anvendt ”i helt særlige tilfælde, hvor der er tale om varige beskyttelseshensyn af politiets virksomhed på et konkret område”.⁵

Kommunale tv-overvågning, som beskrevet i lovforslaget vil kunne udgøre et indgreb i retten til privatliv efter EMRK artikel 8 og Charterets artikel 7 og 8. Efter EMRK artikel 8 og Charterets artikel 52, kræves det at indgreb i privatlivets fred er fastlagt i lovgivningen. Under iagttagelse af kravet om nødvendighed og proportionalitetsprincippet skal der ske en afvejning af hensynet til privatlivets fred, herunder borgernes adgang til at kunne færdes i det offentlige rum uden at blive overvåget, overfor hensynet til at skabe tryghed og kriminalitetsbekæmpelse.

Amnesty stiller sig stærkt kritisk overfor, at der ikke i tv-overvågningsloven redegøres nærmere for hvilke kriterier, som skal danne grundlag for en beslutning om tv-overvågning. Et så vidtgående og vagt angivet kriterie for kommuners adgang til at foretage tv-overvågning, som at denne foretages ”hvor der efter kommunens opfattelse er behov for tryghedsskabende og sikkerhedsmæssige tiltag i nattelivet”⁶ uden hertil opstilles mere præcise kriterier, opfylder efter Amnestys opfattelse ikke hjemmelskravet, således som det er fastlagt efter menneskeretten.

Justitsministeriets leverer ikke en holdbar argumentation for, hvordan den foreslåede udvidelse af adgangen til tv-overvågning kan retfærdiggøres. Amnesty savner at der bliver gjort konkrete overvejelser om indgrebets proportionalitet, og om der kan bruges mindre indgribende midler end tv-overvågning, som måske også kan være mere effektive- som redskab til at opnå det bredt defineret formål om ”at fremme trygheden”.

Amnesty International

⁴ Udkast til forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning, s.26

⁵ Udkast til forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning, s. 56

⁶ Udkast til forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning, s 55

den 6. januar 2020

Høringssvar over forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning

BL har modtaget Justitsministeriets høring om lovforslag om ændring af tv-overvågning. BL takker for muligheden for at afgive bemærkninger til de foreslåede lovændringer.

Lovforslaget giver anledning til følgende bemærkninger:

Præcisering af lovlig tv-overvågning

BL er enig i, at der er et behov for at præcisere, hvornår private lovligt kan foretage tv-overvågning af egne indgange og facader. BL forudsætter i lovændringen, at vurderingen er den samme i hhv. § 2, stk. 1, nr. 3 og nr. 4, der begge regulerer indgange og facader, selvom de foreslåede præciseringer alene knytter sig til § 2, stk. 1, nr. 3.

Udvidet adgang til overvågning ved sikkerhedstrusler

Den foreslåede udvidelse af adgangen til tv-overvågning i særlige tilfælde, hvor det er nødvendigt for at imødegå en sikkerhedstrussel, forudsætter, at en ansøgning til politiet herom behandles meget hurtigt hos politiet, da bestemmelsen er tænkt anvendt i situationer, hvor der opstår en pludselig sikkerhedstrussel. Dette fremgår også af lovforslagets bemærkninger, men det kræver en særlig opmærksomhed hos politiet, som skal sikres i praksis, således at der sker en hensigtsmæssig behandling hos politiet.

Registrering af overvågningskameraer i POLCAM

Justitsministeriet vurderer, at lovforslaget ikke får administrative eller økonomiske konsekvenser af betydning.

BL deler ikke umiddelbart ministeriets vurdering af dette.

Det bemærkes, at det af lovforslaget til retsplejelovens § 791 e, stk. 7 fremgår, at politiet kan overtage tv-overvågning med magt, herunder skaffe sig adgang til lokaler, hvorfra tv-overvågningen kan overtages.

Efterfølgende underretning om et foretaget indgreb kan i henhold til bestemmelsens stk. 8 ske efter reglerne i § 788, stk. 1, 3 og 4. Underretningen skal gives til den, der har rådighed over den tv-overvågning, der har været overtaget.

Hvis ovenstående indgreb skal kunne lade sig gøre, vil det forudsætte, at politiet er bekendt med, hvor de pågældende optagelser lagres, ligesom det vil være nødvendigt med adgangsoplysninger til den pågældende computer/server. Det er derfor usandsynligt, at et sådan indgreb kan ske i praksis uden forudgående kontakt med adgangsgivne kontaktpersoner fra en boligforening. I praksis er det kun få personer pr. boligafdeling under en boligorganisation, som har adgang til videoovervågningen.

Det kræver derfor en større administrativ indsats i de almene boligorganisationer, hvis lovforslaget bliver vedtaget. Foruden de nuværende GDPR-relaterede registreringer og orientering til

beboere samt indhentning af tilladelser fra politiet vil det betyde, at boligorganisationernes medarbejdere nu også manuelt skal registrere de mange kameraer i politiets register (POLCAM). Herudover skal der som hidtil ansøges om tilladelse til opsætning af tv-overvågning hvert 5. år.

For de store boligafdelinger – f.eks. i belastede områder med over 170 opsatte kameraer - vil det medføre et større administrativt arbejde, da registreringen af kameraerne skal være sket inden den 15. juli 2020. Hertil kommer, at POLCAM-registret løbende skal holdes ajourført, både hvad angår kameraerne og deres placering, men også ved udskiftning af personale, idet der skal være tilknyttet kontaktpersoner til registret.

Det er derfor BL's opfattelse, at lovændringen vil have både økonomiske og administrative konsekvenser af betydning for de almene boligorganisationer, som har boligafdelinger, hvor der er opsat tv-overvågning.

Udvidet slettefrist

BL finder det hensigtsmæssigt, at det foreslås at udvide muligheden for at opbevare visse optagelser med personoplysninger i et længere tidsrum end nævnt i lovens § 4 c, stk. 4 (30 dage), i tilfælde hvor det er nødvendigt at hensyn til en indgivet anmeldelse om strafbart forhold. Der kan være et tidsmæssigt behov for at opbevare oplysningerne i længere tid i forbindelse med en anmeldelse til politiet, hvor det ikke er lykkedes at overdrage oplysningerne til politiet indenfor fristen på 30 dage.

I juli 2019 blev nye retningslinjer om tv-overvågning fra EDPB (European Data Protection Board) sendt i høring. Heri fremgår det, at der efter databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra g ved behandling af personoplysninger ved tv-overvågning er en slettefrist på 72 timer, og at en tidsperiode, der går ud over denne, kræver en særlig begrundelse.

Det bemærkes dog, at disse retningslinjer endnu ikke er endeligt vedtaget, og at disse derfor kan modificeres i den endelige vejledning fra EDPB.

BL forstår Justitsministeriets fremlæggelse af gældende ret og den foreslåede ordning således, at databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra g ikke finder anvendelse på tv-overvågning, der opsættes til kriminalitetsforebyggende formål, og at retningslinjerne fra EDPB således kan fraviges, hvis de skulle blive vedtaget i den form, der var i høring.

Opdatering af pjece

BL bemærker, at det i lovforslagets bemærkninger fremgår, at Justitsministeriet i samarbejde med Datatilsynet vil opdatere den gældende pjece fra marts 2008.

Det fremgår imidlertid ikke, hvad der er påtænkt i forhold til Datatilsynets vejledning om tv-overvågning i boligorganisationer mv. fra november 2012, der supplerede pjecen fra marts 2008. Det skal tilføjes i forlængelse heraf, at hverken pjecen eller vejledningen længere er tilgængelig på Datatilsynets hjemmeside.

BL opfordrer derfor Justitsministeriet til at opdatere og offentliggøre vejledningen for de almene boligorganisationers tv-overvågning , da den har været et rigtig godt og brugbart værktøj for de almene boligorganisationer.

BL har ikke yderligere bemærkninger til ændringen af lov om tv-overvågning.

BL står naturligvis til rådighed, hvis der ønskes en uddybning af ovennævnte.

Med venlig hilsen

Bent Madsen

Justitsministeriet
Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Cathrine Engsig Sørensen
Sagsnr.: 2019-7910-0026
Dok.: 1284358

Nærum den 8. januar 2020

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning)

Brancheforeningen Danske Byggecentre har på eget initiativ udfærdiget et høringssvar til regeringens udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning).

Vi har taget initiativet til at indgive det høringssvar, da vi i efteråret 2019 har igangsat et projekt, der har til formål at reducere kriminaliteten i vores branche for danske byggecentre. Vi stiller os naturligvis til rådighed for at uddybe dette projekt. Brancheforeningen repræsenterer ca. 365 byggecentre og trælaster i Danmark.

Brancheforeningen Danske Byggecentre glæder sig over, at der igen tages initiativ til at justere lovgivningen på dette område, da vi ofte oplever, at overvågningsmateriale er omdrejningspunkt for opklaring af kriminalitet hos vores medlemskæder, og at der jævnligt opstår udfordringer med at få det praktisk til at hænge sammen, særligt når man tager politiets nødvendige prioriteringer og sagsbehandlingstid i betragtning. Vores branche oplever oftest, at straffesager, der typisk omhandler tyveri og bedrageri, har en sagsbehandlingstid på 2-3 år.

Vedr. punkt 3: Udvidet adgang til privat tv-overvågning:

Vi støtter initiativet om at gøre op med de nuværende krav om at detailbutikker alene må overvåge arealet, der ligger få meter fra indgangspartier mv. Illegale aktiviteter hos vores medlemmer sker ofte i området udenfor og omkring vores butikker, da vi sælger varer, der har en ikke ubetydelig fysisk størrelse. Formulering ændringen, der har fokus på at man ikke tv-overvåger ind i private hjem, virker naturlig og har også vores støtte.

Hvad angår det fjerde punkt om lagringstid, anser vi det som en praktisk nødvendighed, at man kan gemme overvågningsoptagelser i længere tid end 30 dage, når der er indgivet en politianmeldelse.

Igen understreges det, at politiet har svært ved at nå at indhente det nødvendige overvågningsmateriale inden for 30 dage.

Oplevelsen fra hverdagen er *meget* ofte, at politiet også ved endt overdragelse af overvågningsmateriale formår at have en beklagelig omgang med overvågningsmaterialet, og derfor henvender sig igen efter denne periode for at få genudleveret materialet.

Der ligger derfor en klar nødvendighed i at kigge nærmere ind i dette aspekt om udvidet lagringstid ved politianmeldte forhold.

Når det kommer til lagringstid, er betalingspræmierne for professionel handel i byggebranchen

(kontokorts-ordninger) således, at der gives kredit i løbende måned+30 dage. Derfor ønsker vi at tale for, at man lovgivningsmæssigt kigger mere nuanceret på dette punkt. Vi vil opfordre til at udvide begrebet således, at man taler om mere individuel og proportionel lagring af overvågningsmateriale, med en maksimal angivelse på fx 90 eller 60 dage.

Vi har en klar oplevelse af, at der spekuleres i 30-dages lagring både ved kunde- og personalerelateret kriminalitet ved eksempelvis omfattende tyveri/bedrageriforhold.

Altså at butikkerne kort efter 30-dages udløb modtager en benægtelse af de konkrete køb. Dermed er købets indhold ikke længere i vores varetægt, og vi har ualmindeligt svært ved at dokumentere de faktiske forhold, da overvågningsoptagelser er slettet.

Vi vil derfor opfordre til at udvide mulighederne for generel lagringstid for overvågningsmateriale.

Vedr. punkt 5: Obligatorisk registrering af tv-overvågning

Brancheforeningen Danske Byggecentre støtter initiativet til at gøre registrering i POLCAM obligatorisk. Der ligger nogle praktiske forhold omkring at få det gjort, hvilket vi mener, skal tages i betragtning.

Vi forestiller os, at manglende registrering højst sandsynligt først vil blive opdaget, når politiet rent faktisk har en konkret straffesag, og ved en tilfældighed opdager ikke-registrerede kameraer i f.eks. en trælast.

Der kan opstå gnidninger, hvis man med den ene hånd ønsker at gøre brug af optagelser fra pågældende trælast, og på den anden side potentielt gør det strafbart ikke at lade sig registrere i første omgang.

Vi vil opfordre til og støtte op om kampagner, der har til hensigt at få ikke-registrerede private og virksomheder til at lade sig POLCAM-registrere.

Vi opfordrer samtidig til, at myndighederne fortsat yder særdeles god service, således at store kæder med 50-10 butikker f.eks. kan indsende en samlet butiksoversigt med overvågningskameraer i drift til indregistrering i POLCAM.

Med venlig hilsen
Danske Byggecentre

Palle Thomsen
Adm. direktør

Justitsministeriet - Databeskyttelseskontoret/Strafferetskontoret

Høringsvar om udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning og retsplejeloven

8. januar 2020
FLD
Dok ID: 153547

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) har den 18. december 2019 modtaget høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning) og udkast til lov om ændring af retsplejeloven (Politiets overtagelse af tv-overvågning)

Generelt

DA har ikke generelle bemærkninger til lovforslagene, hvorved regeringen søger at øge trygheden i samfundet via udvidelse af adgangen til tv-overvågning, som i det væsentlige ikke berører forholdet mellem arbejdsgivere og ansatte. DA har alene forholdt sig til de elementer i lovforslagene, der er relevante for virksomheder som arbejdsgivere.

DA har valgt at afgive høringssvar om begge lovudkast i et samlet svar.

Udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning

DA oplever en juridisk usikkerhed om adgangen til at optage lyd i forbindelse med tv-overvågning. Optagning af lyd reguleres således af straffeloven, databeskyttelsesreglerne, ligesom tv-overvågningslovens § 4c omhandler mulighed for videregivelse af både billed- og lydoptagelser.

Efter DA's vurdering bør regeringen ved en ændring af tv-overvågningsloven samtidig tydeliggøre retstilstanden om tv-overvågning med lydoptagelse. En lydoptagelse kan f.eks. medvirke til identifikation af gerningsmanden eller godtgøre karakteren af en trussel, der bliver fremsat mod personalet.

Efter lovforslagets § 2e skal private og offentlige myndigheder, der foretager tv-overvågning af gade, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, registrere overvågningen i politiets register (POLCAM).

Vester Voldgade 113
1552 København V
Tlf.: 33 38 90 00
CVR 16834017
da@da.dk
da.dk

Området for registreringspligten efter den nye foreslåede § 2e svarer ordmæssigt til den gældende tv-overvågningslovs § 1. Det kan efter DA's opfattelse med fordel præciseres nærmere, hvilken tv-overvågning, der udløser pligt til anmeldelse efter den nye § 2e. Præciseringen kan eksempelvis ske via indsættelse af en henvisning til de relevante bestemmelser i loven (lovens §§ 2 – 2d) og redegørelse for om tv-overvågning, der ikke omfattes af tv-overvågningsloven, også omfattes af registreringspligten.

Der er et meget komplekst sammenspil mellem den danske lovgivning i tv-overvågningsloven og datareguleringen i databeskyttelsesloven og EU-lovgivningen. jf. også lovudkastets almindelige bemærkninger 2.1.1.6 og 3. DA skal opfordre til, at der i forbindelse med lovforslaget tages stilling til om f.eks. EU-Domstolen afgørelse om tv-overvågning fra den 11. december 2019 i sagen C-708/18 har betydning for de dataretlige betragtninger i lovforslaget.

I lovforslaget nævnes det, at justitsministeriet i samarbejde med Datatilsynet vil opdatere den gældende pjeces om tv-overvågning, som er helt tilbage fra 2008, hvorunder bl.a. om tv-overvågning af arbejdspladser. DA opfordrer til, at arbejdsmarkedets parter deltager heri på samme vis som arbejdsmarkedets parter deltog ved udarbejdelse af Datatilsynets vejledning om databeskyttelse i forbindelse med ansættelsesforhold.

Udkast til lov om ændring af retsplejeloven

Efter dette lovforslag gives politiet hjemmel til i ekstraordinære situationer at overtage og benytte relevant tv-overvågning, der er opstillet af offentlige myndigheder og private.

Efter DA's opfattelse fremstår betydningen ikke entydigt i lovforslaget af, at politiet "overtager" optagelserne efter den foreslåede bestemmelse.

Lovforslaget kan bl.a. forstås således, at der er risiko for, at en arbejdsgiver for den periode, hvor politiet har overtaget tv-overvågningen, endegyldigt mister sin adgang til optagelserne. DA finder, at det bør præciseres, at en arbejdsgiver efter omstændighederne fortsat skal have adgang til nødvendige optagelser fra denne periode til fortsat at kunne opfylde det oprindelige formål med arbejdsgiverens tv-overvågningen.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Flemming Dreesen

Justitsministeriet
Att.: Databeskyttelseskontoret
Cathrine Engsig Sørensen og Anders Lotterup
Slotsholmsgade 10
1216 København K

databeskyttelse@jm.dk og ces@jm.dk

8. januar 2020

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning)

Justitsministeriet har den 11. december 2019 udsendt forslag om ændring af lov om tv-overvågning. Dansk Erhverv har hertil følgende bemærkninger:

Generelle bemærkninger

Det fremsatte forslag ligner i det væsentligste det forslag, der blev fremsat i december 2018, hvorfor Dansk Erhvervs kommentarer i det væsentligste vil være identiske med de kommentarer vi fremkom med i januar 2019.

Formålet med lovforslaget er at skabe tryghed og sikkerhed i det offentlige rum. Formålet er således ikke at skabe tryghed og sikkerhed for butiksejere. Ikke desto mindre, giver en række af de foreslåede lovændringerne også nogle øgede muligheder for, at erhvervsdrivende i højere grad kan anvende tv-overvågningen til at forebygge og opklare kriminalitet rettet mod erhvervsdrivende.

Imidlertid kommer en række af disse nye muligheder med en betragtelig omkostning, som for en række virksomheder og boligforeninger mv. ikke vil stå mål med at opretholde eller etablere tv-overvågningen af områder, der anvendes til almindelig færdsel. Kravet om, at kameraer der overvåger områder med almindelig færdsel skal registreres og vedligeholdes i POLCAM vil kræve betragtelige administrative og økonomiske ressourcer for erhvervslivet, såvel som for boligforeninger mv. – ressourcer der ikke nødvendigvis står mål med at bibeholde eller etablere overvågningen af disse områder. Dermed bliver de øgede muligheder, som der gives i dele af loven, illusoriske, som følge af andre dele af loven, hvilket nok ikke har været hensigten.

POLCAM har en yderst begrænset værdi for detailhandlen ift. forebyggelse og opklaring af kriminalitet mod detailhandelen. Registrering og vedligehold i og af POLCAM er derfor i det væsentligste alene en byrde uden nogen form for gevinst for erhvervslivet.

Dansk Erhverv skal derfor opfordre til, at kravet om pligtmæssig registrering og vedligeholdelse af kameraer i POLCAM ændres til en frivillig registrering i POLCAM.

Med det fremsatte forslag til ændring i lov om tv-overvågning får erhvervsdrivende, der driver engroshandel, mulighed for at foretage tv-overvågning på lige fod med detailhandlen. Det giver naturligvis god mening at sidestille de to typer salgssteder, og det er en ændring, som Dansk Erhverv har efterlyst, og som vi derfor støtter.

Endvidere bliver der i lov om tv-overvågning skabt en udvidet adgang til at foretage tv-overvågning, og i den forbindelse bliver det også præciseret - og dermed skabt klarere rammer for - hvor private lovligt kan foretage tv-overvågning. Det er positivt og har også været efterlyst af detailhandlen.

Dansk Erhverv ser samtidig frem til en opdatering af Datatilsynets pjece fra 2008 om tv-overvågning. Vi deltager meget gerne i arbejdet med udarbejdelsen af pjecen.

Vi skal i øvrigt bemærke, at detailhandlen oplever en udfordring i forhold til at videregive optagelser til vagter, når der fx er sket et tyveri eller røveri i en butik. I den nuværende lov om tv-overvågning er muligheden for videregivelse af optagelser begrænset til fire tilfælde jf. lovens § 4 c stk. 1 og 2. I disse fire tilfælde indgår eksterne vagter ikke, hvilket begrænser anvendelsen af overvågningen i forebyggende øjemed meget. Vi ved fra såvel butikkerne som politiet, at de fleste butikstyper sker på gågader og i butikcentre, hvor butikkerne ligger tæt, og hvor tyvene går fra butik til butik. De samme steder er der typisk strøgvagter eller centervagter, der arbejder på tværs af butikkerne. Her vil muligheden for at videregive optagelserne til vagterne være et uvurderligt værktøj til at forebygge yderligere kriminalitet. Der er derfor behov for, at Justitsministeriet afklarer, om dette kan ske inden for den eksisterende lovgivning, og hvis dette ikke er tilfældet, sikre at der foretages en lovændring.

Vi skal afslutte vores indledende og generelle bemærkninger med at bemærke, at der i den nuværende lov om tv-overvågning er mulighed for at videregive billede- og lydoptagelser under nærmere beskrevne vilkår. Vi savner dog, at det bliver klart præciseret – fx i en vejledning – hvordan og hvornår det er tilladt at foretage lydoptagelser, idet der umiddelbart kun er ganske begrænsede muligheder for at foretage lydoptagelser jf. straffelovens § 263, stk. 1, nr. 3. Muligheden for at forebygge verbale trusler og senere dokumentere disse trusler kræver, at der er mulighed for at foretage lydoptagelser

Specifikke bemærkninger

§1, nr. 1

Ændring i §2 i lov om tv-overvågning

Ingen bemærkninger

§1, nr. 2

Ændring i §2 stk. 1, nr. 3 i lov om tv-overvågning

Med ændringen tilsigtes en ligestilling af detail- og engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer, hvilket er godt og rigtigt. For at lave en fuldstændig ensretning af tv-overvågningsmulighederne for de to virksomhedstyper, som ligner hinanden til forveksling, idet der

alene er forskel i kundegruppen, men ikke i varesortimentet, så foreslår Dansk Erhverv, at det tillige sikres, at også detailhandlen kan foretage overvågning af områder (fx en parkeringsplads), hvor der ikke direkte foregår salg, men alene vareudlevering – fx i det tilfælde at vareudleveringen foregår fra et lager, der ikke ligger i direkte tilknytning til salgsstedet.

§1, nr. 3 og 4

Ændring i §2 stk. 1, nr. 3, litra a i lov om tv-overvågning

Der er tale om en præcisering af lovteksten og ikke en ændring af retstilstanden. Præciseringen gør det mere klart, hvor der må foretages overvågning, hvilket er positivt.

§1, nr. 5

Ændring i §2 stk. 1, nr. 3, litra b i lov om tv-overvågning

Fjernelsen af afstandskravet, når private foretager tv-overvågning af området ved egne indgange og facader er positivt. Afgrænsningen overfor, at der ikke må overvåges ind i private hjem eller andre private områder, er klar og fornuftig.

§1, nr. 6 og 9

Ændring i §2 stk. 1 i lov om tv-overvågning

Med bestemmelsen etableres en mulighed for administrativt at udvide adgangen for hvilke aktører, der må foretage overvågning af områder, der benyttes til almindelig færdsel. Det er positivt og giver en større fleksibilitet ift. et aktuelt trusselsbillede.

§1, nr. 7

Ændring i §2 i lov om tv-overvågning

Med bestemmelsen etableres en mulighed for at politiet administrativt – efter ansøgning – kan give private mulighed for at foretage overvågning af områder der benyttes til almindelig færdsel. Det er positivt og giver en større fleksibilitet ift. et aktuelt trusselsbillede.

§1, nr. 8

Ændring i §2 i lov om tv-overvågning

Ingen bemærkninger

§1, nr. 10

Ændring i §2 – ny §2e – i lov om tv-overvågning

Lovforslagets nye §2e indfører en pligt til at foretage registrering i POLCAM, hvis man har et kamera, der overvåger områder, der benyttes til almindelig færdsel. Der skal ligeledes foretages registreringer, hvis der foretages væsentlige ændringer af tv-overvågningen – hvilket alene kan forstås, som når overvågningen fjernes helt.

Som nævnt ovenfor under de generelle bemærkninger er der her tale om en ikke ubetydelig administrativ og økonomisk byrde for såvel private erhvervsdrivende, som boligorganisationer og offentlige myndigheder mfl. Når der i bemærkninger til lovforslaget fremgår, at loven ikke har økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv., er dette således ikke korrekt.

For det første skal alle butikker mfl. gennemgå samtlige af deres lokationer for at afdække, om de har kameraer opsat udendørs, hvis ikke det allerede er noget, de har registreret andet steds. Dernæst skal det undersøges, om kameraet er i funktion og om det overvåger områder, der benyttes til almindelig færdsel. For så vidt angår den sidste del, så har en del virksomheder opsat kameraer, som i princippet kan overvåge områder der benyttes til almindelig færdsel, men som ikke gør det, da området er sløret i kamera/optagelses-indstillingerne.

Hvis ikke der er opsat kameraer udendørs, der overvåger områder hvor der er almindelig færdsel, skal det undersøges, om der er kameraer indendørs, der overvåger områder hvor der almindelig færdsel, fx gennem en dør eller en rude. Først derefter er det afklaret, om der er kameraer, som er relevante eller ikke er relevant at registrere. Men så opstår spørgsmålet: Hvis kameraet 95% overvåger privat område og 5% overvåger område hvor der er almindelig færdsel – skal det så registreres? Butikken vil i et sådant tilfælde vælge at dreje kameraet, så der ikke skal anvendes ressourcer på at registrere og vedligeholde en registrering i POLCAM. Dermed går politiet potentielt glip af god og brugbar overvågning, som vi fx så ifm. terrorangrebet på Krudttønden, hvor det i mange tilfælde netop var brug af optagelser fra kameraer inde i butikken, der tilfældigvis fik lidt af gaden med på optagelsen, som blev anvendt ved efterforskningen. Sådanne optagelser må vi formode, at der i fremtiden ikke vil være adgang til, da butikken i sådanne tilfælde ikke har noget incitament til at overvåge udendørsområdet og dermed være forpligtet til at foretage registrering i POLCAM. Og skulle en butik utilsigtet have overvåget et område, hvor der er almindelig færdsel, vil butikken være tilbageholdende med at oplyse om optagelserne til politiet, når konsekvensen vil være, at butikken får en bøde for ikke at have registreret kameraet i POLCAM.

Dansk Erhverv har stor forståelse for politiets behov for nemt at få adgang til, hvilke steder der er overvågning, Derfor deltog vi også via Crimestat aktivt i Rigspolitiets arbejde med pilotprojektet vedrørende kameraregisteret i København. Men da det økonomiske og administrative besvær der er for private i at indberette til POLCAM og vedligeholde POLCAM ikke nødvendigvis i alle tilfælde står mål med effekten af at have opsat kameraer, der foretager overvågning af områder, hvor der er almindelig færdsel, så skal Dansk Erhverv derfor opfordre til, at det fastholdes, at private ikke pligt-mæssigt skal foretage registrering i POLCAM, men at der fortsat er mulighed for at foretage en frivillig registrering.

Hvis Folketinget mod forventning fastholder den tunge administrative pligt for private og offentlige myndigheder til at foretage registrering og vedligeholdelse i POLCAM, skal Dansk Erhverv opfordre til:

- at der som minimum oprettes en markant nemmere adgang til at foretage registreringer, end der i dag er tilgængeligt i POLCAM, hvor der skal logges ind med NEM-ID og der alene kan registreres ét kamera/én lokation ad gangen. Der skal være en nem adgang, til at foretage upload af samtlige lokationer fx via et excelark.
- at virksomheder der anvender Dansk Erhvervs kriminalitetsstatistiksystem Crimestat, skal kunne nøjes med at foretage registreringer i Crimestat, hvor politiet så enten selv kan trække en excel-fil med alle registreringerne eller kan få tilsendt en fil fra Dansk Erhverv. Dette svarer til den metode Dansk Erhverv i dag anvender i samarbejdet med Rigspolitiet om brug af data om kameraer. Dansk Erhverv har løbende sendt excel-filer til Rigspolitiet

med butikkernes registreringer af kameraer og har også leveret den primære data til brug for politiets pilotprojekt omkring kameraregistret. Der er derfor fin evidens for, at den metode fungerer for såvel butikkerne, som politiet.

§1, nr. 11

Ændring i §3, stk. 2 i lov om tv-overvågning

Ingen bemærkninger

§1, nr. 12

Ændring i § 4 c, stk. 5, 1. pkt. i lov om tv-overvågning

Med ændringen udvides de situationer, hvor en erhvervsdrivende må opbevare optagelserne i mere end 30 dage, til at omfatte den situation, hvor der er indgivet anmeldelse til politiet for et strafbart forhold. Selvom det er positivt, at erhvervsdrivende med forslaget får en udvidet mulighed for at opbevare optagelser længere end de 30 dage, ser vi hellere, at politiet hurtigst muligt får udviklet et it-system, hvortil erhvervsdrivende kan uploade optagelser, således at optagelserne hurtigst muligt kommer i politiets besiddelse, og således at bevissikringen ikke beror på den enkelte erhvervsdrivendes forhold. Det er i øvrigt uklart, om der skal være tale om en strafbar handling rettet mod butikken eller der også kan være tale om strafbar handling fx mellem to kunder, eller fx i form af pinkodeafluring. Der er derudover uklart, hvem der skal foretage anmeldelsen. Er det afgørende, at det er butikken der har foretaget anmeldelsen? Det skal i øvrigt bemærkes, at en udvidet adgang til at opbevare optagelserne ikke nødvendigvis gør, at optagelserne reelt bliver opbevaret i længere tid, da det er omkostningstungt at opbevare så store mængder data, hvilket derfor endnu engang leder os til at opfordre til, at der hurtigst muligt bliver etableret en mulighed for, at erhvervsdrivende mfl. kan overdrage videooptagelser mv til politiet via en upload-mulighed til server e.l.

§1, nr. 13

Ændring i § 4d, stk. 1 i lov om tv-overvågning

Ingen bemærkninger

§1, nr. 14

Ændring i § 5, stk. 1 i lov om tv-overvågning

Det står fortsat erhvervsdrivende frit for at montere tv-overvågning. Etablering og vedligeholdelse er dog omkostningstungt og butikken skal derfor løbende vurdere om opsætningen af overvågningen står mål med de omkostninger, der er ved overvågningen. Et tvangsmæssigt krav om registrering af kameraer og løbende vedligeholdelse af et kameraregister, sammenholdt med en bødestraf for ikke at foretage registreringen og vedligeholdelsen vil få en række erhvervsdrivende til at genoverveje opsætningen af kameraer, der overvåger områder med almindelig færdsel. Incitamentet til at informere politiet om brugbart videomateriale er stærkt reduceret, når politiet samtidig med at få overleveret materialet også udsteder en bøde til butikken for at have glemt at registrere kameraet. Dansk Erhverv skal derfor opfordre til, at bestemmelsen udgår.

§2, stk. 1 og 2

Ikrafttrædelsestidspunktet virker fornuftigt, men en frist på 14 dage efter ikrafttrædelsen til at få samtlige relevante kameraer registreret er urealistisk, jf. også vores bemærkninger ovenfor om kravene til registret. Vi skal derfor gentage vores opfordring om at gøre registreringen i registret

frivilligt, og hvis ikke dette imødekommes, så som minimum at sikre, at der laves en indgang til registret, hvor det er nemt og hurtigt at foretage registreringerne, fx via Crimestat, for dem der benytter dette. Uanset om der laves en nemmere løsning til registreringen, så er en frist på 14 dage utilstrækkelig til afklaring af, hvilke kameraer der skal registreres og til dernæst at foretage registreringen, jf. også her vores bemærkninger ovenfor. Vi skal derfor anbefale, at fristen – hvis kravet fastholdes – sættes til 31. december 2020.

Dansk Erhverv står til rådighed for spørgsmål og uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Henrik Lundgaard Sedenmark
Chefkonsulent

Att:

Justitsministeriet –
Databeskyttelseskontoret/Strafferetskontoret

Høringsvar om udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning og retsplejeloven

Dansk Industri (DI) modtog d. 18. december 2019 høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning) og udkast til lov om ændring af retsplejeloven (Politiets overtagelse af tv-overvågning).

DI vælger at afgive høringssvar til begge lovudkast i ét samlet svar.

Generelt

DI har forholdt sig til de elementer i lovforslaget, som er relevante for virksomheder, og DI noterer sig, at lovforslagene, som skal øge trygheden i samfundet via udvidelse af adgangen til tv-overvågning, i det væsentligste gør det muligt for flere private virksomheder at foretage tv-overvågning.

Udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning

Efter DI's vurdering bør en ændring af tv-overvågningsloven præcisere i hvilket omfang private virksomheder skal stille ressourcer til rådighed for politiet ved opklaring af kriminalitet i forbindelse med gennemgang af optagelser, som det henføres til i lovforslaget. Private bærer foruden også omkostningen ved opsættelse af kameraet, og det vil yderligere være en omkostning at skulle afsætte ressourcer til hjælp for politiet.

Baggrunden her er, at der er et behov for at præcisere reglerne for tv-overvågning, som vil skabe klare rammer for, hvornår private virksomheder lovligt kan foretage overvågning, hvilket DI støtter. Herunder støtter DI, at anvendelsesområdet for kriminalitetsbekæmpelse ligeledes dækker engrosvirksomheders mulighed for at foretage tv-overvågning af egne indgange og facader samt arealer i tilknytning hertil. Det bør i den forbindelse præciseres, hvad der forstås ved egne indgange og facader, og eventuelt rækkevidden af denne eller en konkret vejledning til vurderingen af rækkevidden, jf. tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra a.

DI opfordre til, at Justitsministeriet tager stilling til, hvorvidt EU-domstolens dom af 11. december 2019 i sag C-708/18 kan have betydning for lovforslags databeskyttelsesretlige konklusioner.

Herudover er det efter DI's opfattelse vigtigt at en ændring af tv-overvågningsloven samtidig præciserer, hvilke muligheder der gør det muligt at foretage tv-overvågning med lydoptagelse. En lydoptagelse kan være med til at statuere karakteren af en evt. trussel, der bliver fremsat overfor personalet eller andre kunder, samt den kan lægge flere beviser til grund i efterforskningen. Hvorvidt der kan foretages lydoptagelse i forbindelse med tv-overvågning har været en problemstilling for private, som DI gerne ser bliver præciseret f.eks. henset til tv-overvågningslovens § 4c, der henviser til videregivelsesadgang af både billed- og lydoptagelser.

DI ser positivt på, at det af lovforslaget fremgår, at Justitsministeriet i samarbejde med Datatilsynet vil opdatere den nugældende pjece om tv-overvågning, fra 2008, og således fra før databeskyttelsesforordningens ikrafttræden i 2018. DI opfordrer, at arbejdsmarkeds parter deltager i udarbejdelsen af denne vejledning.

DI står uforstående overfor lovforslagets pkt. 4 og 5 på s. 40, hvor det angives at have udgifter for det offentlige, men ikke for erhvervslivets aktører. DI anfører, at udgiften for offentlige og private i højere grad må være de samme ift. opsætning og administration.

For så vidt angår pkt. 6 på s. 40, så DI det gerne præciseret i hvilket omfang både det offentlige og det private skal løfte deres oplysningspligt over for den registrerede, og i hvilke tilfælde tv-overvågning af en registreret vil være anset som en direkte (artikel 13) eller indirekte (artikel 14) indsamling af personoplysninger. Hertil bør det præciseres hvorledes aktørerne i praksis løfter deres oplysningspligt over for den registrerede, også set i relation til at lovforslaget åbner op for muligheden for at overvåge brede arealer. DI ønsker således præciseret, hvorledes dataansvarlige overholder denne pligt i åbne offentlige områder.

Udkast til lov om ændring af retsplejeloven

DI opfordrer til, at der foretages en præcisering af, hvad der forstås ved, at "politiet overtager" optagelser. Det bør præciseres, at virksomheden efter omstændighederne, alt andet lige, beholder adgang til optagelserne, for fortsat at kunne opfylde de eventuelle eksterne formål, hvortil oplysningerne blev indsamlet.

Det bør præciseres, i hvilket omfang private skal stille ressourcer til rådighed for politiet ved opklaring af kriminalitet i forbindelse med gennemgang af optagelser, som det henføres til i lovforslaget. Private bærer foruden også omkostningen ved opsættelse af kameraet, og det vil yderligere være en omkostning at skulle afsætte ressourcer til hjælp til politiet.

Det bør endeligt præciseres, at Politiet i forbindelse med overtagelse af videooptagelser vil blive anset som dataansvarlig, jf. databeskyttelsesforordningen artikel 4, stk. 7.

Med venlig hilsen
Dansk Industri

Malene Dall Sørensen

Justitsministeriet
Att. Anders Lotterup

Vedr. Sags nr. 2019-7910-0026
databeskyttelse@jm.dk og ces@jm.dk

Dansk Told & Skatteforbund
TOLDUDVALGET

7. januar 2020

Vedrørende høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning)

Dansk Told & Skatteforbunds Toldudvalg er ikke på høringslisten til ovennævnte ændring af lovforslag, men ønsker alligevel at komme med kommentarer hertil, idet udvalget som udgangspunkt støtter op om forslaget.

Det fremgår af udkastet til ændring af lov om tv-overvågning § 3 a. (vist nedenfor), at skiltningen med tv-overvågning ikke gælder for ”politiet eller kriminalforsorgen, eller med henblik på beskyttelse af militære anlæg.”

Toldudvalget skal i den forbindelse gøre Justitsministeriet opmærksom på, at der foregår et arbejde (ønske) om at give Toldstyrelsen mulighed for at tv-overvåge i havne, togstationer, lufthavne, og hvor det ellers giver mening for en optimal løsning af Toldopgaven, og vi henstiller derfor til at man også får skrevet Toldstyrelsen (Skatteforvaltningen) ind i lovteksten.

Tv-overvågning er et værktøj, som kan benyttes ved bekæmpelse af narkobekæmpelse m.v.

Lov om ændring af lov om tv-overvågning er som følger:

” § 3 a. Offentlige myndigheder, der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, skal ved skiltning eller på anden tydelig måde give oplysning herom.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke tv-overvågning, som forestås af politiet eller kriminalforsorgen, eller med henblik på beskyttelse af militære anlæg.”

Har I spørgsmål mv. kan I kontakte formand for Dansk Told & Skatteforbunds Toldudvalg, Kim Andersen, på telefon 25 42 03 28 eller mail kim.k.andersen@toldst.dk.

Med venlig hilsen

Jan Nørner
Faglig sekretær

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Danmark

8. januar 2020

J.nr. 2019-11-0326
Dok.nr. 162821
Sagsbehandler
Andreas Droob
Kristensen

Høring over udkast til forslag om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgang til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning)

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk
CVR 11883729

Ved brev af 11. december 2019 har Justitsministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag senest den 8. januar 2020.

Datatilsynet har følgende bemærkninger til udkastet til lovforslag:

1. Generelle bemærkninger

1.1. Af pkt. 1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår det, at lovforslagets formål er at følge op på de initiativer i trygheds- og sikkerhedspakken, der omhandler øget mulighed for overvågning. Lovforslaget indeholder således forslag om, at private, kommuner og andre offentlige myndigheder skal have udvidede muligheder for at foretage tv-overvågning. Derudover indfører lovforslaget en pligt til registrering af tv-overvågning (POLCAM).

1.2. Datatilsynet har tidligere afgivet bemærkninger til udkast til lovforslag i forbindelse med de lovændringer, der i årenes løb har været fremsat, behandlet og senere vedtaget i Folketinget, og som indtil nu har udgjort grundlaget for de regler om tv-overvågning der har været gældende i Danmark.

Endvidere har Datatilsynet i forskellige sammenhænge haft mulighed for at udtale sig om udkast til lovforslag og bekendtgørelser mv., hvor øget overvågning af et betydeligt antal fysiske personer har stået over for hensynet til at forebygge, opdage, efterforske og retsforfølge kriminalitet og terrorhandlinger. Det gælder f.eks. udkastet til lovforslaget om indsamling, anvendelse og opbevaring af oplysninger om flypassagerer (PNR-loven) og bekendtgørelsen om politiets anvendelse af automatisk nummerpladegenkendelse (ANPG).

1.3. Selv om Datatilsynet naturligvis anerkender de saglige formål, der ligger til grund for det foreliggende udkastet til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning, så er det et kendetegn ved alle Datatilsynets udtalelser på dette område – og nærværende udtalelse er ingen undtagelse – at tilsynet finder, at de forskellige udkast til lovforslag og bekendtgørelser mv. alle rejser væsentlige spørgsmål i relation til databaseskyttelse.

Dette hænger sammen med, at der allerede under de nuværende tv-overvågningsregler sker – en ikke ubetydelig – indsamling, behandling og opbevaring af store mængder oplysninger om fysiske personer. De videre rammer for behandlinger af personoplysninger der foreslås i det foreliggende udkast til lovforslag, vil markant øge antallet af registrerede og antallet af registreringer, hvilket afspejles i de risici der er for de fysiske personers rettigheder.

Det er derfor Datatilsynets opfattelse, at en så omfattende indsamling og efterfølgende behandling af personoplysninger øger risikoen for konkrete og ikke-proportionelle indgreb i privatlivets fred, f.eks. i form af en nærmere kortlægning af enkeltpersoners færden. Herudover ser Datatilsynet en forøget risikoprofil for yderligere behandling af oplysningerne uden hjemmel, samt for hændelig og ulovlig videregivelse af, adgang til eller tab af disse. Der er således ved det foreliggende udkast til lovforslag en betydelig risiko for, at de registreredes muligheder for at varetage deres rettigheder vanskeliggøres ved krydsende registreringer hos en flæthed af dataansvarlige, særligt der hvor de overvågede arealer dækkes af tv-overvågning foretaget af flere dataansvarlige.

Sammenfattende er det Datatilsynets vurdering, at dette lovforslag kun bør gennemføres, hvis vægtige samfundsmæssige hensyn taler derfor. Det er således – i sidste ende – en politisk vurdering, om de samfundsmæssige hensyn, som forslaget tilsigter at varetage, har en sådan helt særlig karakter, at lovforslaget skal gennemføres i sin nuværende form.

2. Konkrete bemærkninger

2.1. Udvidet adgang til tv-overvågning af arealer, som benyttes til almindelig færdsel

Det fremgår af § 1, nr. 5, i udkastet til lovforslag, at tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra b, om visse erhvervsdrivendes adgang til at foretage tv-overvågning, foreslås ændret således, at forbuddet i tv-overvågningslovens § 1 ikke gælder *arealer, som ligger i tilknytning til eller i forlængelse af* egne indgange og facader, når tv-overvågningen er nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

For kommunale myndigheder foreslås det i udkastets § 1, nr. 10, at der indsættes en ny bestemmelse i tv-overvågningsloven, hvorefter en kommunalbestyrelse efter drøftelse med politidirektøren med henblik på at fremme trygheden kan foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende områder, som benyttes til almindelig færdsel, og som ligger i tilknytning til eller i forlængelse af en restaurationsvirksomhed. Endvidere foreslås der indsat en bestemmelse, der giver offentlige myndigheder adgang til at foretage tv-overvågning af arealer, som ligger i tilknytning til eller i forlængelse af egne bygningers indgange og facader, når tv-overvågning er nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til § 1, nr. 5 og nr. 10, i udkastet til lovforslag, at bestemmelserne giver mulighed for, at der kan foretages tv-overvågning ned ad en gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, selvom der i princippet vil være tale om flere hundrede meter. Endvidere følger det, at dette primært begrænses af, at der ikke tv-overvåges ind i private hjem eller andre private områder.

Datatilsynet finder det generelt betænkeligt, at lovforslaget giver mulighed for at øge den afstand, som en dataansvarlig kan foretage tv-overvågning på, jf. også pkt. 1 ovenfor. En udvidelse af de overvågede arealer og over afstande på op til flere hundrede meter, er en markant forøgelse i forhold til de gældende regler. Dette vil medføre overvågning af endnu flere almindelige borgere, der færdes på frit tilgængelige områder med almindelig færdsel. Dette gælder

især på steder, hvor flere nærtliggende dataansvarlige – f.eks. i og omkring en gågade – foretager tv-overvågning af samme arealer.

Side 3 af 6

Generelt er det Datatilsynets vurdering, at det bør tydeliggøres i bemærkningerne i udkastet til lovforslag, hvilke proportionalitetsbetragtninger forslaget generelt bygger på, ligesom tilsynet skal anbefale, at det tydeliggøres i de specielle bemærkninger til bestemmelserne, at den dataansvarlige i hvert enkelt tilfælde konkret skal vurdere, om tv-overvågningen kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 5, herunder særligt artikel 5, stk. 1, litra c.

I det omfang, at de foreslåede bestemmelser, eller dele heraf, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 23, skal betragtes som lovgivningsmæssige foranstaltninger, der begrænser rækkevidden af forpligtelser i artikel 5, skal Datatilsynet endvidere opfordre til, at lovforslaget – enten direkte i lovteksten eller i bemærkningerne – berører de hensyn, der følger af artikel 23, stk. 2, litra a – h.

2.2. Nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse

Som nævnet ovenfor under pkt. 2.1., foreslås tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra b, ændret, således at visse erhvervsdrivende kan foretage tv-overvågning af arealer, som ligger i tilknytning til eller i forlængelse af egne indgange og facader, når tv-overvågningen er *nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse*. Det foreslås tillige, at kommunale myndigheder efter den nye § 2 d ligeledes kan foretage tv-overvågning af arealer, som ligger i tilknytning til eller i forlængelse af egne indgange og facader, når tv-overvågningen er *nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse*.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til § 1, nr. 5, at:

”Der gøres med den foreslåede ændring af bestemmelsen op med det tidligere krav om, at tv-overvågningen skal være klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Det indebærer, at den erhvervsdrivende må foretage en konkret vurdering af, hvorvidt et hensyn til at forebygge og opklare kriminalitet gør det nødvendigt (og således ikke klart nødvendigt) at foretage tv-overvågning af de arealer, som ligger i tilknytning til eller i forlængelse af egne indgange og facader. Det er således fremover muligt at foretage tv-overvågning blot der er en vis sandsynlighed for, at der kan blive begået kriminalitet relateret til den erhvervsdrivendes virksomhed. Hensigten er således at give vide muligheder for at foretage tv-overvågning af det offentlige rum, da tv-overvågning som redskab kan være meget effektivt i forbindelse med opklaring af kriminalitet.”

Efter Datatilsynets opfattelse vil det hjælpe de dataansvarlige, når de skal vurdere, hvorvidt tv-overvågningen er i overensstemmelse med de databeskyttelsesretlige principper i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, hvis det i bemærkningerne til lovforslaget nærmere præciseres, hvad der udgør en ”vis sandsynlighed” og ”kriminalitet relateret til den erhvervsdrivendes virksomhed”.

2.3. Skiltningsskrav mv.

Datatilsynet bemærker, at det kan indebære visse udfordringer for dataansvarlige, der iværksætter tv-overvågning efter de foreslåede bestemmelser, at iagttage kravet om skiltning i tv-overvågningslovens § 3 og § 3 a, f.eks. hvis den dataansvarlige tv-overvåger flere hundrede meter ned ad en vej, gade eller plads.

Den dataansvarlige vil i sådanne tilfælde skulle skilte tydeligt ved det sted, hvor den dataansvarliges tv-overvågning begynder, hvilket kan være flere hundrede meter fra den dataansvarliges ejendom eller forretningssted, ligesom det område, som den dataansvarlige tv-overvåger, kan være sammenfaldende med steder med områder, der tv-overvåges af en anden dataansvarlig.

Det kan endvidere have som konsekvens, at det bliver utydeligt for den registrerede, hvor, hvornår og af hvem vedkommende tv-overvåges på et givent sted. Denne manglende gennemsigtighed, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra a, kan indebære, at den registrerede vanskeligt kan gennemskue behandlingen, herunder besværliggøre hvordan den pågældende kan udøve sine rettigheder efter databeskyttelsesforordningen.

2.4. Udvidet adgang til opbevaring af tv-optagelser

Datatilsynet har noteret, at det i § 1, nr. 12, i udkastet til lovforslag foreslås at udvide området i tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 5, således, at der gives mulighed for, at billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, også kan opbevares i et længere tidsrum end nævnt i lovens § 4c, stk. 4, hvis det er nødvendigt af hensyn til en indgivet anmeldelse om strafbart forhold.

Det er Datatilsynets umiddelbare opfattelse, at der også med den nugældende udformning af reglerne kan opbevares optagelser i en længere periode end 30 dage, hvis det er nødvendigt af hensyn til en indgivet anmeldelse om strafbart forhold.

Datatilsynet skal således alene opfordre til, at det i forarbejderne præciseres, at optagelserne skal slettes, når overdragelsen af optagelserne til politiet har fundet sted.

2.5. Udnyttelse af det nationale råderum

I pkt. 3 i de almindelige bemærkninger i udkastet til lovforslag om forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven anføres det, at der med lovforslaget indføres nationale særregler for behandling af ikke-følsomme oplysninger og personoplysninger om strafbare forhold.

Justitsministeriet har i den forbindelse henvist til databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3, om muligheden for at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen i forbindelse med artikel 6, stk. 1, litra c og e, vedrørende behandling på baggrund af en retlig forpligtelse eller i samfundets interesse.

Det fremgår i den forbindelse af udkastet til lovforslag bl.a. at:

”I den forbindelse bemærkes det, at for så vidt angår lovforslagets bestemmelser og behandlingen af ikke-følsomme personoplysninger i medfør heraf, er det vurderingen, at der med lovforslaget er hjemmel hertil i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, idet behandling af personoplysninger efter lovforslaget vil være nødvendig af hensyn til opgaver i samfundets interesse, jf. betænkning nr. 1565, del I – bind 1, side 169. I sådanne tilfælde vil det således alene være relevant at vurdere, om den nationale bestemmelse i tv-overvågningsloven er opfyldt.

For så vidt angår lovforslagets bestemmelser og behandlingen af særlige kategori er af personoplysninger, er det vurderingen, at der med lovforslaget er hjemmel hertil, idet behandling af personoplysninger efter lovforslaget vil være nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, litra g. Lovforslaget vurderes endvidere at sikre passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den regi-

streredes grundlæggende rettigheder og interesser, jf. betænkning nr. 1565, del I – bind 1, side 218. I sådanne tilfælde vil det således alene være relevant at vurdere, om den nationale bestemmelse i tv-overvågningsloven er opfyldt.

For så vidt angår lovforslaget og behandlingen af personoplysninger om strafbare forhold i medfør heraf og overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 10, er det vurderingen, at loven efter vedtagelse af lovforslaget vil udgøre hjemmel i national ret til behandling af personoplysningerne. Med lovforslaget vil der endvidere gives passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. I sådanne tilfælde vil det således alene være relevant at vurdere, om den nationale bestemmelse i tv-overvågningsloven er opfyldt.”

Datatilsynet bemærker hertil, at det kunne synes som om, at bemærkningerne til lovforslaget – ikke til fulde – har implementeret den ændring, som Datatilsynets nyhed af 7. november 2019 omhandler. Tilsynet skal opfordre til, at lovbemærkningerne dette sted i udkastet til lovforslaget tilrettes i overensstemmelse med sondringen mellem behandlingshjemmel og undtagelse til et behandlingsforbud.

Datatilsynet kan i øvrigt tilslutte sig de konkrete henvisninger til betænkning 1565/2017. Det skal dog bemærkes, at den pågældende vurdering efter den nationale lovgivnings regel kræver, at databeskyttelsesforordningens øvrige regler overholdes.

Datatilsynet bemærker, at hvis der sker en begrænsning i de registreredes rettigheder jf. databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, skal der som minimum i loven tages stilling til de områder, der beskrives i artikel 23, stk. 2, litra a-h.

2.6. Forudgående kontrol

Udkastet til lovforslaget indeholder i § 1, nr. 7, et forslag om at indsætte en bestemmelse, hvorefter private efter ansøgning til politiet i særlige tilfælde kan gives tilladelse til i nærmere bestemt omfang at foretage tv-overvågning. Endvidere foreslås det i bestemmelsen, at tilladelse gives for højst 5 år ad gangen, og at tilladelsen kan være underlagt vilkår.

Det fremgår af de specielle bemærkninger, at bestemmelsen skal have et snævert anvendelsesområde og kun vil kunne bringes i anvendelse, når tv-overvågningen er nødvendig for at imødegå en sikkerhedstrussel. Det fremgår yderligere, at politiet i forbindelse med en tilladelse vil skulle angive, hvilke områder der lovligt kan tv-overvåges, og at tilladelsen skal sikre, at det databeskyttelsesretlige proportionalitetsprincip overholdes, således at der ikke tv-overvåges i videre omfang end nødvendigt.

For så vidt angår fastsættelse af nærmere vilkår for tv-overvågning efter den foreslåede bestemmelse, angives det i bemærkningerne til bestemmelsen, at der kan fastsættes vilkår om slettefrist, fysisk adgang til lokaler, hvor overvågningen kan tilgås mv., når politiet skønner det relevant.

Det står ikke Datatilsynet klart, om der med tilladelsesordningen er tiltænkt en forudgående kontrol af den behandling af personoplysninger, som vil finde sted i forbindelse med tv-overvågningen, jf. i den forbindelse databeskyttelsesforordningens artikel 36, stk. 5.

2.7. Datatilsynets kompetence mv.

Datatilsynet skal bemærke, at tilsynet i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens kapitel VI og VII fører tilsyn med enhver behandling, der omfattes af databeskyttelseslo-

ven, databeskyttelsesforordningen og *anden lovgivning, som ligger inden for rammerne for særregler om behandling af personoplysninger*, jf. databeskyttelseslovens § 27.

Side 6 af 6

Datatilsynet henstiller, at tilsynets kompetence – i forhold til den godkendelseskompetence der med udkastet til lovforslag placeres hos politiet – præciseres og tydeliggøres i tv-overvågningsloven eller i bemærkningerne til lovforslaget.

3. Konsekvensanalyse

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 35, stk. 1, har den dataansvarlige pligt til at foretage en konsekvensanalyse i tilfælde, hvor en type behandling, navnlig ved brug af nye teknologier og i medfør af sin karakter, sit omfang, sin sammenhæng og sit formål, sandsynligvis vil indebære en høj risiko for fysiske personers rettigheder.

Det fremgår endvidere af forordningens artikel 35, stk. 3, litra c, at konsekvensanalyse navnlig er påkrævet ved systematisk overvågning af et offentligt tilgængeligt område i stort omfang.

Formålet med en konsekvensanalyse er at identificere og begrænse de påviste risici ved en given behandling. Resultatet af konsekvensanalysen bør således tages i betragtning, når der skal træffes passende foranstaltninger med henblik på at påvise, at behandlingen af personoplysninger overholder de databeskyttelsesretlige regler. Konsekvensanalyser er et centralt element i overholdelsen af databeskyttelsesforordningen, når der planlægges eller foretages databehandling med høj risiko.

Det er tilsynets vurdering, at den foreslåede ordning om indsamling, behandling og opbevaring af personoplysninger ved tv-overvågning, sandsynligvis vil indebære en høj risiko for fysiske personers rettigheder, der medfører, at den dataansvarlige skal udarbejde en konsekvensanalyse. Der henvises i den forbindelse samtidig til databeskyttelsesforordningens artikel 35, stk. 10 om generelle konsekvensanalyser.

Der kan i den forbindelse også henvises til Datatilsynets og Justitsministeriets vejledning om konsekvensanalyse fra marts 2018, hvor der under pkt. 4.3. bl.a. er anført følgende:

”Som eksempel på systematisk overvågning af et offentligt tilgængeligt område kan nævens en kommune eller privat virksomheds opsætning af et antal tv-overvågningskameraer der – inden for rammerne af lov om tv-overvågning – indebærer en løbende overvågning af publikumsområder og lignende.”

Med venlig hilsen

Cristina A. Gulisano
Direktør

8. januar 2020

Ændring af lov om tv-overvågning

Høringsvar – Udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning)

Ved en mail af den 11. december 2019 har Justitsministeriet anmodet Det Kriminalpræventive Råd om eventuelle bemærkninger.

I den anledning skal DKR udtale, at vores mission er at skabe tryghed ved at oplyse om og forebygge kriminalitet.

Fra forskningen ved vi, at tv-overvågning kun har en dokumenteret forebyggende effekt med henblik på at afholde potentielle gerningsmænd fra overhovedet at begå kriminalitet i nogle helt bestemte situationer – fx hærværk og indbrud i biler på offentlige parkeringspladser og i parkeringshuse. Der foreligger altså ikke et forskningsbaseret grundlag for en generel udvidelse af brugen af tv-overvågning med henblik på at forebygge voldsomme hændelser. Det fremgår imidlertid af lovforslaget, at politiet har givet udtryk for, at tv-overvågningen er et godt efterforskningsmiddel.

DKR savner en beskrivelse af rationalet bag ønsket om den massive forøgelse af tv-overvågning. I indledningen til lovforslaget nævnes eksplosionerne i hovedstadsområdet, herunder eksplosionen rettet mod Skattestyrelsen og en lokalpolitistation på Nørrebro i København, som baggrunden for den øgede mulighed for overvågning. Det er imidlertid ikke klart, hvilken sammenhæng svenske bandemedlemmers bombesprængninger i København har med en generel udvidelse af tv-overvågning i det offentlige rum.

Lovforslaget søger at ændre tv-overvågningsloven, så offentlige myndigheder, herunder kommuner, og private får udvidede muligheder for at foretage tv-overvågning samt opbevare optagelserne i længere tid. Efter lovforslaget skal private kunne søge om tilladelse hos politiet til at foretage tv-overvågning, hvis politiet vurderer, at det er nødvendigt for at imødegå en sikkerhedstrussel. Samtidig beskrives det, at kommunalbestyrelser, i drøftelse med politidirektøren, kan foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende med henblik på at fremme trygheden. Efter DKR's opfattelse bør kriterierne for politiets vurdering af nødvendigheden af tv-overvågning fastlægges og fremlægges.

Øget tv-overvågning giver alt andet lige mere data. Der er altid en risiko for illegitim adgang til data, og dermed er der etableret en risiko for at anvende data til kriminalitet, som eventuelt kan være mindst lige så farlig, som den lovforslaget søger at bekæmpe. Derudover er der også altid en risiko for brug i strid med reglerne.

I indledningen til lovforslaget adresseres den frygt og utryghed, som eksplosioner og skyderier i det offentlige rum skaber. En del af baggrunden for lovforslaget er dermed at skabe tryghed. I den forbindelse

skal DKR henvise til, at den objektive utryghed, altså den enkeltes reelle udsathed, må antages at være meget lav.

Uanset den reelle udsathed kan man imidlertid godt *opleve* utryghed (subjektiv utryghed). Indsatser, der iværksættes i det nære miljø, kan dels have en positiv kriminalpræventiv effekt og en positiv effekt på trygheden. DKR kan således fx henlede opmærksomheden på den indsats, der i 2019 vandt Den Europæiske Kriminalpræventive Pris, en områdebaseret indsats i Sofielund. Derudover er der i Urbanplanen i København fysiske forandringer af et udsat boligområde i gang, og det understøttes af et partnerskab, der udfører den sociale del af arbejdet med forny området og støtte beboernes netværk. De arbejder bl.a. med tryghed, trivsel og forebyggelse.

Af disse grunde er DKR betænkelig ved den omfattende udvidelse af adgangen til tv-overvågning.

Den 8. januar 2020.

Venlig hilsen

Anna Karina Nickelsen
Sekretariatschef

Jonas Reinel

Fra: Domstolsstyrelsen (CJUK) <jur@domstolsstyrelsen.dk>
Sendt: 7. januar 2020 11:13
Til: £Databeskyttelseskontoret (951s26); Cathrine Engsig Sørensen
Emne: SV: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om TV-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026

Til Databeskyttelseskontoret

Domstolsstyrelsen har ingen bemærkninger til den fremsendte høring.

Med venlig hilsen

Michala Boesen
Fuldmægtig
Direkte: +45 99 68 43 54
mnb@domstolsstyrelsen.dk

Domstolsstyrelsen

Jura og Forretning
St. Kongensgade 1-3
1264 København K
Tlf. (hovednr.): +45 70 10 33 22
www.domstol.dk

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Sendt: 11. december 2019 11:57
Emne: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om TV-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026

Se venligst vedhæftet filer

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Datbeskyttelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet
Slotholmsgade 10
1216 København K

Pr. e-mail: databeskyttelse@jm.dk og ces@jm.dk

FINANS
DANMARK

Forslag til ændring af reglerne om tv-overvågning

Justitsministeriet sendte den 11. december 2019 et forslag til lov om ændring af tv-overvågningsloven (stærkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning) i høring med frist den 8. januar 2020 for afgivelse af bemærkninger.

Finans Danmark takker for muligheden for at komme med bemærkninger til lovudkastet. Vi vil især gerne kvittere for, at Justitsministeriet har lyttet til vores betragtninger vedrørende samspillet mellem tv-overvågningslovens § 4c, stk. 4, og indgivne anmeldelser om strafbare forhold, og at ministeriet på den baggrund har foreslået en justering af 30-dages-reglen.

Finans Danmark har i øvrigt følgende specifikke bemærkninger til lovudkastet:

A. Udvidet adgang til privat tv-overvågning

Tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 1-4, som indeholder en række undtagelser til lovens generelle forbud mod privates tv-overvågning af gader, veje, pladser eller lignende områder, som benyttes til almindelig færdsel, foreslås i lovudkastet præciseret og udvidet på følgende måde:

"Bestemmelsen i § 1, **stk. 1**, gælder ikke:

1. Tv-overvågning af tankstationer, fabriksområder, overdækkede butikcentre og lignende områder, på hvilke der drives erhvervsvirksomhed, såfremt overvågningen foretages af den, der har rådighed over området.
2. Tv-overvågning af automater, hvor penge kan hæves (pengeautomater) eller kan veksles til en anden valuta (vekselautomater), eller af køretøjer, der udelukkende anvendes til transport af penge (pengetransportbiler), såfremt overvågningen foretages af den, der har rådighed over automaten eller køretøjet, og såfremt tv-overvågningen er indrettet således, at den alene er rettet mod personer, som befinder sig i umiddelbar nærhed af automaten eller køretøjet.
3. Tv-overvågning, der foretages af pengeinstitutvirksomheder, spillekasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder, **engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer**, samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg, af

Høringsvar

8. januar 2020

Dok: FIDA-1826564804-688190-v1

- a. egne indgange, hvorved forstås ind- og udgangspartier, bagindgange eller lignende, og facader, hvorved forstås ydervægge, ydermure, butiksvinduer eller lignende, samt
 - b. arealer, som ligger i tilknytning til eller i forlængelse af egne indgange og facader, når tv-overvågningen er nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.
4. Tv-overvågning, der ikke er forbundet med optagelse af billeder på videobånd, film eller lignende, når den foretages som led i overvågning af egne indgange, facader, indhegninger eller lignende."

Finans Danmark hilser både præciseringen af, hvad der skal forstås ved egne indgange og facader i § 2, stk. 1, nr. 3 litra a, og nyaffattelsen af § 2, stk. 1, nr. 3, litra b, særdeles velkommen.

B. Udvidet adgang til opbevaring af optagelser

Det fremgår af lovudkastet, at tv-overvågningslovens § 4c, stk. 5, 1. pkt., foreslås ændret med følgende tilføjelse:

"Stk. 5. Optagelser kan opbevares i et længere tidsrum end nævnt i stk. 4 [30 dage], hvis det er nødvendigt af hensyn til en indgivet anmeldelse om strafbart forhold, den dataansvarliges behandling af en konkret tvist eller behandling af oplysningerne i kriminalitetsforebyggende øjemed efter stk. 2 [deling i lukket system mellem erhvervsdrivende]"

Der er efter de nugældende regler ikke mulighed for at opbevare optagelser i et længere tidsrum end 30 dage, selvom optagelserne dokumenterer et formodet strafbart forhold, som er anmeldt til politiet i overensstemmelse med retsplejelovens § 742. Dette er uhensigtsmæssigt i de situationer, hvor politiet ikke har mulighed for, eller ressourcer til, at hente optagelserne inden for 30 dage.

Som Finans Danmark har redegjort for på møder med Justitsministeriets embedsmænd både i 2018 og 2019, har vi adskillige eksempler på, at vore medlemmer i sådanne situationer har måttet slette de optagelser, som dokumenterer det formodede strafbare forhold.

Vi er således helt enige med Justitsministeriet i, at retstilstanden har medført en række uhensigtsmæssige konsekvenser i praksis, hvor private på den ene side skal slette optagelser af begåede strafbare forhold inden 30 dage, og hvor de på den anden side ønsker at bistå politiet i forbindelse med opklaring af strafbare forhold ved at bidrage med bevismateriale i form af optagelser, der er optaget i forbindelse med tv-overvågning.

Vi vil gerne kvittere for, at Justitsministeriet har lyttet og foretaget en fornyet afvejning af hensynet til privatlivets fred over for ønsket om at kunne forebygge og

Høringsvar

8. januar 2020

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-688190-v1

opklare mest mulig kriminalitet. Denne afvejning har udmøntet sig i en justering af 30-dages reglen, som vi hilser velkommen.

C. Obligatorisk registrering af tv-overvågning (POLCAM)

Finans Danmark har ingen særlige bemærkninger til det forhold, at private fremadrettet skal registrere tv-overvågningen – og væsentlige ændringer i tv-overvågningen – i POLCAM.

Registreringen af kameraer hos Finans Danmarks medlemmer blev således afsluttet allerede i juni 2019 i samarbejde med Rigspolitiet/Nationalt Efterforskningscenter (NEC).

--oo0oo--

Hvis høringssvaret i øvrigt giver anledning til spørgsmål eller bemærkninger, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Tom S. Jensen

Direkte: 3370 1095

Mail: tsj@fida.dk

Høringssvar

8. januar 2020

Dok. nr.:

FIDA-1826564804-688190-v1

Jonas Reinel

Fra: Sandager, Tina <tsa007@ankl.dk>
Sendt: 6. januar 2020 11:22
Til: £Databeskyttelseskontoret (951s26); Cathrine Engsig Sørensen
Emne: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026

Justitsministeriets høring af 11. december 2019 over udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning mv. (journalnummer 2019-7910-0026) giver ikke Foreningen af Offentlige Anklagere (FOAN) anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Tina Sandager
Bestyrelsesmedlem

Foreningen af Offentlige Anklagere
c/o Rigsadvokaten
Frederiksholms Kanal 16
1220 København K
Tlf. 3032 4543

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Den 7. januar 2020

Høringssvar vedrørende: Forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning (styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning og lov om ændring af retsplejeloven (Politiets overtagelse af tv-overvågning))

HK har modtaget høring om forslag til ændring af ovennævnte love, som vi fremsender følgende bemærkninger til.

Ad forslaget til ændring af tv-overvågningsloven

Indledningsvis bemærkes, at HK finder det særdeles positivt, at den tidligere gældende pjece om tv-overvågning fra marts 2008 nu opdateres, og at den bl.a. vil indeholde en vejledning om tv-overvågning af arbejdspladser. Da HK organiserer de ansatte i butikker og på en række andre arbejdspladser, hvor der tv-overvåges, bidrager vi gerne til dette arbejde.

HK er enig i, at det er hensigtsmæssigt, at engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer, får mulighed for på samme vis som detailhandlen at foretage tv-overvågning af egne indgange og facader samt arealer i tilknytning hertil.

HK er tillige af den opfattelse, at såfremt andre områder, end de i § 2 i loven opregnede, skal have mulighed for at foretage tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel, bør dette ske ved en lovændring og ikke ved indsættelse af en bemyndigelsesbestemmelse i loven.

Det er således HK's principielle opfattelse, at grænserne for privates tv-overvågning bør være fastlagt direkte i lovgivningen, hvilket har været tilfældet hidtil. HK kan derfor ikke støtte forslaget om, at der bør være en dispensationsregel for privates tv-overvågning, således at private kan søge politiet om tilladelse til at foretage tv-overvågning med optagelse af egne facader og indgange. Hvis der i de enkeltstående tilfælde er behov for at beskytte udsatte borgere i samfundet, finder vi, at dette fortsat bør være en politimæssig opgave. Vi skal samtidig påpege, at det må anses for et uheldigt signal at sende, at velstillede borgere kan gøre mere på dette område end andre. Vi finder derfor også på denne grund, at det fortsat bør være en politimæssig opgave at beskytte udsatte persongrupper.

Såfremt forslaget fremmes, finder vi det vigtigt, at der fastsættes nærmere vilkår for sletning, for hvem der kan tilgå optagelserne, at der skiltes m.v., ligesom vi finder, at det i hver enkelt situation nøje bør vurderes, hvor lang tid der er behov for overvågning. Vi er samtidig enige i, at sådanne optagelser i givet fald alene må kunne videregives til politiet.

HK bifalder, at registrering i det nationale register over tv-overvågningskameraer (POLCAM) gøres obligatorisk for både private og offentlige myndigheder.

Ligeledes finder HK det hensigtsmæssigt, at det er muligt at opbevare oplysninger om et formodet strafbart forhold ud over 30 dage i sager, hvor der inden denne frist er indgivet en anmeldelse, men hvor det ikke har været muligt at overdrage optagelserne til politiet. Der bør dog fastsættes en frist for indlevering og dermed sletning. Fristen kan efter HK's opfattelse passende fastsættes til 3-4 måneder, idet denne forlængelse må være tilstrækkeligt til at afhjælpe eventuelle problemer med at få overdraget materialet til politiet.

HK finder det betænkeligt, at adgangen til at overvåge offentlige arealer udvides fra et område, som strækker sig 10-15 meter fra facaden til flere 100 meter væk, samtidig med at kriterierne for, at det skal være klart nødvendigt lempes til at være nødvendigt, hvilket skal forstås således, at det blot er en vis sandsynlighed for, at der kan blive begået kriminalitet relateret til den erhvervsdrivendes virksomhed.

HK mener, at en udvidelse af arealet for overvågning må være klart nødvendigt, idet den foreslåede lovændring kan være integritetskrænkende for den almindelige borger, og de ansatte som har deres daglige gang på disse arealer.

Der henvises i øvrigt til de almindelige persondataretlige principper, hvorefter overvågning kun etableres, hvis andre mindre indgribende foranstaltninger ikke kan anvendes, og at området begrænses mest muligt, jf. de almindelige proportionalitetsregler.

Af betænkningen om tv-overvågning fra 2006 s. 134 fremgår det af en gennemført undersøgelse, at over halvdelen af de adspurgte (55%) mener, at de private virksomheder og butikker bør søge om tilladelse til at overvåge eget område, hvilket ville udgøre en stramning i forhold til gældende ret.

HK mener i lighed med disse betragtninger, at der er behov for en stramning af, hvorledes overvågningen opsættes. Derfor skal HK foreslå, at der indføres en autorisationsordning for de virksomheder, som opsætter tv-overvågning, hvilket vil være med til at sikre, at de gældende regler for tv-overvågning og beskyttelse af ansatte og borgere overholdes. Hermed kan det samtidig sikres, at kameraer er lovligt og hensigtsmæssigt installeret, således at billedoptagelserne er af ordentlig kvalitet og kan anvendes til opklaring af kriminalitet.

Særligt i forhold til tv-overvågning er det et problem, at der indsamles megen overskudsinformation. TV-overvågning er således en særligt indgribende foranstaltning over for medarbejderen, og ved tilsidesættelse af reglerne om tv-overvågning er der i høj grad risiko for, at medarbejdernes integritet krænkes. Af hensyn til den præventive effekt finder HK derfor også, at der er behov for en hjemmel i lovforslaget til at tilkende de ansatte en godtgørelse, idet EAL § 26 ikke yder tilstrækkelig beskyttelse.

HK skal herved henvise til, at det EU-retlige effektivitetsprincip pålægger Danmark en retlig forpligtelse til at sikre, at forordningen kan håndhæves effektivt i enhver relation. EU-retten må naturligvis også fortolkes i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, hvoraf der også flyder en forpligtelse til at sikre de registrerede tort godtgørelse for krænkelser af de pågældendes integritet- eller privatliv. Der bør derfor indsættes en tortbestemmelse i tv-overvågningsloven, hvor der ikke som efter EAL § 26 stilles krav om, at krænkelsen skal være grov. Bestemmelsen bør udformes uden fastsættelse af et maksimalt beløb for godtgørelse, idet godtgørelsesniveauet bør afspejle overtrædelsen art, omfang og grovhed.

Ad forslaget til ændring af retsplejeloven

Forslaget giver politiet adgang til at overtage tv-overvågning hos private og offentlige myndigheder samt at ændre fx kameravinkel eller zoom.

HK kan støtte forslaget, men finder det vigtigt, at politiet ikke mindst ved en tilbagelevering af udstyret sikrer, at tv-overvågningen er opstillet på en sådan måde, at der ikke sker en krænkelse af de ansatte. Herudover finder HK det vigtigt, at politiet også sikrer, at der inden tilbageleveringen sker en sletning af optagelser, som ligger ud over det tidsrum og de arealer, som en arbejdsgiver efter de almindelige regler har adgang til at tv-overvåge i.

HK finder det også vigtigt, at de ansatte orienteres om, at politiet har overtaget tv-overvågningen. Hvis dette, medens overtagelsen finder sted, ikke kan lade sig gøre på grund af et tavshedspålæg, bør de ansatte orienteres, når dette bortfalder, og tv-overvågningen leveres tilbage til arbejdsgiveren.

Herudover skal HK generelt bemærke, at der mellem parterne på arbejdsmarkedet gælder forskellige aftaler om indførelse af kontrolforanstaltning, etablering af tv-overvågning og lignende.

Med venlig hilsen

HK DANMARK

Lisbeth Nørremark

HØJESTERET

Den 12. december 2019
J.nr. HR-2019-01-69
Init tha

Justitsministeriet

databeskyttelse@jm.dk

ces@jm.dk

Deres j.nr.: 2019-7910-0026

Højesteret har modtaget mail af 11. december 2019 vedrørende høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning.

I den anledning skal jeg oplyse, at Højesteret ikke som led i høring afgiver udtalelser om betænkninger, lovudkast eller lovforslag, som ikke angår Højesterets egne forhold.

Højesteret går ud fra, at vi fremover alene høres i overensstemmelse hermed.

Med venlig hilsen

Lisa Rising
administrationschef

Jonas Reinel

Fra: Lizette Ramlyng <LizetteRa@htk.dk>
Sendt: 16. december 2019 09:15
Til: Cathrine Engsig Sørensen; #951dep-Databeskyttelseskontoret
Emne: VS: Høring over udkast til ,lovforslag om ændring af lov om TV-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026
Vedhæftede filer: Høringsbrev (andre).PDF; Udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning.PDF; Høringsliste.PDF
Sag: 2019-7910-0026
Sagsdokument: 1339173

Høje-Taastrup Kommune har ingen bemærkninger til vedhæftede.

Venlig hilsen

Lizette Ramlyng

Direktør- og Udvalgssekretær

Byrådscenter
Sekretariat
Bygaden 2
2630 Taastrup
Telefon: 4359 1000
Direkte: 4359 1303
www.htk.dk
LizetteRa@htk.dk

Fra: Byrådscenter <Byrådscenter@htk.dk>
Sendt: 12. december 2019 10:28
Til: René Hasly <ReneHa@htk.dk>
Cc: Jane Eichenwald Henriksen <JaneHe@htk.dk>
Emne: VS: Høring over udkast til ,lovforslag om ændring af lov om TV-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026

Og denne...
Venlig hilsen

Lizette Ramlyng

Direktør- og Udvalgssekretær

Byrådscenter
Sekretariat
Bygaden 2
2630 Taastrup
Telefon: 4359 1000
Direkte: 4359 1303
www.htk.dk
LizetteRa@htk.dk

Fra: Kommune <Kommune@htk.dk>

Sendt: 12. december 2019 09:41

Til: Byrådscenter <Byraadscenter@htk.dk>

Emne: VS: Høring over udkast til ,lovforslag om ændring af lov om TV-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026

Med venlig hilsen

Høje-Taastrup Kommune

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Sendt: 11. december 2019 11:47

Emne: Høring over udkast til ,lovforslag om ændring af lov om TV-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026

Se venligst vedhæftet filer

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Databeskyttelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet

Att:

databeskyttelse@jm.dk

ces@jm.dk

Svar på høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning

Justitsministeriet har udsendt Høring over udkast til lov om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder, samt obligatorisk registrering af tv-overvågning). Hermed Ingeniørforeningen, IDAs høringssvar.

6. januar 2020

Forslaget til lov om ændring af lov om tv-overvågning er kommet på baggrund af et politisk ønske om at skabe mere tryghed og sikkerhed i det offentlige rum primært med fokus på "kriminelle grupper, der placerer bomber i det offentlige rum eller skyder løs på offentlige gader". Det må altså antages, at fokus er på kriminelle bander og mere eller mindre organiseret kriminalitet.

Overordnet

Det er vigtigt at skelne mellem, hvilke muligheder tv-overvågning giver. Ifølge udtalelser fra Det Kriminalpræventive Råd er kameraovervågning ikke egnet til at forebygge gadevold, men kun planlagt kriminalitet, som f.eks. indbrud i biler på parkeringspladser. Det fremgår da også af høringmaterialet, afsnit 2.1.2.1., at billeder fra tv-overvågning er af værdi for politiets mulighed for at efterforske skete hændelser.

IDA mener, at det er vigtigt, at der med den nye lovgivning gøres klart og åbent opmærksom på, at flere kameraer i det offentlige rum IKKE kan forventes at have en forebyggende effekt, men at der kan være tale om forbedrede opklaringsmuligheder.

Loven bør evalueres indenfor 3 år med det sigte, at den øgede mulighed for kameraovervågning frafaldes igen, hvis det ikke har vist sig, at have den ønskede effekt.

2.1. Udvidet adgang til privat tv-overvågning

Det fremgår af afsnit 2.1.2.3. at Justitsministeriet ønsker, at justitsministeren får mulighed for at give yderligere aktører end de

nuværende virksomheder, f.eks. engrosvirksomheder, mulighed for at sætte tv-overvågning op på områder, der benyttes til almindelig færdsel. På den måde ønsker Justitsministeriet, at der hurtigt kan foretages justeringer af hvilke virksomhedstyper, der lovligt må foretage tv-overvågning.

IDA mener, at muligvis kan give mening at udvide mængden af virksomheder, men at det må være en obligatorisk del af en evaluering af om loven har haft virkning, at justitsministeren gør rede for, hvilke typer virksomheder, der er blevet tilføjet eller taget af listen og hvorfor og hvilken effekt, det har haft.

I afsnit 2.1.3.4. foreslås det, at private efter ansøgning til politiet i særlige tilfælde kan gives tilladelse til at foretage tv-overvågning i nærmere bestemt omfang, når det er nødvendigt for at imødegå en sikkerhedstrussel. At det skal være for højst 5 år ad gangen og hvor det er relevant, være underlagt vilkår som slettefrister etc. Det skal yderligere udtrykkeligt fastsættes, at sådanne optagelser, alene må videregives til politiet.

IDA mener, at hvis det skal være muligt for private aktører at søge om tilladelse til at foretage tv-overvågning for at imødegå en sikkerhedstrussel, så bør det specificeres, hvilke typer sikkerhedstrusler og på hvilket sikkerhedsniveau, der kan være tale om. Det er ikke i samfundets interesse, at tilladelser til tv-overvågning af det offentlige rum kan variere fra landsdel til landsdel. Der bør også fastlægges eksempler på, hvad der er rimelige slettefrister og at de skal være så korte, som det kan være meningsfuldt. Derudover bør der ligeledes være stramme krav til politiets slettefrister, hvis materialet videregives til politiet.

Dertil kommer, at 5 år er lang tid for en sikkerhedstrussel mod en virksomhed. Både verdenspolitisk og i forhold til organiseret kriminalitet kan meget ændres i løbet af 5 år. IDA mener derfor, at tilladelserne bør gives for en kortere årrække. Det kan være 2-3 år, hvis et enkelt år i praksis er for bureaukratisk.

2.2. Udvidet adgang til kommunal tv-overvågning

I afsnit 2.2. om udvidet adgang til kommunal tv-overvågning påpeges det i Justitsministeriets overvejelser, afsnit 2.2.2., at det er tvivlsomt, om kommuner kan foretage tv-overvågning af frit tilgængelige områder alene med det formål at øge befolkningens tryghed.

IDA er enig i denne bekymring. Det er f.eks. forsøgt i Jomfru Ane Gade i Aalborg, men uden at antallet af voldsepisoder er gået ned:

"Det har man gjort i Jomfru Ane Gade i Aalborg. Det har dog ikke haft den store effekt på antallet af voldssager, fortæller Henrik Skals, vicepolitiinspektør i Nordjyllands Politi. - Det er klart, at det giver en forbedret mulighed for at opklare de her sager, der sker på åben gade, men i og med at vi har nogenlunde samme antal voldssager over den her lange periode efterhånden, må vi nok sige, at det ikke har den helt store effekt på hverken gerningsmanden eller andre."¹

IDA anbefaler på den baggrund, at når det ikke kan vises, at kameraovervågning faktisk skaber mere tryghed, her forstået som mindre risiko for voldelige episoder, så må det afvises, at kommuner får tilladelse til at foretage øget kameraovervågning i det offentlige rum. Ressourcer tiltænkt øget overvågning vil kunne bruges mere effektivt på f.eks. mere politi på gaden i de kritiske områder.

2.5. Udvidet adgang til opbevaring af optagelser

Vedr. udvidet adgang til opbevaring af optagelser skal optagelser jf. tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 4 slettes efter 30 dage, dog med undtagelse, jf. § 4 c, stk. 5, af situationer, hvor det er nødvendigt at bevare optagelserne længere af hensyn til behandling af en konkret tvist eller i kriminalitetsforebyggende øjemed. Justitsministeriet påpeger i afsnit 2.5.2. at det kan medføre u hensigtsmæssige konsekvenser, hvis der opstår en situation, hvor optagelserne dokumenterer et formodet strafbart forhold og et sådant forhold er anmeldt til politiet, men hvor det ikke har været muligt at overdrage optagelserne til politiet indenfor 30 dage.

IDA mener, at hvis det skal forsvares at øge brug af tv-overvågning af det offentlige rum, så skal det foregå efter en model, hvor det gøres med stor respekt for privatlivets fred og muligheden for, at vi som almindelige borgere i et frit land kan bevæge os frit i det offentlige rum. En af de vigtige elementer i at kunne forsvare øget overvågning med flere kameraer er, at kameraoptagelserne kun bruges til nødvendige formål, som i denne sammenhæng må være opklaringsarbejde i tilfælde af "kriminelle grupper, der placerer bomber i det offentlige rum eller skyder løs på offentlige gader" og at optagelserne i øvrigt slettes

¹ Kilde: <https://www.dr.dk/nyheder/indland/det-kriminalpraeventive-raad-kameraer-stopper-naeppe-voldsmaend>

hurtigst muligt. Det forekommer at være et lige lovlig teoretisk tænkt eksempel, at en virksomhed eller offentlig myndighed ikke indenfor 30 dage er i stand til at overdrage relevante optagelser af en i øvrigt kendt og politianmeldt kriminel handling til politiet. IDA må derfor forholde sig undrende overfor dette forslag og kan ikke støtte forslaget om at forlænge opbevaring af optagelser ud over de nuværende 30 dage.

Baggrund for IDAs hørings svar

IDA ønsker at bidrage aktivt og konstruktivt til den it-politiske dagsorden i Danmark. Af samme årsag beder vi med jævne mellemrum vores it-professionelle medlemmer om deres holdning til og viden om forskellige it-politiske temaer. IDAs it-professionelle medlemmer er med deres ingeniør- og naturvidenskabelige tilgang generelt teknologi- og digitaliseringsbegejstrede, og mener, at teknologi og digitalisering fortsat har et uforløst potentiale, som vil være til gavn for hele samfundet. Samtidig er de via deres faglighed vidende om faldgruber og utilsigtede konsekvenser.

Vi har i september 2019 bl.a. spurgt om deres holdning til tv-overvågning. Som det ses af tabellen er der generelt opbakning til brug af videoovervågning, hvis det bliver som et værktøj, der bruges rigtigt.

	Video- overvågning
Det er en god model, som vi burde bruge mere	15 %
Det er en potentiel god model, men den skal bruges rigtigt	47 %
Det er hverken en god eller dårlig model	11 %
Det er ikke en model, som vi bør benytte os af	14 %
Det er en model, der er alt for vidtrækkende, og som ikke bør bruges i Danmark	12 %
Ved ikke	1 %
Ønsker ikke at svare	0 %
I alt	100 %

Med venlig hilsen

Grit Munk
Chefkonsulent, IDA

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
E-mail: databeskyttelse@jm.dk og ces@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 91325761
MAAK@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 19/03267-2

8. JANUAR 2020

HØRING OM FORSLAG OM ÆNDRING AF LOV OM TV- OVERVÅGNING (STYRELSE AF TRYGHEDEN OG SIKKERHEDEN)

Justitsministeriet har ved e-mail af 11. december 2019 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning).

Udkastet er en del af regeringens udspil af 10. oktober 2019 om tryghed og sikkerhed,¹ som Institut for Menneskerettigheder tidligere har udtalt sig om.² Formålet med nærværende udkast er at følge op på de initiativer i udspillet, der handler om øget mulighed for overvågning.

Udkastet indeholder forslag om at ændre tv-overvågningsloven på følgende områder: 1. udvidet adgang til privat tv-overvågning, 2. udvidet adgang til kommunal tv-overvågning, 3. tv-overvågning ved offentlige bygninger, 4. obligatorisk registrering af tv-overvågning i politiets register (POLCAM) samt, 5. udvidet adgang til opbevaring af optagelser.

¹ Regeringens udspil af 10. oktober 2019 er tilgængeligt her: <https://www.regeringen.dk/media/7435/tryghed-og-sikkerhed-i-det-offentlige-rum.pdf>

² Se instituttets nyhed af 10. oktober 2019 her: <https://menneskeret.dk/nyheder/regeringens-sikkerhedsudspil-begraenser-borgernes-frihedsrettigheder> samt instituttets foreløbige overvejelser af 12. oktober 2019 her: <https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/media/dokumenter/nyheder/Notat%20om%20udspil%20fra%20regeringen%20om%20sikkerhed%20og%20tryghed%2C%20oktober%202019.pdf>

Institut for Menneskerettigheder har en række generelle bemærkninger til udkastet. Herudover vedrører instituttets bemærkninger forslaget om udvidelse af privat tv-overvågning og politiets register (POLCAM).

1. SAMMENFATNING

Med udkastet sker der markante udvidelser i offentlige og privates adgang til at foretage tv-overvågning. Samtidig bliver adgangen til at opbevare optagelser udvidet. Formålene med udvidelserne er både "kriminalitetsbekæmpelse", imødegåelse af "sikkerhedstrussel" og "at fremme trygheden".

Udvidelserne i udkastet kommer i forlængelse af en gradvis voksende adgang til tv-overvågning over de seneste år, selvom det klare udgangspunkt i loven er, at private aktører *ikke* må foretage tv-overvågning. Med udkastet ændres der i de eksisterende undtagelser til dette udgangspunkt med en bred bemyndigelse for justitsministeren til at give tilladelse til privat tv-overvågning *uden* at betingelserne herfor følger af loven.

Instituttet savner i udkastet overvejelser om, at tv-overvågning skal gennemføres, så det virker mindst muligt indgribende for den enkelte borger. Det gælder bl.a. princippet om, at tv-overvågning normalt bør begrænses mest muligt, så der f.eks. ikke sker overvågning hele døgnet, hvis det ikke er nødvendigt af hensyn til formålet.

Det foreslås med udkastet, at det gøres obligatorisk for private og offentlige myndigheder at registrere sig i politiets register over tv-overvågningskameraer (POLCAM). Formålet med den bestemmelse er at gøre det lettere for politiet at få adgang til overvågningsmateriale i forbindelse med en efterforskning.

Efter instituttets opfattelse er det vigtigt, at registreringen ikke står alene, men at der gennemføres et effektivt tilsyn med privates og det offentliges overvågning for at sikre, at kameraer kun optager i det omfang, som loven tillader. Hvis politiet skal have adgang til et register, bør politiet sikre sig, at de registrerede kameraer er lovlige.

Instituttet bemærker, at selvom der er fordele ved et obligatorisk register, indebærer det også en øget adgang til misbrug og sikkerhedsbrud, som gør det nødvendigt at regulere, hvem der har adgang til registeret og under hvilke betingelser.

På baggrund af dette anbefaler Institut for Menneskerettigheder:

- at der efter en nærmere angiven periode foretages en evaluering af loven med henblik på at vurdere, om den praktiske udmøntning giver anledning til at revidere reglerne.
- at borgere sikres en effektiv mulighed for at klage over adgangen til at foretage tv-overvågning med hjemmel i tv-overvågningsloven.
- at det tilføjes til bemyndigelsesbestemmelsen i § 2, stk. 6, at ministeren fastsætter regler om tv-overvågning, når det er nødvendigt og/eller væsentligt af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.
- at der i bemærkningerne redegøres for, hvorfor der ikke kan foretages en afgrænsning af personkreds eller område eller sættes øvrige kvalificerende betingelser for den vide bemyndigelse til ministeren til at tillade tv-overvågning.
- at ministeriet med etableringen af den obligatoriske ordning gennemgår registeret for ulovligt opsatte overvågningskameraer og fremadrettet sørger for løbende gennemsyn.
- at der i bemærkningerne redegøres for, hvilke retsgarantier der skal sikre mod misbrug eller uberettiget adgang til registeret.

2. GENERELLE BEMÆRKNINGER

Med udkastet sker der markante udvidelser i såvel offentlige som privates adgang til at foretage tv-overvågning på områder, som benyttes til almindelig færdsel, ligesom adgangen til at opbevare optagelser udvides.

Formålene med udvidelserne er dels "kriminalitetsbekæmpelse", dels imødegåelse af "sikkerhedstrussel" samt dels "at fremme trygheden".

Dele af den foreslåede udvidelse fremgik af et lovforslag, fremsat i Folketinget den 27. februar 2019, som bortfaldt på grund af valget.³

³ Lovforslag som fremsat er tilgængeligt her:

https://www.ft.dk/ripdf/samling/20181/lovforslag/l171/20181_l171_som_fremsat.pdf

Instituttet finder indledningsvist anledning til at gentage sin anbefaling til lovforslaget fra foråret 2019⁴:

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at borgere sikres en effektiv mulighed for at klage over adgangen til tv-overvågning med hjemmel i tv-overvågningsloven.

Herudover bemærker instituttet, at udvidelserne i nærværende udkast kommer i forlængelse af en gradvis voksende adgang til tv-overvågning og dermed en fravigelse af det klare udgangspunkt i loven om, at private aktører *ikke* må foretage tv-overvågning.

Instituttet har i forbindelse med tidligere udvidelser af loven anført, at enhver udvidelse af privates adgang til tv-overvågning også indebærer en øget risiko for misbrug, ligesom instituttet tidligere har efterlyst en nærmere begrundelse for, at tv-overvågning anses som et nødvendigt og proportionalt redskab til at opnå et formål, som helt generelt er anført som "at fremme trygheden".⁵

Navnlig i forhold til den øgede adgang til kommunal overvågning for at fremme trygheden, har instituttet tidligere anført, at der bør være en klar kompetencefordeling mellem politiet og kommunerne, således, at det er politiet, der giver tilladelser og samtidig er klagemyndighed for kommunernes etablering af tv-overvågning.⁶ Ministeriet fremhæver også selv punkt 2.2.2., at der som udgangspunkt er tale om en politimæssig opgave, som varetages af kommunerne.

Herudover bemærker instituttet, at der ikke i udkastet findes overvejelser om, at tv-overvågning skal gennemføres, så den virker mindst muligt indgribende for den enkelte borger, herunder at tv-overvågning normalt bør begrænses mest muligt, så der f.eks. ikke sker overvågning hele døgnet, hvis det ikke er nødvendigt af hensyn til formålet.

⁴ Instituttets hørings svar er tilgængeligt her:

https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/01_januar_19/18-01-2019hoeringssvar_vedr._udkast_til_forslag_til_lov_om_aendring_af_retsplejeloven.pdf

⁵ Instituttets hørings svar af 8. april 2010 (udvidelse af adgangen til tv-overvågning for boligforeninger) samt hørings svar af 11. februar 2011 (udvidelse af adgangen til tv-overvågning for kommuner).

⁶ Se således instituttets hørings svar af 11. februar 2011 (udvidelse af adgangen til tv-overvågning for kommuner).

Efter instituttets vurdering indebærer de betydelige udvidelser i adgangen til overvågning – og dermed indgrebet i retten til respekt for privatliv – at Folketinget bør have mulighed for at tage stilling til behovet for eller justering af reglerne, såfremt de vedtages.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at der efter en nærmere angiven periode foretages en evaluering af loven med henblik på at vurdere, om den praktiske udmøntning giver anledning til at revidere reglerne.

3. UDVIDET ADGANG TIL PRIVAT TV-OVERVÅGNING

Det helt klare udgangspunkt i tv-overvågningsloven er, at private ikke må foretage tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel jf. lovens § 1.

Der findes imidlertid en række udtrykkeligt opregnede undtagelser til udgangspunktet i § 2, stk. 1, og af § 2, stk. 3 og 4, følger, at politiet efter ansøgning kan give visse private aktører tilladelse til tv-overvågning ”når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse”.

Med udkastet ændres der i den udtømmende opregning af undtagelserne ved tilføjelsen af en bred bemyndigelsesbestemmelse for justitsministeren til at give tilladelse til privat tv-overvågning, *uden* at betingelserne herfor følger af loven.

Af bemyndigelsesbestemmelsen følger, at ”justitsministeren fastsætter regler om adgang til tv-overvågning”. Formålet med bemyndigelsen er ifølge udkastet, at der hurtigt kan foretages justeringer af den udtømmende opregning efter behov (punkt 2.1.2.3).

I de generelle bemærkninger til udkastet (punkt 2.1.2.3 og 2.1.3.3) fremhæver ministeriet, at bemyndigelsesbestemmelsen vil indebære, at ”markant flere private” får mulighed for at foretage tv-overvågning, end hvad der gælder i dag.

Der er efter menneskeretten en vid adgang til at fastsætte regler om tv-overvågning i det offentlige rum, hvis det sikres, at reglerne beskytter borgernes retssikkerhed. En markant udvidelse af adgangen til tv-overvågning berører borgernes frihedsrettigheder i mærkbar grad. Reglerne bør derfor efter instituttets vurdering overvejes særligt nøje af Folketinget.

Da den nærmere regulering af adgangen til tv-overvågning vil ske i en bekendtgørelse og dermed ikke vil blive fremsat i Folketinget, anbefaler instituttet, at der i bemærkningerne til lovudkastet stilles krav til bekendtgørelsens udformning.

I modsætning til de gældende regler i tv-overvågningsloven, er der i bemyndigelsesbestemmelsen hverken en opregning af kredsen af private, området/områderne, som kan overvåges, eller de hensyn, som overvågningen skal varetage.

Der er derfor ingen kvalificering eller præcisering af, hvem der må overvåge hvor og hvor længe og til hvilket formål i ordlyden af bestemmelsen.

Hvis ministeriet ikke anser det for muligt at afgrænse for eksempel personkredsen eller området omfattet af bemyndigelsen, må det efter instituttets vurdering i bemærkningerne beskrives, hvordan den konkrete afvejning mellem hensynet til privatlivets fred, herunder borgernes adgang til at kunne færdes frit i det offentlige rum uden at blive overvåget, og hensynet til det angivne formål (kriminalitetsbekæmpelse), nærmere skal foretages.

Tv-overvågningsudvalget har i betænkning 1483/2006 behandlet spørgsmålet om udvidelse af privates adgang til tv-overvågning. Udvalget har fremhævet, at det er væsentligt, at der i reglerne dels er en afgrænsning af det område, som overvåges, således at konsekvensen ikke bliver, at meget store dele af det frit tilgængelige område overvåges, dels at afgrænsningen er baseret på et hensyn (konkret, hensynet til kriminalitetsbekæmpelse), samt at blandt andet disse momenter også har betydning for afgrænsningen af, hvem der kan foretage overvågning.⁷

I bemærkningerne i udkastet (punkt 2.1.2.3 og 2.1.3.3) er det fremhævet, at ministeren kan bestemme, at yderligere aktører end de, der udtrykkeligt er opregnede i loven, skal have mulighed for tv-overvågning af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Betingelsen om, at overvågning foretages af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse fremgår imidlertid ikke af den foreslåede bestemmelses ordlyd eller af de særlige bemærkninger til bestemmelsen.

⁷ Betænkning 1483/2006 s. 138, tilgængelig her: https://www.elov.dk/media/betaenkninger/Betaenkning_om_tv_overv%C3%A6gning.pdf

I tv-overvågningslovens øvrige undtagelser fremgår det udtrykkeligt, når undtagelsen er betinget af kriminalitetsbekæmpelse jf. således § 2, stk. 1, nr. 3 litra b ("nødvendigt af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse") samt særundtagelserne i § 2 stk. 3 og 4 ("væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse").

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler derfor, at det tilføjes til bemyndigelsesbestemmelsen i § 2, stk. 6, at ministeren fastsætter regler om tv-overvågning når det er nødvendigt og/eller væsentligt af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.
- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at der i bemærkningerne redegøres for, hvorfor der ikke kan foretages en afgrænsning af personkreds eller område eller sættes øvrige kvalificerende betingelser for den vide bemyndigelse til ministeren til at tillade tv-overvågning.

4. OBLIGATORISK REGISTRERING AF TV-OVERVÅGNING (POLCAM)

I udkastet foreslås, at det gøres obligatorisk for private og offentlige myndigheder, der foretager tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel, at registrere sig i politiets register over tv-overvågningskameraer (POLCAM).

Det foreslås desuden, at private og offentlige myndigheder, der har registreret sig i POLCAM, skal registrere væsentlige ændringer i registeret.

Endelig foreslås det, at der gives mulighed for bødestraf, hvis man ikke foretager registrering af tv-overvågning i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse.

Formålet med bestemmelserne er at gøre det lettere for politiet at få adgang til overvågningsmateriale i forbindelse med en efterforskning.

Af de særlige bemærkninger til bestemmelsen følger, at Rigspolitiet vil være dataansvarlig for behandlingen af personoplysninger i POLCAM og vil skulle tilrettelægge behandlingen i overensstemmelse med retshåndhævelsesloven.

Samme sted fremhæves det dog, at det ikke er et krav, at Rigspolitiet løbende gennemgår samtlige registreringer i POLCAM med henblik på at sikre, at der ikke opbevares konkrete personoplysninger i strid med

bestemmelsen, så længe myndigheden har procedurer, som sikrer, at der sker sletning i overensstemmelse med de fastsatte frister.

Instituttet har forståelse for, at privates og offentlige myndigheders overvågningskameraer fremover skal registreres. Det skyldes dels, at det – som anført i udkastet – kan være en stor hjælp for politiet at få hurtigere adgang til optagelser i en krisesituation. Men det skyldes også, at det fremgår af oplysninger fra politiet, at mange private overvågningskameraer filmer ulovligt.⁸

Efter instituttets opfattelse er det vigtigt, at registreringen ikke står alene, men at der gennemføres et effektivt tilsyn med privates og det offentliges overvågning for at sikre, at kameraer kun optager i det omfang, som loven tillader. Hvis politiet skal have adgang til et register, bør politiet sikre sig, at de registrerede kameraer er lovlige.

Instituttet bemærker i øvrigt, at ministeren også selv har givet udtryk for, at mere overvågning indebærer, at man er nødt til at føre kontrol med dem, som foretager overvågningen.⁹

Herudover skal der være retsgarantier forbundet med selve politiets anvendelse af kameraerne, som findes i registeret.

Efter instituttets vurdering bør der tillige være behørig garantier mod sikkerhedsbrud og uberettiget adgang til registeret såvel inden for politiets organisation som uden for, ligesom det skal sikres, at data i registeret er korrekte og opdaterede.

Instituttet bemærker, at selvom der er klare fordele ved et centraliseret register, indebærer det også en øget adgang til misbrug og sikkerhedsbrud, der skal beskyttes imod, ikke blot ved teknologiske foranstaltninger, men også ved blandt andet en nærmere regulering af, hvem der har adgang til registeret og under hvilke betingelser.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at ministeriet med etableringen af den obligatoriske ordning gennemgår registeret for

⁸ <https://www.ft.dk/samling/20151/almdel/REU/spm/420/index.htm>

Det fremgår af talepapirets side 6, at Rigspolitiet på baggrund af erfaringerne fra konkrete efterforskninger antager, at "et betydeligt antal private tv-overvågningskameraer overvåger områder, som ikke efter tv-overvågningsloven må overvåges".

⁹ Se således justitsministerens udtalelse i Berlingskes artikel af 18. december 2019 tilgængelig her:

<https://www.berlingske.dk/politik/topjurister-med-alvorligt-opraab-dansk-politik-er-paa-afveje-og-traeder>

ulovligt opsatte overvågningskameraer og fremadrettet sørger for løbende gennemsyn.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at der i bemærkningerne redegøres for, hvilke retsgarantier, der skal sikre mod misbrug eller uberettiget adgang til registeret.

Der henvises til ministeriets sagsnummer 2019-7910-0026.

Med venlig hilsen

Louise Holck

VICEDIREKTØR

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt per email til **databeskyttelse@jm.dk**
og **ces@jm.dk**

IT-Politisk Forening
c/o Jesper Lund
Carl Bernhards Vej 15, 2.tv
1817 Frederiksberg C

E-mail : bestyrelsen@itpol.dk
Web : <http://www.itpol.dk>

Dato : 8. januar 2020

Hørings svar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning (J.nr. 2019-7910-0026)

Sikkerhedsbranchen anslår at der i Danmark er 1,5 millioner TV-overvågningskameraer. Det gør Danmark til et af de lande i verden, som har mest TV-overvågning i det offentlige rum. Uagtet lovforslagets antydninger af "tryghed" er der ingen dokumentation for at TV-overvågning har en kriminalitetsforebyggende effekt, bortset fra nogle ret snævert afgrænsede situationer.

Ikke desto mindre ønsker regeringen med dette lovforslag at skabe mere lempelige rammer for TV-overvågning i det offentlige rum, især for områder med almindelig færdsel, hvor udgangspunktet i TV-overvågningsloven (TVO-loven) siden lovens ikrafttræden den 1. juli 1982 har været et forbud for private virksomheder. Fremover forestiller regeringen sig, at den primære begrænsning for privat TV-overvågning skal være, at der ikke TV-overvåges ind i private hjem.

Det giver mulighed for en massiv overvågning af borgernes færden og adfærd, når de forlader deres private hjem og begiver sig ud i det offentlige rum. Denne konsekvens synes at være tilsigtet fra regeringens side, fordi lovforslaget fremhæver at politiet via mere TV-overvågning får "yderligere redskaber, der vil kunne lede til en hurtigere og mere effektiv opklaring af kriminalitet, hvilket samlet set skaber mere tryghed og sikkerhed i vores samfund."

Kombinationen af flere private TV-overvågningskameraer rettet mod områder med almindelig færdsel, den obligatoriske registrering i POLCAM-registeret og lovforslaget om politiets overtagelse af TV-overvågning kan inden for ganske få år give staten (politiet) adgang til en nærmest fuldstændig kortlægning af borgernes færden i det offentlige rum. Denne registrering vil være generel og udifferentieret, dvs. den vil omfatte alle borgere, selv personer for hvis vedkommende der ikke findes noget som helst indicium for, at deres adfærd kan have - selv en indirekte eller fjern - forbindelse til straffelovsovertrædelser.

Formelt er det ikke staten som forestår denne masseovervågning af borgernes færden. Opgaven er meget bekvemt "udliciteret" til primært private virksomheder og sekundært kommunerne, men politiet har meget let adgang til denne overvågning. Flere steder i lovforslagets bemærkninger synes det med de generelle henvisninger til "kriminalitetsbekæmpelse" at være underforstået, at de dataansvarlige fremover ikke alene skal basere TV-overvågning på deres egne specifikke interesser og begrænse TV-overvågningen til det som er strengt nødvendigt for at varetage disse interesser (som databeskyttelsesforordningen forudsætter), men også tage hensyn til statens mere generelle interesse i at have adgang til "loggede" oplysninger om borgernes færden i det offentlige rum.

Den massive TV-overvågning i det offentlige rum, som lovforslaget giver mulighed for, udgør efter IT-Politisk Forenings vurdering et særdeles alvorlig indgreb i borgernes grundlæggende rettigheder, herunder retten til privatliv og databeskyttelse, retten til at bevæge sig frit, forsamlingsfriheden og ytringsfriheden, som sikret af grundloven, Den Europæiske Menneskerettigheds-konvention (EMRK) med tillægsprotokoller og EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder. Disse konsekvenser bliver end ikke nævnt i lovforslaget.

Lempelse af forbud mod privat TV-overvågning af områder med almindelig færdsel

TVO-lovens primære rolle er at fastsætte et forbud mod at private udfører TV-overvågning af gade, vej, plads eller

lignende område, som benyttes til almindelig færdsel. Loven har endvidere en række undtagelser fra dette forbud, og antallet af undtagelser er vokset løbende siden 1982.

Virksomheder i bestemte brancher (TVO-lovens § 2, stk. 1, nr. 3) kan foretage TV-overvågning af egne indgange og facader, selv om dette overlapper med områder der benyttes til almindelig færdsel, og i særlige situationer kan der foretages TV-overvågning af områder i direkte tilknytning til egne indgange og facader, hvis disse arealer naturligt kan anvendes som adgangs- eller flugtvej og hvis denne overvågning er klart nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Med § 1, nr. 5 i lovforslaget ændres dette, således at forbuddet mod TV-overvågning af områder med almindelige færdsel nærmest ophæves for de brancher der er omfattet af TVO-lovens § 2, stk. 1, nr. 3. Hvor der tidligere har været et afstandskrav på 10-15 meter fra den erhvervsdrivendes facader og indgange, kan TV-overvågningen fremover omfatte et område som er flere hundrede meter væk fra den erhvervsdrivendes facader og indgange. Kravet om at TV-overvågning skal være "klart nødvendig" erstattes af et mere løseligt krav om, at der "blot er en vis sandsynlighed for, at der kan blive begået kriminalitet relateret til den erhvervsdrivendes virksomhed." Med disse meget generelle formuleringer er den eneste reelle begrænsning for brancher omfattet af TVO-lovens § 2, stk. 1, nr. 3, at der ikke må ske TV-overvågning ind i private hjem eller foran ejendomme der benyttes til beboelse.

Endvidere tilføjes engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg eller udlevering af varer, til listen af brancher i TVO-lovens § 2, stk. 1, nr. 3. Oven i dette får Justitsministeren beføjelser til at undtage endnu flere brancher fra TVO-lovens § 1, stk. 1. Den næste lempelse af TVO-lovens forbud mod overvågning af områder med almindelig færdsel vil således kunne ske diskret med en bekendtgørelse uden at involvere Folketinget, og uden den offentlige debat som typisk kommer i kølvandet på lovforslag men langt sjældnere for bekendtgørelsesforslag.

Denne del af lovforslaget (§ 1, nr. 6 og 9) er yderst betænkeligt ud fra et almindeligt demokratisk perspektiv,

fordi den lovgivningsmæssige kompetence overføres fra Folketinget til regeringen. IT-Politisk Forening vil anbefale at den udgår af lovforslaget inden fremsættelse i Folketinget.

Ifølge de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2.1 ønsker Justitsministeriet med disse lovændringer at skabe klarere rammer for hvornår private lovligt kan foretage TV-overvågning omkring egne indgange og facader.

IT-Politisk Forening vil imidlertid stille sig tvivlende over for, om dette reelt vil blive konsekvensen af lovforslaget. De erhvervsdrivendes problemer med at vurdere hvor der må foretages TV-overvågning vil for brancher omfattet af TVO-lovens § 2, stk. 1, nr. 3 (eller andre undtagelser fra forbuddet mod overvågning af områder med almindelig færdsel) blot flytte fra TVO-loven til databeskyttelsesforordningen, som også gælder for privat TV-overvågning.

Forholdet mellem TVO-loven og databeskyttelsesforordningen

Hvis Folketinget helt ophævede § 1, stk. 1 i TVO-loven, ville private virksomheder have de samme muligheder for TV-overvågning som offentlige myndigheder (udover retshåndhævende myndigheder som politiet og kriminalforsorgen). Databeskyttelsesforordningen, suppleret af databeskyttelsesloven, vil sætte rammerne for hvor der kan foretages TV-overvågning. De begrænsninger for offentlige myndigheders TV-overvågning som nævnes på side 161 i betænkning nr. 1483/2006 om tv-overvågning svarer til artikel 5, stk. 1 i databeskyttelsesforordningen (bl.a. bestemmelserne om "lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed", "formålsbegrænsning" og "dataminimering").

Offentlige myndigheder kan således ikke frit foretage TV-overvågning af områder med almindelig færdsel, selv om TVO-lovens forbud ikke gælder for dem. Offentlige myndigheder kan primært foretage TV-overvågning af egne indgange og facader, og muligheden for at foretage TV-overvågning af frit tilgængelige områder er begrænset til helt særlige situationer som beskyttelse af en meget værdifuld genstand, jf. omtalen af Datatilsynets praksis på side 22-23 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Hvad enten der er tale om private virksomheder eller offentlige institutioner, må spørgsmålet om hvorvidt TV-overvågning er lovlig efter databeskyttelsesforordningen skulle afgøres ud fra en konkret afvejning mellem de modstående rettigheder og interesser for hhv. den dataansvarlige, som ønsker at foretage TV-overvågning, og de borgere (registrerede) som udsættes for denne overvågning (behandling af personoplysninger). Muligheden for at de registrerede kan gøre indsigelse mod TV-overvågningen efter databeskyttelsesforordningens artikel 21, stk. 1 indgår som et element i denne interesseafvejning.

Nødvendigheden af en interesseafvejning i det konkrete tilfælde gælder også, når der som i Danmark er national lovgivning vedrørende TV-overvågning. Ifølge EU-Domstolens dom i sag C-708/18 (Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA) er EU-retten ikke til hinder for nationale bestemmelser, som giver mulighed for TV-overvågning uden de registreredes samtykke, hvis behandlingen opfylder kravene for legitim interesse (herunder interesseafvejningen), hvilket skal efterprøves i det konkrete tilfælde. EU-Domstolen fremhæver imidlertid i dommens præmis 53, at den nationale lovgivning ikke på forhånd kan foreskrive resultatet af denne afvejning af de modstående rettigheder og interesser.

Det Europæiske Databeskyttelsesråd (EDPB) har den 10. juli 2019 offentliggjort et udkast til en vejledning ("EDPB Opinion 3/19") om behandling af personoplysninger i forbindelse med TV-overvågning. Kravene om nødvendighed og dataminimering indebærer eksempelvis, at den dataansvarlige altid skal foretage en konkret overvejelse om, hvorvidt der er andre, mindre indgribende foranstaltninger end TV-overvågning til at varetage den dataansvarliges interesser, for eksempel bedre belysning eller fysisk sikring af ejendommen.

Databeskyttelsesforordningen opererer ikke med et forbud mod TV-overvågning af områder med almindelig færdsel, men EDPB Opinion 3/19 fremhæver i pkt. 27 at nødvendigheden af TV-overvågning som udgangspunkt stopper ved grænserne for den dataansvarliges egen ejendom. Det udelukker ikke, at der i særlige situationer kan være en legitim interesse for at overvåge et større

område. Det må imidlertid bero på den konkrete afvejning af rettigheder og interesser i dette særlige tilfælde, herunder formentlig en grundig undersøgelse af hvordan området med almindelig færdsel benyttes af de registrerede. Det kunne eksempelvis være om området primært benyttes til kortvarig gennemgang eller egentligt ophold som en plads med bænke og borde, hvor det sidste antageligt vil medføre et større indgreb i de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. Den type spørgsmål vil bedst kunne belyses i den konsekvensanalyse, som den dataansvarlige i mange tilfælde vil være forpligtet til at udarbejde når der foretages TV-overvågning, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 35, stk. 3, litra c.

Umiddelbart synes betragtningerne i EDPB Opinion 3/19 at svare til Datatilsynets praksis vedrørende offentlige myndigheders TV-overvågning. På den baggrund vil IT-Politisk Forening stille sig tvivlende over for, om private erhvervsdrivende med lovforslagets § 1, nr. 5 reelt får større muligheder for at foretage TV-overvågning af områder med almindelig færdsel i tilknytning til egne indgange og facader end det er tilfældet i dag.

Med lovforslagets § 1, nr. 5 vil der for de erhvervsdrivende ganske vist blive færre fortolkningsproblemer i forhold til TVO-loven, og på det mere praktiske plan vil der for brancher omfattet af TVO-lovens § 2, stk. 1, nr. 3 være langt mindre af den eksisterende private TV-overvågning som overtræder TVO-lovens forbud mod overvågning af områder med almindelige færdsel. Til gengæld vil de erhvervsdrivende få en større opgave med at vurdere, om deres TV-overvågning overholder kravene i databeskyttelsesforordningen.

Denne opgave bliver bestemt ikke mindre, hvis de erhvervsdrivendes TV-overvågning i højere grad skal rettes mod områder med almindelig færdsel, som regeringen tydeligvis forestiller sig med dette lovforslag. Den type overvågning vil i mange tilfælde skabe en temmelig åbenlys konflikt med det generelle princip i databeskyttelsesforordningens artikel 5 om, at TV-overvågningen under alle omstændigheder skal begrænses til det som er nødvendigt for formålet (dataminimering).

Generelle henvisninger til muligheden for kriminalitet i et

område kan ikke med nogen rimelighed begrunde, at en erhvervsdrivende foretager TV-overvågning af et større frit tilgængeligt område i tilknytning til virksomheden, uanset hvor nyttigt sådanne optagelser eventuelt måtte være for politiet i andre sammenhænge (ikke knyttet til den erhvervsdrivendes egen konkrete situation).

Udvidet mulighed for kommunal TV-overvågning

I lovforslagets § 1, nr. 10 foreslås to udvidelser af mulighederne for offentlige myndigheders TV-overvågning. Den foreslåede § 2 c i TVO-loven giver en kommunalbestyrelse mulighed for at foretage TV-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel i tilknytning til eller i forlængelse af restaurationsvirksomhed. Den foreslåede § 2 d giver offentlige myndigheder adgang til at foretage TV-overvågning af områder i tilknytning til egne bygninger. Ligesom for private erhvervsdrivende (lovforslagets § 1, nr. 5) kan dette område ifølge de specifikke bemærkninger til bestemmelsen være op til flere hundrede meter væk fra egne bygninger. Konkret nævnes muligheden for at overvåge en hel gågade ved at opsætte TV-overvågningskameraer i begge ender af en bygnings facader.

Hensigten med både § 2 c og § 2 d er at udvide mulighederne for offentlige myndigheders TV-overvågning i forhold til gældende ret. Efter gældende ret begrænses de pågældende offentlige myndigheders muligheder for TV-overvågning imidlertid alene af databeskyttelsesforordningens principper i artikel 5 (især kravene om nødvendighed og dataminimering), idet TVO-loven ikke sætter nogle begrænsninger for offentlige myndigheder. IT-Politisk Forening har meget vanskeligt ved at se hvordan national lovgivning, der vel at mærke skal ligge inden for databeskyttelsesforordningens rammer herunder ikke mindst principperne i artikel 5, kan skabe større muligheder end dette.

Den type TV-overvågning, som falder ind under § 2 c og § 2 d, vil reelt have et formål om at opretholde den offentlige orden, hvilket ikke er en opgave som hører under eksempelvis en kommunalbestyrelse (men derimod under politiet). Med de foreslåede § 2 c og § 2 d i TVO-loven vil

den offentlige dataansvarlige således komme til at behandle personoplysninger til formål, som ligger uden for den pågældende offentlige myndigheds eget myndighedsområde. Det kan i sig selv næppe være foreneligt med databeskyttelsesforordningens principper.

Høringssvar til:

- **Forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning) og**
- **Forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Politiets overtagelse af tv-overvågning).**

Justitia har i dette høringssvar behandlet både forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning og forslag til lov om ændring af retsplejeloven vedrørende politiets overtagelse af tv-overvågning, da disse tilsammen udgør en central del af grundlaget for den øgede overvågning, som er forudsat i regeringens trygheds- og sikkerhedspakke. Justitia har grundet den forkortede høringsfrist som følge af jul og nytår valgt at fokusere mere overordnet på udvalgte retssikkerhedsmæssige betragtninger og anbefalinger. Det bemærkes således, at høringssvaret ikke indeholder en egentlig juridisk analyse af lovforslagenes forenelighed med databeskyttelsesreglerne, de forvaltningsretlige regler eller Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Det overordnede formål med de to lovforslag er at følge op på de initiativer i regeringens trygheds- og sikkerhedspakke, der omhandler øget mulighed for overvågning. Lovforslagenes formål er at sikre politiets muligheder for at forebygge og opklare organiseret kriminalitet.¹

Det bemærkes indledningsvis, at regeringens ønske om at forebygge og opklare kriminalitet hurtigt og effektivt må anses for et helt legitimt formål. Det følger dog af blandt andet Databeskyttelsesforordningen (GDPR) artikel 5 og forvaltningsretlige principper, at udvidelsen af adgangen til overvågning skal være proportional i forhold til formålet. Og der kan stilles spørgsmål ved, om den markante udvidelse af adgangen til tv-overvågning er et effektivt og egnet redskab til at opnå det ønskede formål, og om indgrebet i borgernes frihedsrettigheder står i rimeligt forhold til det, der opnås.

I høringssvaret vil først udvalgte dele af forslaget til lov om ændring af lov om tv-overvågning blive behandlet (del 1). Herefter fremsættes bemærkninger til forslaget til lov om ændring af retsplejeloven vedrørende politiets overtagelse af tv-overvågning (punkt 2).

¹ Regeringen: www.regeringen.dk/nyheder/tryghed-og-sikkerhed-i-danmark/

Del 1:

Forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning)

1.1 Lovforslagets indhold

Lovforslaget lægger blandt andet op til at:

1. Indføre en bemyndigelsesbestemmelse hvorefter justitsministeren kan fastsætte, hvilke private aktører der kan foretage tv-overvågning, samt hvilke områder der kan overvåges (ud over de aktører og områder, der er oplistet i den gældende lov).
2. Fjerne afstandskravet for, hvor private aktører kan foretage tv-overvågning og i stedet fokusere på, at private områder ikke må overvåges.
3. Kommunerne får adgang til tv-overvågning ved restaurationer uden afstandskrav for overvågningen.
4. Offentlige myndigheder ikke skal være begrænset af afstandskrav ved tv-overvågning af offentlige bygninger, og politiet kan give pålæg til offentlige myndigheder om at foretage tv-overvågning ved offentlige bygninger.
5. Private kan ansøge om at foretage tv-overvågning for at imødekomme en sikkerhedstrussel.
6. Der skal ske obligatorisk registrering af overvågningskameraer i it-systemet POLCAM.
7. Udvide adgangen til at opbevare tv-optagelser i mere end 30 dage ved kriminelle forhold, der er anmeldt til politiet.

Såfremt lovforslaget vedtages som fremsat, vil det samlet set medføre en markant øget adgang til overvågning for både private aktører og offentlige myndigheder. Bemærkningerne nedenfor vedrører alene punkt 1-4.

1.2 Bemyndigelsesbestemmelse til at fastlægge privates overvågning

I den gældende lov om tv-overvågning § 1 er det bestemt, at private ikke må foretage tv-overvågning af offentlige områder, som benyttes til almindelig færdsel. I lovens § 2 er der fastsat en udtømmende opremsning af undtagelser til forbuddet i § 1, som eksempelvis butikscentres overvågning af egne indgange og facader.

Det fremgår af lovforslaget, at *”det er Justitsministeriets opfattelse, at markant flere private end de i dag opregnede aktører i tv-overvågningsloven skal have mulighed for at foretage tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel.”* På den baggrund indeholder lovforslaget en bemyndigelsesbestemmelse, der giver justitsministeren mulighed for ved bekendtgørelse at fastsætte yderligere regler om adgang til tv-overvågning. Justitsministeren vil således kunne bestemme, at yderligere aktører end de i loven nævnte skal have mulighed for at foretage tv-

overvågning af gade, vej, plads eller lignende områder til almindelig færdsel, f.eks. private beskæftiget med kritisk infrastruktur og medicinalfirmaer. Ifølge lovforslagets bemærkninger, vil Justitsministeriet desuden overveje, om der for andre områder end de i loven nævnte skal være en tilsvarende mulighed for at foretage tv-overvågning, f.eks. ved lagerhaller og byggepladser.

Regeringen lægger med indførelsen af bemyndigelsesbestemmelsen op til, at Justitsministeriet skal have en meget vid adgang til at tillade private at foretage tv-overvågning. Overvågning i det offentlige rum udgør imidlertid et indgreb i borgernes frihedsrettigheder, herunder særligt borgernes ret til privatliv, som samtidig udgør fundamentet for udøvelsen af en række andre frihedsrettigheder. Derfor bør en udvidelse af adgangen til overvågning efter Justitias opfattelse undergives parlamentarisk kontrol. En bemyndigelse for justitsministeren til administrativt at fastlægge, hvilke private aktører der kan overvåge i hvilke områder, vil ikke have den samme demokratiske legitimitet. Dette må anses for problematisk, når der er tale om adgang til at foretage indgreb i borgernes frihedsrettigheder.

1.3 Privates tv-overvågning

Det følger af den nugældende lov om tv-overvågning, at pengeinstitutter, spillekasinoer, hotel- og restaurationsvirksomheder samt butikcentre og butikker, hvorfra der foregår detailsalg kan foretage tv-overvågning af egne indgange og facader. Herudover kan de nævnte private forretningssteder foretage tv-overvågning af arealer, der ligger i direkte tilknytning til egne indgange og facader, og som naturligt anvendes eller kan anvendes som adgangs- eller flugtvej i forhold til egne indgange, hvis det er klart nødvendigt af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Efter gældende praksis kan dette område højst strække sig til ca. 10-15 meter fra forretningsstedets indgang og facader.

Lovforslaget indebærer, at private ikke længere umiddelbart skal være begrænset af et afstandskrav, når de foretager tv-overvågning omkring egne indgange og facader. Den eneste afstandsbegrænsning vil være, at der ikke må overvåges ind i private hjem eller områder, der ligger foran naboejendomme, som anvendes til beboelse, af hensyn til naboernes privatliv. Det fremgår af de specielle bemærkninger, at dette kan betyde, at forretningssteder kan overvåge op til flere hundrede meter væk, herunder på modsatte fortove mv., så længe området ligger i tilknytning til forretningsstedet og benyttes til almindelig færdsel.

Derudover lægges der op til en lempelse af betingelsen om, at forretningssteder kun kan foretage tv-overvågning efter en konkret vurdering, hvor det er "*klart nødvendigt*" af hensyn til at forebygge og opklare kriminalitet, da det fremover alene skal være "*nødvendigt*". Tv-overvågning skal dermed kunne foretages, når der blot er en vis sandsynlighed for, at der kan blive begået kriminalitet, der er relateret til den erhvervsdrivendes virksomhed.

Lovforslaget lægger således op til meget vide udvidelser af forretningssteders adgang til at foretage overvågning i det offentlige rum. Formålet er at forebygge og opklare kriminalitet, hvilket grundlæggende er et legitimt og sagligt hensyn. Der kan dog rejses tvivl ved, om den øgede adgang til overvågning overhovedet er et effektivt redskab til at opnå det ønskede formål, og om det er proportionalt.

For så vidt angår formålet om at forebygge kriminalitet fremgår det af en ny stor metaundersøgelse, at tv-overvågning ikke har en målbar effekt på vold og uorden, og at effekten af overvågning i det hele er begrænset i bycentre.² Det bemærkes i den forbindelse, at den manglende præventive effekt af kameraovervågning ligeledes var årsagen til, at Københavns Politi i 2012 valgte at aflyse en planlagt udvidelse af videoovervågning, der heller ikke stod mål med de store omkostninger ved at indsamle og opbevare data.³ Justitsminister Nick Hækkerup har ligeledes erkendt, at der ikke er evidens for, at øget overvågning har en præventiv effekt på den type voldelig kriminalitet, som bander og terrorister begår.⁴

Den nævnte undersøgelse viste også, at tv-overvågning potentielt kan have betydning for politiets efterforskning og opklaring af kriminalitet. Det følger dog af sagens natur, at tv-overvågning af ressourcemæssige årsager fortrinsvis vil blive anvendt til efterforskning af strafbare forhold, som bliver anmeldt eller på anden måde kommer til politiets kendskab. Hertil kommer, at gerningsmænd ved planlagt alvorlig kriminalitet ofte maskerer sig, hvilke formindsker brugbarheden af tv-overvågning.

Der kan derfor stilles spørgsmålstegn ved, om adgangen til øget overvågning, som der lægges op til i lovforslaget, er et egnet og effektivt redskab til at opnå det ønskede formål, og om det står mål med det indgreb i borgernes frihedsrettigheder, som overvågningen medfører. Herudover bemærkes, at den øgede overvågning i det offentlige rum kan være med til at skabe en mistænkeliggørelse af borgere og dermed risiko for skævvridning af forholdet mellem myndigheder og borgere.

1.4 Offentlige myndigheders tv-overvågning

Ifølge lovforslagets bemærkninger skal offentlige myndigheders overvågning af offentlige bygninger ikke længere umiddelbart være begrænset af et afstandskrav. Betingelserne for offentlige myndigheders overvågning af offentlige bygninger skal ifølge lovforslaget svare til betingelserne for private aktørers overvågning, herunder at tv-overvågningen alene skal være "*nødvendig*" og ikke "*klart nødvendig*" af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Det følger af endvidere af lovforslaget, at kommuner skal have en adgang til at foretage tv-overvågning af offentligt tilgængelige områder med almindelig færdsel, som ligger i forlængelse af restaurationsvirksomhed. Kommunen skal dog drøfte behovet for tv-overvågning med politiet inden iværksættelsen. Afstandskravet vil være det samme som for private aktørers overvågning, hvorefter

² Piza, Eric L. m.fl.: CCTV surveillance for crime prevention: A 40-year systematic review with meta-analysis, *Criminology & Public Policy*, Volume 18, Issue 1, 2019: <https://www.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/1745-9133.12419>

³ Tv2 Lorry: www.tv2lorry.dk/lorryland/kobenhavn-dropper-videoovervagning?fbclid=IwAR2AKKM42j_i30aE0DMM-UXUEI3a8ugiSEwQcKzff2SsKTAjGOsDt9LNSk

⁴ <https://www.berlingske.dk/politik/justitsministeren-afviser-bekymring-om-at-mere-overvaagning-skaber-falsk>

tv-overvågning kan foretages af områder, der ligger op til flere hundrede meter væk fra restaurationsvirksomheden.

Også for offentlige myndigheder er der med lovforslaget tale om en væsentlig udvidelse af adgangen til at foretage overvågning. Der gælder således med disse dele af lovforslaget de samme betænkeligheder som for privates overvågning, der er beskrevet i pkt. 1.3 ovenfor.

1.5 Samlede betragtninger vedrørende forslaget til lov om ændring af lov om tv-overvågning samt anbefalinger

Med lovforslaget lægges der generelt op til, at markant flere private skal kunne foretage overvågning, at overvågningen skal kunne foretages af private og offentlige myndigheder på et markant større område, og at overvågningen skal kunne foretages, selvom det alene er nødvendigt (og ikke *klart* nødvendigt) af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Der må som beskrevet ovenfor rejses tvivl om, hvorvidt en så markant udvidelse af afgang til tv-overvågning er et effektivt og egnet redskab til at opnå det ønskede formål, og om det er et proportionelt indgreb i borgernes frihedsrettigheder. Dette må særligt ses i lyset af, at det ikke ses dokumenteret, at øget overvågning har en præventiv virkning ved voldsforbrydelser. Der er ligeledes en risiko for, at lovinitiativer som dette kan bane vejen for, at overvågning også indføres på andre områder og kriminalitetstyper end dem, der nu er tilsigtet med lovforslagene.

Forslaget om øget adgang til tv-overvågning problematiseres yderligere af, at der fra politikere og politi er udtrykt ønske om, at overvågningen med tiden skal kunne sammenkobles med teknologi til ansigtsgenkendelse. En sådan sammenkobling vil øge intensiteten og omfanget af overvågning betydeligt og medføre endnu større betænkeligheder både i forhold til borgernes grundlæggende rettigheder og spørgsmål af mere etisk karakter.

Betænkelighederne intensiveres desuden af, at der i 2019 er kastet lys over mangelfuld håndtering af både teledata og DNA-bevismateriale hos politiet. Særligt teledatasagen viser politiets udfordringer med at håndtere store mængder af data samt at føre kontrol med de it-systemer, hvori data behandles. Der kan derfor stilles spørgsmålstejn ved, om politiet har de nødvendige forudsætninger for at håndtere en øget mængde af data i form af bl.a. POLCAM it-systemet, som er en del af lovforslaget om ændring af lov om tv-overvågning, samt om der vil blive ført tilstrækkelig kontrol med it-systemet.

Under alle omstændigheder bør indførelsen af øget overvågning i den udstrækning, som regeringen har foreslået, ledsages af styrkede retsgarantier for borgerne, herunder:

- En reel og smidig adgang for borgerne til at klage over uberettiget overvågning, eksempelvis overvågning der omfatter deres bolig mv.
- En sikring af, at overvågning ikke anvendes til bekæmpelse af mildere former for kriminalitet og/eller til helt andre formål som f.eks. kontrol med udbetaling af sociale ydelser.

- En ekstern kontrol af politiets anvendelse af tv-overvågningsmateriale samt regler om logning af politiets anvendelse mv., da kontrol forudsætter viden om, hvilke politiansatte, der anvender tv-overvågningen.
- Indførelse af øget overvågning bør desuden ledsages af en evaluering af reglerne efter en vis tidsperiode, f.eks. to år, for at sikre, at overvågning til stadighed er et effektivt middel til at opnå det ønskede formål og anvendes korrekt. En sådan evaluering bør ikke alene baseres på politiets egen vurdering, men også på data og empiri.

Del 2:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Politiets overtagelse af tv-overvågning)

Lovforslaget lægger op til at der i retsplejeloven indsættes en ny bestemmelse (§ 791 e), som giver hjemmel til, at politiet kan overtage tv-overvågning i realtid, hvis der er afgørende grunde til det med henblik på at forebygge eller efterforske en lovovertrædelse af den karakter, der er angivet i bestemmelsen. Hensynet bag bestemmelsen er særligt afværgelse og efterforskning af terrorangreb og forebyggelse af anden alvorlig kriminalitet, hvilket selvfølgelig må anses for legitime hensyn.

Den ovenfor nævnte metaundersøgelse af effekten af tv-overvågning viste, at mens der ikke kunne ses nogen målbar effekt på vold og uorden ved øget overvågning, kunne overvågning derimod have en særlig præventiv effekt, hvis overvågningskameraerne var bemandede. I disse tilfælde har politiet mulighed for at gribe ind, før situationen eskaleres.⁵

En mulighed for politiet til at overtage tv-overvågning i realtid vil dog udgøre et vidtgående indgreb i borgernes frihedsrettigheder, der skal begrænses til det mest nødvendige, ligesom der bør fastsættes effektive retsgarantier for borgerne.

Det bemærkes indledningvis, at det efter Justitias opfattelse må anses for formålstjenligt, at der i lovforslaget er indsat en *begrænset* hjemmel til *i helt ekstraordinære situationer* at overtage tv-overvågning, da dette kan have en reel effekt på at hindre og opklare eksempelvis terrorangreb, bombesprængninger eller grov bandekriminalitet.

Justitia har noteret sig, at der er foretaget en væsentlig begrænsning af kriminalitetstyperne, da lovforslaget kun vil finde anvendelse ved

- Lovovertrædelser der efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover eller udgør en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13, og
- som kan medføre eller har medført fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier.

⁵ Piza, Eric L. m.fl.: CCTV surveillance for crime prevention: A 40-year systematic review with meta-analysis, *Criminology & Public Policy*, Volume 18, Issue 1, 2019: www.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/1745-9133.12419.

Adgangen til at overtage tv-overvågning i realtid er således afgrænset til kriminalitetstyper af særlig grov og intensiv karakter.

Justitia har endvidere noteret sig, at indgreb ikke må foretages, hvis det efter indgrebets formål, sagens betydning og den krænkelse og ulempe, som indgrebet må antages at forvolde den eller de ramte personer, vil være et uforholdsmæssigt indgreb. Der gælder således også efter bestemmelsen et direkte krav om proportionalitet.

Indgreb kræver desuden som udgangspunkt retskendelse, hvori det skal angives, i hvilket område og tidsrum, overtagelsen af tv-overvågning må foretages. Bestemmelsen indeholder også hjemmel til, at politiet selv kan træffe beslutning om at overtage tv-overvågning, hvis indgrebets øjemed ellers ville forspildes. Det er dog et krav, at politiet snarest muligt og senest inden 24 timer indbringer spørgsmålet om iværksættelse af overtagelse af tv-overvågning for retten.

Det er på denne baggrund Justitias opfattelse, at lovforslaget må anses for at indeholde en egnet sikring af borgernes retsgarantier. Lovforslaget giver derfor ikke Justitia anledning til yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jacob Mchangama, direktør i Justitia

Justitsministeriet
databeskyttelse@jm.dk
ces@jm.dk

8. januar 2020 - Sagsnr. 19/37465 - Løbenr. 4689/20

Kommentar til udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning

Jeres journalnummer 2019-7910-0026

Hermed følger Kolding Kommunes kommentar til udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning.

Kolding Kommune opfordrede ved brev af 11. juli 2017 justitsministeren til at fremsætte et lovforslag, der giver kommunerne hjemmel til selv at træffe beslutning om opsætning af tv-overvågning og til at sætte tv-overvågning op i større omfang end hidtil.

Vi bifalder, at der nu er fremsat et lovforslag herom, men vi finder det ærgerligt, at lovforslaget kun i meget begrænset omfang udvider kommunernes mulighed for at opsætte tv-overvågning.

Den konkrete anledning til kommunens opfordring i 2017 var, at Kolding Kommune ønskede at sætte tv-overvågning op på udvalgte steder i Kolding midtby efter et stærkt ønske herom gennem flere år fra lokalmiljøet, bl.a. på grund af episoder med vold. Kommunen ønskede også at sætte tv-overvågning op på udvalgte parkeringsarealer, hvor der havde været problemer med hærværk på bilerne. Hvis bilisterne fravælger parkeringsarealer pga. hærværk og utryghed, vil det medføre et stærkt forøget pres på de resterende parkeringsmuligheder i byen og en øget risiko for, at der parkeres ulovligt eller uhensigtsmæssigt.

Det nuværende lovforslag efterkommer kun delvis det første ønske og slet ikke det andet ønske. Vi finder det ulogisk, at lovforslaget kun giver mulighed for at etablere tryghedsskabende tv-overvågning i nærheden af restaurationsvirksomheder, ud over at kommunerne allerede i dag kan etablere tv-overvågning i nærheden af bestemte boligområder. Det er kommunens erfaring, at personer, der udviser kriminel og utryghedsskabende adfærd, langt fra altid udøver adfærden i de pågældende områder. Vi frygter, at begrænsningen kan skabe risiko for, at adfærden spredes til områder, hvor kommunen netop ikke har hjemmel til at etablere tv-overvågning.

Vi er enige i, at det som udgangspunkt er en politimæssig opgave at øge befolkningens tryghed, herunder gennem tv-overvågning. Kommunen har af samme grund forhandlet med politiet om opsætning af tv-overvågning, men politiet har tilkendegivet, at der bl.a. på grund af ressourceforhold skal være et særligt dokumenteret grundlag, hvis politiet skal medvirke til opsætning af tv-overvågning i Kolding. Vi finder det ærgerligt, hvis kommunen er afskåret fra selv at skabe øget tryghed gennem tv-overvågning på steder, hvor der er et sagligt behov, men hvor politiet har prioriteret anderledes, alene på grund af ressourceforhold.

Vi understreger, at kommunen ikke har nogen interesse i en løbende, aktiv tv-overvågning men kun ønsker en datalagring. Vi finder, at datalagring, kombineret med skiltning om tv-overvågning, vil være en enkel og effektiv måde til at skabe øget tryghed, som ikke kan opnås med mindre indgribende foranstaltninger, og at en sådan foranstaltning ikke er særligt indgribende, da en eventuel brug af optagelserne stadig vil være underlagt de almindelige krav om saglighed og proportionalitet. Alternativet vil være øget overvågning ved fysisk personale eller kraftigere belysning af f.eks. parkeringsarealer. Øget brug af fysisk personale vil være væsentligt mere omkostningskrævende og reelt have samme karakter af overvågning, blot ikke i digital form, mens kraftigere belysning bl.a. vil give gener for de omkringboende.

Vi opfordrer derfor til, at sidste led i forslag til ny § 2c, stk. 1 i lov om tv-overvågning ("og som ligger i tilknytning til eller i forlængelse af restaurationsvirksomhed") udgår af lovforslaget, så kommunerne får mulighed for efter drøftelse med politiet at etablere tv-overvågning alle steder, hvor det har et sagligt, tryghedsskabende formål.

Venlig hilsen

Thomas Uhlemann
Jurist

Justitsministeriet
databeskyttelse@jm.dk
ces@jm.dk

KL's svar på Justitsministeriets høring vedrørende Udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning af 11. december 2019

Justitsministeriet har den 11. december 2019 fremsendt høring vedrørende udkast til forslag om ændring af lov om tv-overvågning. I den forbindelse skal KL bemærke følgende:

1. Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 10 vedrørende en ny § 2 c i lov om tv-overvågning, at der foreslås indsat en bestemmelse i tv-overvågningsloven, hvorefter kommunerne med henblik på at fremme trygheden, kan foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, og som ligger i tilknytning til eller i forlængelse af en restaurationsvirksomhed.

Det fremgår videre af forslaget, at dette sker efter drøftelse med politiet, og at politiet kan afvise at en kommune kan opsætte tv-overvågning på et konkret område, hvis det er klart nødvendigt af politimæssige hensyn.

Af de specielle bemærkninger til § 1 punkt 10 fremgår det, at denne drøftelse med fordel kan foregå i regi af politikredsens kredsråd.

I den forbindelse skal KL bemærke, at såfremt der ønskes opsat tv-overvågning af tryghedshensyn, er det ikke hensigtsmæssigt, hvis kommunerne skal afvente at dialogen med politiet kan foregå i regi af kredsrådene, idet der således kan gå lang tid fra ønsket om tv-overvågning opstår, til kommunen ved, om der kan opsættes tv-overvågning.

Det er kommunernes erfaring, at behovet for tryghedsskabende foranstaltninger eksempelvis i forbindelse med voldsepisoder eller lignende kriminalitet kan opstå pludseligt og uden forvarsel.

En sådan ordning kan således betyde, at ønsket om at sikre borgernes tryghed ved at opsætte tv-overvågning ikke imødekommes med forslaget.

KL foreslår derfor, at kravet om kommunernes drøftelse med politiet kan ske ved direkte kontakt mellem den enkelte kommune og vedkommende politikreds, og at det anføres i bemærkningerne til lovforslaget, at politiet har en forpligtigelse til at prioritere henvendelser

Dato: 18. december 2019

Sags ID: SAG-2017-03703
Dok. ID: 2853068

E-mail: JEGR@kl.dk
Direkte: 3370 3322

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

fra kommunerne, når henvendelserne vedrører en drøftelse jf. forslag til tv-overvågningslovens § 2 c om opsættelse af tv-overvågning af hensyn til trygheden.

2. Det fremgår af lovforslaget § 1 nr. 10 vedrørende en ny § 2 e i lov om tv-overvågning, at private og offentlige myndigheder, der foretager tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, skal registrere sig i politiets register over tv-overvågnings-kameraer (POLCAM).

I den forbindelse finder KL, at det bør sikres, at denne registrering kan ske let og ved brug af meget få ressourcer, så der ikke skal anvendes unødige administrative ressourcer herpå.

3. Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 10 vedrørende en ny § 2 d, at politiet kan meddele offentlige myndigheder pålæg om at foretage tv-overvågning af arealer, som ligger i tilknytning til eller i forlængelse af myndighedernes egne bygningers indgange og facader.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til bestemmelsen, at et sådan pålæg fra politiet vil være bindende for myndigheden.

Det fremgår ikke nærmere af forslaget, hvem der i forbindelse med et sådan pålæg skal afholde udgifterne til opsætning af tv-overvågning. KL forudsætter, at forslaget kommer i økonomisk høring med henblik på at kompensere kommunerne for eventuelle kommunale merudgifter, som er forbundet med lovforslaget, jf. DUT-princippet.

Med venlig hilsen

Pernille Christensen
Juridisk chef

Dato: 18. december 2019

Sags ID: SAG-2017-03703
Dok. ID: 2853068

E-mail: JEGR@kl.dk
Direkte: 3370 3322

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Justitsministeriet
Databeskyttelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J.nr. 9099.2019.68

Den 17. december 2019

Ved en mail af 11. december 2019 har Justitsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning).

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at byretterne ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Der henvises til Deres j.nr. 2019-7910-0026.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Jonas Reinel

Fra: Jan Hempel <Jan.Hempel@politiforbundet.dk>
Sendt: 12. december 2019 09:36
Til: £Databeskyttelseskontoret (951s26)
Cc: Cathrine Engsig Sørensen
Emne: VS: Høring over udkast til ,lovforslag om ændring af lov om TV-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026
Vedhæftede filer: Høringsbrev (andre).PDF; Udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning.PDF; Høringsliste.PDF
Sag: 2019-7910-0026
Sagsdokument: 1336302

Til Justitsministeriet.

Politiforbundet har ingen bemærkninger til høringen.

Politiforbundets jr.nr. 2019-01351.

Med venlig hilsen

Jan Hempel
Forbundssekretær

H.C. Andersens Boulevard 38
DK-1553 København V

Tlf. +45 3345 5965
E-mail mail@politiforbundet.dk

Politiforbundet passer på dine data. Læs mere om vores behandling af dine oplysninger her <https://www.politiforbundet.dk/om-politiforbundet/politiforbundets-databeskyttelsespolitik>

Denne e-mail fra Politiforbundet kan indeholde fortroligt materiale. E-mailen er kun beregnet for ovennævnte modtager(e). Hvis du har modtaget e-mailen ved en fejl, beder vi dig venligst kontakte afsenderen og i øvrigt slette e-mailen, inkl. eventuelle kopier og vedhæftede dokumenter. På forhånd tak

Henvendelser kan rettes skriftligt til Politiforbundet. Der kan sendes sikkert til mail@politiforbundet.dk. Det forudsætter dog, at du selv har adgang til at sende fra sikkermail.

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Sendt: 11. december 2019 11:48
Emne: Høring over udkast til ,lovforslag om ændring af lov om TV-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026

Se venligst vedhæftet filer

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Databeskyttelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
databeskyttelse@jm.dk
ces@jm.dk

København, d. 8. januar 2020

Hørings svar til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning

Justitsministeriets Databeskyttelseskontor har udsendt udkast til lovforslag, hvis formål er at ændre lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden. Herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning).

PROSA - Forbundet af It-professionelle er blevet inviteret til at udtale sig om lovforslaget. Vi takker for muligheden for at blive hørt og få indflydelse på det endelige lovforslag. I det følgende redegøres for PROSAs opfattelse af forslaget.

Overordnede bemærkninger - videoovervågning er gået for vidt og indskrænker friheden og trygheden i samfundet

I PROSA er vi stærkt bekymrede for brede masseovervågningsinitiativer, som nærværende forslag er udtryk for. Som it-folk har vi en dyb og indgående forståelse af, hvor usikre indsamlet data om borgerne kan være, at de kan misbruges, og hvor svært det er at slippe af med den type løsninger igen. Derfor beder vi regeringen om nøje at overveje, hvor stor en del af borgernes tryghed, retssikkerhed og frihed man vil gå på kompromis med og inddrage i overvågningens navn.

Der er, som Justitsministeriet selv redegør for i et svar til Sikandar Siddique, ingen evidens for, at overvågning skulle gøre mennesker tryggere, eller at det fører til mindre kriminalitet. Derfor er det svært at tillægge argumenterne om, at formålet er at begrænse kriminalitet og skabe sikkerhed og tryghed, stor værdi.

Det er til gengæld ikke svært at forestille sig, at de danske borgere kan føle sig utrygge, hvis de bevæger sig rundt i et gennemgribende videoovervåget samfund (Cordner, 2010: 18). Kameraerne giver nemlig borgerne indtryk af,

at deres område er nødvendigt at overvåge, og dermed forekommer området mere utrygt, end det egentlig er.

Samtidig er vi bekymrede for den afledte mistillidseffekt i videoovervågningen. Massiv videoovervågning i et ellers relativt trygt samfund sender et kraftigt signal om, at der er fare på færde og grund til at vogte sig for hinanden.

Ligeledes er vi bekymrede for enhver masseovervågning af borgerne, som i deres form og indhold er med til at indskrænke vores grundlæggende personlige frihed og ret til privatliv i samfundet. Borgere skal kunne mødes med hinanden, bevæge sig rundt i bylivet, handle ind og tage hjem, uden at nogen kigger dem over skulderen hvert eneste skridt på vejen. Når der, som her, hverken er evidens eller argumenter for, at overvågningen vil føre til regeringens mål, så mener vi, at den på det kraftigste skal genovervejes.

Præventiv tv-overvågning virker ikke, hvis man ikke er klar over det

Et af argumenterne for øget tv-overvågning er, at det har en præventiv effekt. Denne effekt tror vi bliver bedre, hvis man kan se, at der er tv-overvågning: Det har næppe nogen præventiv effekt, hvis folk ikke ved, at de er overvågede.

Derfor foreslår vi, at der oprettes et interaktivt kort over de registrerede videokameraer i Polcam, så alle borgere har muligheden for at undersøge, om de bliver overvåget og registreret i et givent område eller ej.

Kameraer er i dag så diskrete, at de oftest er umulige at få øje på. Man skal lede længe efter skilte, der informerer om tv-overvågningen. Det er vores opfattelse, at det vil virke langt bedre, hvis skiltningen bliver øget, så man aldrig er i tvivl om, hvor og hvornår man bliver overvåget.

Vi foreslår, at informationen skal være så tydelig, at man fra ethvert sted dækket af kameraet kan se et skilt, og at alle tv-overvågningsskilte bliver standardiserede, så de er nemme at genkende – på samme måde som færdselstavler.

Skiltet bør endvidere indeholde informationer om, hvordan man kan kontakte den dataansvarlige.

Opsamling af data, så man kan lave statistik og se, om loven faktisk hjælper

Der er de seneste år indført mange love, som begrænser borgernes frihed. Et væsentligt problem ved disse love er, at vi reelt ikke ved, om de har nogen effekt – hverken gavnlige eller skadelige.

Det bør tænkes ind i indførelsen af en ny lovgivning, så vi ikke fastholder en lov, der ikke har den ønskede effekt.

Derfor foreslår vi, at der opsamles information om, hvorvidt loven faktisk hjælper. Informationen skal være af en karakter, som utvetydigt oplyser om, om loven har den ønskede effekt eller ej.

Solnedgangsklausul

Af samme grund foreslår vi en solnedgangsklausul: Hvis loven ikke forlænges, så bortfalder den automatisk.

Anbefaling

PROSA anbefaler:

- *at der laves et offentligt, interaktivt kort på politiets hjemmeside over alle de kameraer, som er registreret i Polcam.*
- *at kravet til skiltning øges, så ingen i kameraets dækningsområde er i tvivl om, at de er overvåget.*
- *at skiltene indeholder kontaktinformation på den dataansvarlige.*
- *at der opsamles statistik over, hvor tit optagelserne fra kameraerne bruges, og hvad optagelserne bruges til.*
- *at der i loven indbygges krav om evaluering af effekten på baggrund af de opsamlede statistikker.*
- *at loven har en solnedgangsklausul.*

Venlig hilsen

Niels Bertelsen

Formand for PROSA

Jonas Reinel

Fra: Brian Stenskrog Hansen <brsh@rn.dk>
Sendt: 3. januar 2020 08:14
Til: £Databeskyttelseskontoret (951s26); Cathrine Engsig Sørensen
Emne: SV: Høring over udkast til ,lovforslag om ændring af lov om TV-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026

Region Nordjylland har ingen bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning).

Med venlig hilsen
Brian Stenskrog Hansen
Databeskyttelsesmanager
Direkte 23 61 90 02
Direkte brsh@rn.dk
DPO-funktion 61 55 55 55
DPO-funktion DPO@rn.dk

REGION NORDJYLLAND

Informationssikkerhed, DPO-funktionen
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst
www.rn.dk

Her kan du læse om dine rettigheder, når regionen behandler oplysninger om dig.

Fra: Justitsministeriet [mailto:jm@jm.dk]
Sendt: 11. december 2019 11:48
Emne: Høring over udkast til ,lovforslag om ændring af lov om TV-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026

Se venligst vedhæftet filer

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Databeskyttelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Fra: Mia Bekker Leimand <Mia.Bekker.Leimand@rsyd.dk>
Sendt: 8. januar 2020 11:45
Til: £Databeskyttelseskontoret (951s26); Cathrine Engsig Sørensen
Cc: Troels Hjortebjerg Pedersen
Emne: VS: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om TV-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026

Hermed fremsendes Region Syddanmarks afdeling for Informationssikkerhed og databeskyttelsesrådgiverens bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning.

Vi kan tilslutte sig forslaget ambition om at forebygge og opklare kriminalitet, men mener samtidig, at der altid skal være en konkret afvejning af privatlivets fred og graden af tv-overvågning med henblik på kriminalitetsforebyggelse og opklaring. I den sammenhæng vil det kunne argumenteres, at der er flere elementer af lovforslaget, som virker meget vidtgående. Dette er også fremhævet i de nedenfor anførte bemærkninger.

Ad forslaget punkt 2.1.3.1, 2. afsnit:

- Det står her anført, at "private ikke længere umiddelbart skal være begrænset af et afstandskrav, når de foretager tv-overvågning af arealer området omkring egne indgange og facader. I stedet skal der først og fremmest fokuseres på, at man som privat ikke må tv-overvåge ind i private hjem".
Det kan dog skabe ligeledes skabe utryghed for den enkelte borger at blive overvåget på åben gade. Endvidere bør der uanset dette tages højde for databeskyttelsesforordningens principper, herunder princippet om dataminimering, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c.

Ad forslaget punkt 2.1.3.3, 1. afsnit:

- Det foreslås, "at markant flere private skal have mulighed for at foretage tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelige færdsel".
Målet bør dog ikke være, at der er markant flere, som skal have mulighed for foretage tv-overvågning, men at de private som har et konkret og sagligt behov kan få mulighed for det.

Ad forslaget punkt 2.3.3:

- Det foreslås, "at der sker en udvidelse af offentlige myndigheders adgang til at foretage tv-overvågning i forbindelse med myndighedernes bygninger, og at politiet kan meddele offentlige myndigheder pålæg om at foretage tv-overvågning ved bestemte bygninger".
Det bedes uddybes, hvad udvidelsen af den nuværende ordning indebærer. Der er i forvejen i dag mulighed for, at offentlige myndigheder kan foretage tv-overvågning af områder, der ikke benyttes til almindelig færdsel, og af områder, der benyttes til almindelig færdsel, i form af f.eks. bygningernes indgange og facader med henblik på at beskytte bygningen og de ansatte mod kriminalitet.
Dette vurderes umiddelbart at være tilstrækkeligt og sagligt, men det anses dog som værende tvivlsomt, hvorvidt en udvidelse af tv-overvågningen vil kunne betragtes som proportionelt.
Endvidere vil det næppe være sagligt, at politiet kan give et pålæg, om at der skal foretages tv-overvågning. Dette må være de offentlige myndigheder, som dataansvarlig, der skal foretage en sådan vurdering ud fra et konkret behov.

Venlig hilsen

Mia Bekker Leimand
Databeskyttelsesrådgiver
Råds- og direktionsssekretariatet

E-mail: Mia.Bekker.Leimand@rsyd.dk
Direkte:
Mobil: 29649918

Region Syddanmark

Region Syddanmark

Damhaven 12, 7100 Vejle

Hovednummer: 7663 1000

www.rsyd.dk

Fra: Justitsministeriet [<mailto:jm@jm.dk>]

Sendt: 11. december 2019 11:48

Emne: Høring over udkast til ,lovforslag om ændring af lov om TV-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026

Se venligst vedhæftet filer

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET

Databeskyttelseskontoret

Slotsholmsgade 10

1216 København K

Tlf.: 7226 8400

www.justitsministeriet.dk

jm@jm.dk

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

Til: Justitsministeriet

RETSPOLITISK FORENINGS HØRINGSSVAR AD

- 1. Forslag til Lov om ændring af retsplejeloven (Politiets overtagelse af tv-overvågning),**
J.nr.: 2019-731-0055. Frist 08.01.2020
- 2. Forslag til Lov om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning).**
J.nr.: 2019-7910-0026. Frist 08.01.2020
- 3. Forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Styrkelse af politiets muligheder for efterforskning af kriminalitet på internettet).**
J.nr.: 2019-731-0058. Frist 08.01.2020
- 4. Forslag til Lov om ændring af straffeloven (Forstærket indsats mod eksplosivstoffer).**
J.nr.: 2019-7910-0026. Frist 08.01.2020.

Svar til: strafferetskontoret@jm.dk med kopi til mal@jm.dk samt databeskyttelse@jm.dk med kopi til ces@jm.dk

Retspolitisk Forening har valgt at besvare disse høringsanmodninger under ét, da de alle, bortset fra nr. 4, har som erklæret formål at styrke politiets efterforskningsmuligheder gennem overvågning og for så vidt angår nr. 3 er en udvidelse af mulighederne for indsættelse af politiagenter ved internetbaseret kriminalitet. Alle lovforslag, bortset fra nr. 3 er en konkretisering af regeringens udspil af 10. oktober 2019 om tryghed og sikkerhed i det offentlige rum.

Retspolitisk Forening skal bemærke, at med 2 af disse lovforslag (nr. 1 og 2) føjes endnu en endda særdeles bred udvidelse af offentlige myndigheders adgang til overvågning af borgernes færden ikke kun i det offentlige rum, men tillige i private områder. Den logik, der tilsiger den slags indgreb, hviler på den antagelse at, alle der færdes udenfor eget hjem, *kan* være mulige lovovertrædere. Eller udtrykt på en anden måde: Man kan aldrig vide, hvornår en tilfældig oplysning kan være til nytte i politiets efterforskning. Dette er efter foreningens opfattelse en ubestridelig kendsgerning.

Konsekvensen af denne logik sammenholdt med allerede vedtagne og igangsatte overvågningsinitiativer eksempelvis ANPG-bekendtgørelsen og det retsstridige krav om opbevaring af oplysninger fra mobiltelefonnettets transmissionssystem, er en betragtelig indskrænkning i retten til privatliv samt borgernes ret til frit at bevæge sig i det offentlige rum.

Denne logik, hviler efter foreningens opfattelse på et yderst spinkelt grundlag, der er fremkaldt af en ikke nærmere begrundet frygt for *"... særligt alvorlige forbrydelser, eksempelvis terrorangreb, bandeopgør, bombesprængninger mv., hvor menneskeliv eller betydelige samfundsværdier kan bringes eller er blevet bragt i fare"*, som det anføres i bemærkningerne (s.4) til forslaget om politiets overtagelse af TV-overvågning.

For så vidt angår faren for bombesprængninger har en gennemgang af lovforslagene kun med sikkerhed kunnet dokumentere to tilfælde. I begge tilfælde var gerningsstedet i øvrigt allerede dækket af overvågningskameraer. For så vidt angår terrorangreb er der ét klart tilfælde, angrebet på Krudttønden og synagogen i Krystalgade i februar 2015.

Det forekommer dog lidet sandsynligt, at de foreslåede regler kunne have forhindret terrorangrebet på Krudttønden. Angrebet på Synagogen og den efterfølgende uskadeliggørelse af gerningsmanden til begge attentater, skete ved brug af optagelser fra private overvågningskameraer. Optagelser der blev stillet til politiets rådighed efter de almindelige regler i retsplejeloven. Det forekommer også i denne situation tvivlsomt, om en hurtigere adgang til oplysninger fra private overvågningskameraer ville have afværget angrebet. En grundforudsætning herfor må logisk set være kendskab til eller en mistanke om, at gerningsmanden ville fortsætte sine forbrydelser ved at bevæge sig fra et sted til et andet.

I øvrigt virker det bestemt ikke betryggende eller tilrådeligt på denne måde at øge så markant den mængde af observations- og andet materiale, politiet skal håndtere i forbindelse med efterforskningen af straffesager, når man erindrer de voldsomme problemer, politiet har vist sig i den sidste halve snes år at have haft med hensyn til behandlingen af teleoplysninger.

Sammenfattende skal foreningen fsv. angående nr. 1-3 henstille, at der i bemærkningerne i det mindste tilføjes et afsnit om lovforslagenes forenelighed med bestemmelserne i EMRK og andre menneskeretlige forpligtelser. Om dette spørgsmål henvises til Lene Wachter Lentz artikel i Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab nr. 2 2019 (*Politiets infiltration på digitale platforme – set i et menneskeretligt perspektiv*).

Særligt om nr. 2 bemærkes, at foreningen ikke har bemærkninger til pligtmæssig registrering af privat TV-overvågning.

Særligt om pkt. 3. bemærkes: Retspolitisk Forening ser generelt med bekymring på anvendelsen af politiagenter, da deltagelse af agenter objektivt set er medvirken til begåelsen af en forbrydelse samt, at den i dag gældende øvre grænse for provokationsforbuddet (forøgelse af lovovertrædelsens omfang eller grovhed, jf. RPL § 754 stk. 1) forekommer vanskelig at administrere sammenholdt med adgangen efter RPL § 754 a stk. 2, til at tilskynde til udførelse eller fortsættelse af forbrydelsen.

Ved lovforslaget fraviges kravet om, at efterforskningen skal angå en lovovertrædelse, som efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover. Begrundelsen er, at politiet i dag er afskåret fra at anvende agentreglerne på visse former for kriminalitet på internettet vedrørende udbredelse og besiddelse mv. af børnepornografi, hæleri samt salg af narkotika, våben og eksplosivstoffer. Foreningen skal ikke kritisere politiets efterforskning af forbrydelser af den anførte slags, men det skal påpeges, at der i dag allerede er adgang til at efterforske den type forbrydelser ved at undersøge opslag på nettet og efterforske ud fra disse oplysninger.

Hensigten med indsættelse af agenter er ifølge bemærkningerne at få gerningspersonen(-erne) til at afsløre deres identitet. Hvorvidt dette kan ske, forekommer ikke indlysende, da "bagmændene" næppe fralægger sig anonymiteten ved kontakten med den hemmelige agent samt, at levering af

det udbudte materiale næppe finder sted ved deres personlige indsats, men ved brug af et eller flere mellemlid, der ikke er bekendt med gerningspersonens(personernes) identitet.

Særligt om nr. 4 bemærkes, at strafferammerne allerede er særdeles rummelige samt, at der også i gældende ret er adgang til at forhøje med det halve, jf. straffelovens § 81b. Foreningen finder de foreslåede bestemmelser overflødige og næppe kan antages at have yderligere afskrækkende eller forebyggende virkning i forhold til den gældende retstilstand.

Foreningen har herudover ikke yderligere bemærkninger.

København, d. 8. januar 2020

Leif Herman

Bjørn Elmquist

Bestyrelsesmedlem

Formand

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Rådet for Digital Sikkerheds hørings svar over udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning

(Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning)

Rådet for Digital Sikkerhed er grundlæggende af den opfattelse, at overvågning stiller store krav til overvågeren. Der er behov for en kritisk stillingtagen og offentlig debat omkring de samfundsmæssige konsekvenser overvågning kan have. Overvågning kan være et nødvendigt værktøj for politiet i kriminalitetsbekæmpelse og kan bidrage til et mere trygt og sikkert samfund. Derfor må hensynet til retten til privatliv nogle gange vige for hensynet til fx bekæmpelse af kriminalitet, terror, statens og den enkeltes sikkerhed. Men der er en bagside når almindelige mennesker overvåges i deres almindelige gøremål, der kan have privat karakter. Proportionaliteten når der overvåges skal vurderes. Hensynet til privatlivsfred skal stilles over for og balanceres med hensynet til statens og borgernes sikkerhed, når der installeres overvågning i det offentlige rum. Rådet mener, at overvågning skal minimeres, og det skal klart beskrives hvorfor der overvåges, og hvilke alternativer til fx kriminalitetsbekæmpelse, der er overvejet.

Rådet for Digital Sikkerhed takker for muligheden for at afgive bemærkninger til forslag til udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning.

Om lovudspillet

Med forslaget lægges der videre op til at:

- politiet kan give ”private tilladelse til at foretage tv-overvågning i nærmere bestemt omfang, når det er nødvendigt for at imødegå en sikkerhedstrussel”. De nærmere omstændigheder herfor fastsættes af Justitsministeren ved bekendtgørelse.
- kommunalbestyrelser efter drøftelse med politidirektøren kan iværksætte tv-overvågning af offentligt område i tilknytning til restaurantvirksomhed.
- offentlige myndigheder kan foretage overvågning af arealer i tilknytning til deres bygninger. Politiet kan meddele pålæg til myndighederne. Reglerne uddybes i bekendtgørelse.

Endelig skal private og offentlige myndigheder, der foretager overvågning af offentlige områder registrere sig i POLCAM.

De vil betyde en udvidelse af overvågningen i det offentlige rum. Rådet er overordnet af den holdning, at der er tale om fornuftige justeringer. Rådet skal dog gøre opmærksom på, at TV-overvågning er en form for masseovervågning og at en masse uskyldige med forslaget må tåle at blive overvåget, for at man kan finde de få kriminelle. Derfor er det vigtigt, at man farer frem med lempe og laver *proportionalitetsovervejelser*, hvor man afbalancerer hensynet til privatlivsfred over for hensynet til statens og borgernes sikkerhed, når der installeres overvågning i det offentlige rum.

Privatliv versus overvågning - regler og dilemmaer

Privatlivets fred er fastslået i en række erklæringer, konventioner og love både internationalt og nationalt¹. At have et privatliv er konstituerende for det at være menneske. Det er vigtigt, at vi selv kan bestemme, hvem vi vil dele hvad med hvornår. På den måde kan vi fremstille os selv, som vi ønsker i forskellige situationer: Når vi søger job, når vi optager lån, når vi skal på date og når vi skal møde svigermor første gang. Vi kan også teste synspunkter og tilhørsforhold uden at blive draget til ansvar i offentligheden og på den måde udvikle os som mennesker. Overvågning kan have konsekvenser for vores privatliv og adfærd, både i det private og i det offentlige rum ligesom akkumuleret viden fra overvågning i det offentlige rum kan være med til at profilere os.

Det er væsentligt at præcisere forskellen på privat og offentligt rum, når der overvåges. Hvornår er vi som borgere hhv. i det offentlige og i det private rum – fx er man privat når man går ind i sin bil og offentlig når man går på gaden. Det er vigtigt, da akkumuleret viden om vores færden i det offentlige rum, giver viden om dit private liv.

Krav til overvågning:

Alle indgreb i retten til privatliv og persondataskyttelse skal opfylde tre betingelser:

1. Indgrebet skal have et klar og præcis lovhjemmel,
2. Indgrebet skal forfølge et eller flere legitime formål, og
3. Indgrebet skal være proportionalt.

Da overvågning som regel har til formål at bekæmpe kriminalitet, er det typisk let at påvise, at indgrebet forfølger et legitimt formål. Det samme gælder som udgangspunkt kravet om lovhjemmel. Det er dog afgørende, at hjemlen er så klar og præcis, at det er muligt for borgeren at

¹ Grundlovens § 72 (beskyttelse af boligen og kommunikationshemmeligheden), EMRK art. 8 (ret til privatliv, herunder persondataskyttelse), EU-charteret art. 7 (privatliv) og 8 (persondataskyttelse), Straffelovens §§ 263-264 d (omfatter nogle få fredskrænkelser), Retsplejelovens kap. 71 (politiets ret til at foretage tvangsindgreb ifm. efterforskning, herunder overvågning af telefon, e-mail mv., adgang til telelogning), GDPR/databeskyttelsesloven

forudse sin retsstilling og undgå indgreb. Og kravet hertil skærpes i takt med indgrebets intensitet. Det skal altså være tydeligt, hvorfor man overvåger, samt hvordan og i hvilket omfang. Det er ofte proportionalitetsvurderingen, som ligesom hjemmelskravet skærpes i takt med indgrebets intensitet, der bliver afgørende for den samlede vurdering.

Det er svært at opstille klare kriterier eller retningslinjer for, hvordan proportionalitetsvurderingen skal foretages. Vurderingen skal dog altid være konkret og leve op til følgende generelle krav:

- Hvad er formålet med og hjemmel til overvågning
- Hvordan og hvornår overvåges
- Kunne et mindre indgribende middel anvendes i stedet – er der alternativer til overvågning?
- Er borgeren tilstrækkeligt informeret om indgrebet og muligheden for at få slettet eller korrigeret forkerte data?
- Hvor længe opbevares dataene, før de bliver slettet igen?
- Er datasikkerheden i orden, opbevares data, så dataene ikke misbruges?
- Hvem fører kontrol med den myndighed, der overvåger?

Alternativer til overvågning: Rådet skal bemærke, at det er en ensidige udlægning, at TV-overvågning udelukkende giver tryghed. Der er givet vis personer, der vil føle sig mindre trygge ved at politiet og andre nu kan se, at de går til møde i fagforeningen, til psykolog, på bar for seksuelle minoriteter m.v. Ligeledes mener Rådet, at det er problematisk, at TV-overvågning tillægges meget stor effekt i forhold til at løse problemer med kriminalitet. Undersøgelser viser, at TV-overvågning har en udmærket effekt i forhold til at begrænse hærværk, men i mindre grad har en effekt i forhold til mere alvorlig kriminalitet. Flere kameraer i det offentlige rum kan IKKE forventes at have en forebyggende effekt, men der vil være tale om forbedrede opklaringsmuligheder. Det er vigtigt, at der med den nye lovgivning gøres klart og åbent opmærksom på dette forhold.

I det lys kunne det være ønskværdigt med en evaluering af overvågningens virkning på kriminalitetsbekæmpelse.

Det skal beskrives, hvilke alternative muligheder der er til kriminalitetsbekæmpelse end overvågning. Det kan eksempelvis overvejes om videoovervågning i togene er den rette måde at bekæmpe kriminalitet og skabe tryghed – eller om det bedre alternativ, er at der er politi i togene.

Målrettet overvågning: Der kan være en legitim ret til målrettet overvågning fx aflytning er typisk mere indgribende, men den er synlig og der stilles oftere større krav til mistanke, kriminalitet mv., ligesom den, der er offer for sådan målrettet overvågning, er i besiddelse af stærkere retssikkerhedsmæssige garantier. *Ikke målrettet overvågning* (masseovervågning) er overvågning, hvor der ikke er nogen mistanke, men hvor formålet er måske at finde en kriminel, hvorefter man aktivt anvender data. I sådanne tilfælde er det vigtigt at beskrive, hvornår og hvordan der overvåges.

Rådets holdning:

- overvågningen i det offentlige rum skal begrænses (måske så vidt at overvågningen kun må tilgås og anvendes, når der har været en hændelse),
- der skal foretages logning af anvendelsen,
- det udstyr, der anvendes, skal sikres fornuftigt (så der ikke kommer databrud)
- der skal være korte slettefrister.

Rådet står naturligvis til rådighed for en uddybelse af ovenstående synspunkter.

På bestyrelsens vegne

Henning Mortensen
Formand, Rådet for Digital Sikkerhed

SikkerhedsBranchen, 8. januar 2020

Justitsministeriet, Databeskyttelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
databeskyttelse@jm.dk og ces@jm.dk

SikkerhedsBranchens hørings svar til udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning)

SikkerhedsBranchen takker for muligheden for at afgive hørings svar til ovennævnte.

I det følgende oplister vi alle lovforslagets bestemmelser selvom vi i nogle tilfælde ikke har bemærkninger.

Indledningsvist, inden kommentarerne til indholdet af lovforslaget, vil vi pege på et væsentligt element i forhold til udvidelsen af adgangen til at tv-overvåge for private og offentlige myndigheder.

Der er med trygheds- og sikkerhedspakken sket et paradigmeskifte fra fokus på privatlivsbeskyttelse til fokus på tryghed og sikkerhed. Det falder flere partier, organisationer og private for brystet, idet de føler at borgernes grundlæggende rettigheder er under pres, ikke mindst med nærværende lovforslag.

Man vil kunne imødekomme en del af kritikken ved ikke blot at stille krav til ejere og brugere af tv-overvågning, men også stille krav til installatørerne af tv-overvågning. Disse krav skulle både gælde overholdelse af lovgivningen, hvilket faktisk kun påhviler anlægsejeren, og tekniske krav, således at billederne er af en sådan kvalitet at de faktisk kan bruges i påkommende tilfælde.

SikkerhedsBranchen har udviklet en ISO 9001-certificering for installatører af tv-overvågning, der sikrer at installatørerne dokumenterer, at de overholder loven og lever op til en række kvalitetskrav, der skal sikre kvaliteten af anlæggene og dermed de billeder, der kommer ud af dem. De auditeres to gange om året og afholder selv alle udgifter ved at være certificeret.

På et andet af justitsministeriets ansvarsområder har vi foreslået, at den nugældende vagtlov revideres og udvides til at omfatte autorisationskrav til installatører af elektronisk sikring, herunder tv-overvågning. Der er således flere muligheder for at stille krav til tv-overvågningsinstallatørerne, som vil sikre lovlighed og kvalitet af anlæggene. Samtidig ville man have en mulighed for at pålægge installatørerne at medvirke til at sikre indberetning til POLCAM, hvilket er noget vi forudser, kan blive et problem i praksis.

Vi stiller gerne vores ISO 9001 ordning og vores tanker om en autorisationsordning til rådighed for justitsministeriet.

Ad § 1:

1. Ingen bemærkninger, idet forslaget er af teknisk karakter og en præcisering af gældende ret.

2. Udvidelsen af § 2 stk. 1 nr. 3 til også at omfatte engrosvirksomheder ser vi som helt naturlig.
3. Præciseringen af begrebet "egne indgange" i § 2 stk. 1 nr. 3 litra a er et ønske fra SikkerhedsBranchen, og vi hilser præciseringen velkommen.
4. Præciseringen af begrebet "facader" i § 2 stk. 1 nr. 3 litra a er et ønske fra SikkerhedsBranchen, og vi hilser præciseringen velkommen.
5. Ændringen af § 2 stk. 1 nr. 3 litra b, der i praksis betyder, at man forlader det hidtidige afstandskrav og derved udvider adgangen for de nævnte virksomheder til at tv-overvåge, mener vi vil gavne politiets efterforskningsmuligheder væsentligt. Desuden vil det fjerne den usikkerhed om den lovlige udstrækning af tv-overvågning, som afstandskravet ofte har ført til.

Vi noterer os endvidere med tilfredshed, at man lempet kravet fra at tv-overvågningen skal være "klart nødvendig" af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse til "nødvendig." Det betyder i henhold til bemærkningerne til bestemmelsen, at det fremover vil være muligt at foretage tv-overvågning blot der er en vis sandsynlighed for at der kan blive begået kriminalitet relateret til den erhvervsdrivendes virksomhed. Bestemmelsens affærdigelse vil gøre det lettere for den ansvarlige at fortolke reglerne.

6. Vi støtter indførelse af en ny § 2 stk. 1 nr. 5, der skal læses i sammenhæng med en ny § 2 stk. 6, hvorefter justitsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om at yderligere aktører kan bemyndiges til at tv-overvåge de steder omfattet af § 1 stk. 1, der benyttes til almindelig færdsel.
7. Vi forstår hensynet bag indførelsen af en ny § 2 stk. 4 om at private efter ansøgning til politiet i særlige tilfælde kan gives tilladelse til at foretage tv-overvågning i nærmere bestemt omfang for at imødegå en sikkerhedstrussel. Vi noterer os, at bestemmelsen har et forholdsvis snævert anvendelsesområde, og den ikke kan hjemle etablering af tv-overvågning af mere generel kriminalitetsbekæmpelseskarakter. Endelig finder vi det fint i tråd med formålet med bestemmelsen, at den henvender sig til private, der som udgangspunkt er omfattet af forbuddet i § 1 stk. 1, og at det er politiet, der angiver hvilke områder, der lovligt kan overvåges, så der ikke overvåges mere end nødvendigt.
8. Vi har ingen bemærkninger, idet der er tale om en ændring af teknisk karakter, der alene er møntet på at give justitsministerens mulighed for ved bekendtgørelse at beslutte, at en anden myndighed indenfor politiet end den relevante politikreds kan give tilladelse til tv-overvågning efter den nye § 2 stk. 4 (sikkerhedstrussel).
9. Vi støtter indførelse af en ny § 2 stk. 6, hvorefter ministeren bemyndiges til ved bekendtgørelse at give flere aktører end dem der er opregnet i § 2, adgang til at tv-overvåge steder, der er omfattet af § 1 stk. 1. Vi ser det som ministerens mulighed for at rette op på bestemmelsen i den nuværende i § 2 stk. 1 nr. 4, hvorefter ikke nærmere beskrevne private må tv-overvåge egne indgange, facader og indhegninger. Vi så dog helst, at man udvidede bestemmelsen, så private omfattet af denne bestemmelse fremover må optage billederne. Meget lidt overvågning monitoreres online, og et tv-overvågningsanlæg vil derfor have begrænset værdi for de fleste hvis ikke man må optage billederne. Vi finder endvidere, at bestemmelsen er i modstrid med det overordnede hensyn i trygheds- og sikkerhedspakken, som blandt andet er at give politiet bedre efterforskningsmuligheder. Her får de ikke muligheden for at tilgå optagelser fra anlæg omfattet af

§ 2 stk. 4. Den mulighed bør indgå i nærværende lovforslag.

10. Vi støtter indførelse af en ny § 2 c, der giver kommunalbestyrelsen mulighed for at tv-overvåge områder, der benyttes til almindelig færdsel med henblik på at fremme trygheden. Vi undrer os imidlertid over at disse arealer skal ligge i tilknytning eller forlængelse af restaurationsvirksomhed. Der er konkrete eksempler på, at der er opstået utryghed i områder af en kommune, der ikke er knyttet til en restaurationsvirksomhed. Behovet for tv-overvågning skal drøftes med politiet, der i henhold til stk. 2 efter en politifaglig vurdering både kan afvise og udskyde en ønsket tv-overvågning. Det mener vi er tilstrækkelig garanti for at tv-overvågningen ikke får et uproportionalt omfang, hvorfor bestemmelsen kan udvides til at omfatte andre utrygge områder end de, der ligger i tilknytning til eller i forlængelse af restaurationsvirksomhed.

Vi støtter indførelse af en ny § 2 d, der giver offentlige myndigheder samme beføjelser til at tv-overvåge som private efter § 2 stk. 1 nr. 3. Så vidt vi kan se, er det ikke eksplicit nævnt i bemærkningerne, men for god ordens skyld bør det slås fast, at begrebet offentlige myndigheder omfatter kommunerne.

Vi har ingen bemærkninger til § 2 d stk. 2, hvorefter politiet kan meddele offentlige myndigheder pålæg om at tv-overvåge efter stk. 1.

Vi støtter helhjertet indførelsen af obligatorisk indberetning til POLCAM som bestemt ved en ny § 2 e. Det har været et ønske fra SikkerhedsBranchen siden projektets start. Vi noterer os, at det kun er tv-overvågning af arealer omfattet af § 1 stk. 1, der skal indberettes. Vi anser det endvidere for logisk, at væsentlige ændringer i tv-overvågningen skal indberettes som bestemt i stk. 2.

11. Vi har ingen bemærkninger, idet der er tale om en præcisering af gældende ret, hvorefter skiltningsskravet ikke gælder pengetransporter og de i § 2 stk. 1 nr. 4 nævnte tilfælde.
12. Vi støtter udvidelsen af § 4 c stk. 5, så anlægsejeren kan gemme optagelser længere end 30 dage, hvis der er indgivet anmeldelse om strafbart forhold. Vi forstår det sådan, at det både gælder i tilfælde, hvor det er anlægsejeren, der har indgivet anmeldelsen, og tilfælde, hvor det er en anden forurettet, f.eks. en person, som er blevet overfaldet udenfor anlægsejeren butik. Dette bør præciseres. Den triste baggrund for bestemmelsen er, at politiet ikke altid når ud til anlægsejeren inden slettefristen. Risikoen er til stede for, at anlægsejeren sletter optagelserne fordi han ikke får kendskab til at en forurettet, f.eks. i weekenden, har indgivet anmeldelse om et strafbart forhold.
13. Vi har ingen bemærkninger, idet en udvidelse af § 4 d stk. 1 til også at gælde en ny § 2 c giver god mening.
14. Vi støtter udvidelsen af § 5 stk. 1, således at der kan straffes med bøde, hvis private eller offentlige myndigheder ikke registrerer deres tv-overvågning eller væsentlige ændringer i POLCAM.

Ad § 2

Vi har ingen bemærkninger til ikrafttrædelsesbestemmelserne, herunder fristen for registrering af eksisterende anlæg i POLCAM. Vi vil dog henvise til vores indledende bemærkninger om at det vil være fornuftigt at stille krav til installatørerne af tv-overvågning i forhold til lovlighed og kvalitet af anlæggene samt at pålægge dem at medvirke til indberetning i POLCAM.

Ad § 3

Ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a trailing line.

Kasper Skov-Mikkelsen

Direktør

Fra: Henriette Bang (40200) <Henriette.Bang@silkeborg.dk>
Sendt: 8. januar 2020 17:44
Til: £Databeskyttelseskontoret (951s26); Cathrine Engsig Sørensen
Emne: Bemærkninger til høring over udkast til ,lovforslag om ændring af lov om TV-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026
Vedhæftede filer: Høringsbrev (andre).PDF; Udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning.PDF; Høringsliste.PDF
Sag: 2019-7910-0026
Sagsdokument: 1355752

Til Justitsministeriet, Databeskyttelseskontoret

Hermed bemærkninger til Justitsministeriet udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning).

Bemærkning nr. 1:

Jf. § 2 stk. 3 i den nuværende Tv-overvågningslov fremgår der følgende: *Politiet kan uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, efter ansøgning give ejere af idrætsanlæg tilladelse til at foretage tv-overvågning af anlæggets indgange, facader, indhegninger m.v. og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen.*

Silkeborg kommune forslås: At forpagter/lejer selv skal ansøge politiet om TV-overvågning af idrætsanlæg. At de selv får tilladelsen samt skal registrere overvågningskameraerne i POLCAM.

Problemstilling: Mange kommuner ejer et stadion som enten bortforpagtes/lejes ud til fx et superligahold, hvorved en kommune ikke nødvendigvis har behov for opsætning af TV-overvågning for at "passe på" kommunens ejendom, da det kan nås med mindre indgribende midler.

Konkret i Silkeborg kommune har vi en bortforpagtesaftale, hvor det alene er klubben Silkeborg IF (SIF), der står for bygningerne m.m. SIF har et behov for TV-overvågning idet, de er forpligtede til at opsætte tv-overvågning, jf. Krav til danske fodboldstadioner, edition 2018, 3. Sikkerhedsforhold, pkt. 39 (kontrolrum med udsyn over stadion samt videoovervågning). (Kan findes via dette link: <https://www.dbu.dk/media/10249/stadionkrav-ed-2018.pdf>). Det følger endvidere af "Fælles ordensreglement for Superligaen" (tiltrådt af alle klubber i Superligaen), at der kan forekomme videoovervågning på stadion af sikkerhedshensyn (bilag A til cirkulære nr. 6 af 2019 – Sikkerhed og orden på stadions – udstedt af Divisionsforeningens bestyrelse).

SIF fik afslag fra politiet på opsætning af TV-overvågning idet, de ikke var idrætsanlægsejer.

Jeg kan ikke tolke i databeskyttelsesordning at ovenstående krav til danske fodboldstadioner skulle være et Kommunalt formål i forhold til opsætning af TV-overvågning.

Den nuværende løsning på ovenstående problemstilling i Silkeborg kommune er en aftale om fælles dataansvar, hvor vi som parter i fællesskab bestemmer, hvorfor der skal behandles personoplysninger (formål), og hvordan der skal behandles personoplysninger (hjælpemidlerne).

Der er i gang med at blive udarbejdet et yderligere tillæg vedr. det fælles dataansvar i forpagtningsaftalen. Ligesom Silkeborg Kommune skal have udarbejdet dokumentation for proportionalitetsvurderingen vedr. iværksættelse af tv-overvågningen (og efterfølgende have informeret de personer, som bliver omfattet af den).

DOG ville Silkeborg kommune gerne havde været foruden det yderlige tillæg eftersom, der ikke er tale om vores behov/formål, men alene et krav til Silkeborg IF.

Bemærkning nr. 2:

Justitsministeriet forslår at politiet kan meddele offentlige myndigheder pålæg om at foretage tv-overvågning ved bestemte bygninger samt at det er kommunen der skal bekoste det.

Silkeborg kommune forslår: At det præciseres hvad der menes ved bestemte bygninger og i hvilket omfang. At det alene må være politiet selv, der skal afholde udgiften herfor eftersom der er talt om deres behov/formål.

Udfordringer:

Hvem skal definere kvaliteten af TV-overvågningsudstyret?

Kommuner har mange bygninger – i Silkeborg har vi alene 450 adresser med bygninger.

Opsætning af TV-overvågning er meget bekosteligt, både i forhold til opsætningen, driften samt den løbende vedligeholdelse heraf. Herudover de administrative omkostninger.

Desuden skal man huske på, at der også sker ufattelig hurtig udvikling indenfor denne teknologi.

Afslutningsvis vil jeg gerne gøre Justitsministeriet opmærksom på, at jeg gerne stille mig til rådighed for uddybning af ovenstående.

På forhånd tak.

Venlig hilsen

Henriette Bang

Teamkoordinator, Team Forsikring & Risikostyring
Ejendomsstaben

Silkeborg Kommune

Østergade 1, 8600 Silkeborg

Telefon: 29 13 60 49

sikker.forsikring@silkeborg.dk

www.silkeborg.dk

Følg os på www.facebook.com/silkeborgkom

[Find parkering, mødelokaler og afdelinger på Rådhuset](#)

Silkeborg Kommune behandler dine data iht. **GDPR**, læs mere [her](#)

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Sendt: 11. december 2019 11:57

Emne: Høring over udkast til ,lovforslag om ændring af lov om TV-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026

Se venligst vedhæftet filer

Med venlig hilsen

The logo for Justitsministeriet features a yellow crown above the word "JUSTITSMINISTERIET" in a bold, sans-serif font. Below the logo, the text "Databeskyttelseskontoret" is followed by the address "Slotsholmsgade 10" and "1216 København K".

JUSTITSMINISTERIET
Databeskyttelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tlf.: 7226 8400

www.justitsministeriet.dk

jm@jm.dk

Jonas Reinel

Fra: Ina Iwersen <Inalwersen@Shret.dk>
Sendt: 19. december 2019 21:59
Til: £Databeskyttelseskontoret (951s26); Cathrine Engsig Sørensen
Emne: VS: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026
Vedhæftede filer: Høringsbrev (samtlige retter).PDF; Udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning.PDF; Høringsliste.PDF
Sag: 2019-7910-0026
Sagsdokument: 1354777

Til rette vedkommende

Høringen giver ikke Sø- og Handelsretten anledning til at komme med bemærkninger.

Med venlig hilsen

Ina Darby Iwersen
Kst. Retsassessor
Direkte: + 45 99 68 47 06
Inalwersen@shret.dk

Sø- og Handelsretten
Amaliegade 35, 2. sal
1256 København K.
Tlf.: 99 68 46 20
www.shret.dk

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Sendt: 11. december 2019 11:54
Emne: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning - journalnummer 2019-7910-0026

Se venligst vedhæftet filer

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Databeskyttelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Databeskyttelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. mail til databeskyttelse@jm.dk; ces@jm.dk

J.nr. 40A-VL-75-19
Den 17/12-2019

Justitsministeriet har ved brev af 11. december 2019 (sagsnr. 2019-7910-0026) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning).

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Helle Bertung

Jonas Reinel

Fra: Birgitte Storberg <bist@vordingborg.dk>
Sendt: 8. januar 2020 09:52
Til: £Databeskyttelseskontoret (951s26); Cathrine Engsig Sørensen
Emne: Vordingborg Kommunes bemærkninger til forslag til Lov om ændring af lov om tv-overvågning

Til Justitsministeriet

Med henvisning til Justitsministeriets henvendelse af 11. december 2019 vedrørende høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning bemærker Vordingborg Kommune følgende:

Det fremgår af lovforslagets § 2 d, stk. 2, at politiet kan meddele offentlige myndigheder pålæg om at foretage tv-overvågning efter lovforslagets § 2 d, stk. 1. Videre fremgår, at sådanne påbud ikke kan påklages for anden administrativ myndighed.

Af afsnittet om økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige, lovslagets side 39, fremgår det videre, at de økonomiske konsekvenser for kommunen vurderes at være negative/at der vil være merudgifter, men at disse merudgifter i forbindelse med opsætning og drift af kameraer vil skulle afholdes inden for myndighedernes eksisterende økonomiske rammer.

Vordingborg Kommune bemærker i den sammenhæng, at en anden myndighed, her politiet, kan pålægge kommunen udgifter, hvor kommunen ikke har mulighed for at påklage sagen, og hvor kommunen samtidig er forpligtet til at dække udgiften indenfor kommunens eksisterende økonomiske rammer.

Venlig hilsen

Birgitte Storberg
Informationssikkerhedskoordinator

Telefon: 55 36 27 29
bist@vordingborg.dk

Ledelsessekretariatet
Valdemarsgade 43
4760 Vordingborg

Vordingborg Kommune
Valdemarsgade 43
4760 Vordingborg

Undgå at uvedkommende kigger i dit brev til kommunen!
Send det sikkert via Digital Post på borger.dk.
Brug virk.dk, hvis du sender fra et firma eller en forening.

Den 11-12-19
J.nr. 40A-ØL-73-19
Init: sdy

Justitsministeriet
Databeskyttelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr mail til: databeskyttelse@jm.dk og ces@jm.dk

Justitsministeriet har ved brev af 11. december 2019 (Sagsnr. 2019-7910-0026) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning).

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Bert Carlsen

Ellen Børsting Borsbo

Justitsministeriet
Att. Databeskyttelseskontoret

Dato: 08-01-2020
J. nr.: 2019-029262

Direktionssekretariatet

Rigspolitiet
Polititorvet 14
1780 København V

Tlf.: 33 14 88 88
Email: politi@politi.dk

Udkast til forslag om lov om ændring af lov om tv-overvågning

1. Indledning

Justitsministeriet har ved e-mail af 11. december 2019 anmodet Rigspolitiet om bemærkninger til udkast til forslag om ændring af lov om tv-overvågning (udvidelse af adgangen til tv-overvågning og obligatorisk registrering af tv-overvågning).

Rigspolitiet har nedenstående bemærkninger til lovforslaget.

2. Udkast til lovforslag om ændring af lov om tv-overvågning (udvidelse af adgangen til tv-overvågning og obligatorisk registrering af tv-overvågning)

2.1. Udvidet adgang til privat tv-overvågning

2.1.1. Afgrænsning af det område, der kan tv-overvåges (lovforslagets § 1, nr. 3-5)

Rigspolitiet bemærker, at de foreslåede tilføjelser i tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra a, indeholder sproglige præciseringer, som vil bidrage positivt til at lette forståelsen for, hvad der forstås ved egne indgange og facader i tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra a.

Ændringen af tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra b, medfører en udvidelse af det areal, som lovligt kan tv-overvåges i medfør af tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra b. Udvidelsen af arealet, som må tv-overvåges i tilknytning til eller i forlængelse af egne indgange og facader, vil bidrage positivt til politiets arbejde med at håndhæve tv-overvågningsloven, herunder navnlig lette fortolkningen af det geografiske område, hvor private lovligt må tv-overvåge i medfør af tv-overvågningsloven, hvilket med den gældende tv-overvågningslov har givet anledning til tvivl.

2.1.2. Udvidelse af opregnede virksomhedstyper med mulighed for at tv-overvåge (lovforslagets § 1, nr. 2)

Det foreslås, at engrosvirksomheder, hvorfra der foregår salg og udlevering af varer, indsættes i tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, hvor der sker opregning af, hvilke private der lovligt kan foretage tv-overvågning af egne indgange og facader samt arealer i tilknytning hertil i medfør af tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra a og b.

Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.2., at: »private der kan foretage tv-overvågning efter § 2, nr. 3, litra b, som ændret ved dette lovforslags § 1, nr. 2 og 5, udvides, således at engrosvirksomheder (...)« Rigspolitiet bemærker i tilknytning hertil, at henvisningen til tv-overvågningslovens § 2, nr. 3, litra b, ses at skulle ændres til § 2, stk. 1, nr. 3, ligesom henvisningen til lovforslagets § 1, nr. 5, ses at skulle slettes i denne sammenhæng.

2.1.3. Indsættelse af bemyndigelsesbestemmelse (lovforslagets § 1, nr. 6 og 9)

Efter lovforslagets § 1, nr. 6 og 9 indsættes i tv-overvågningsloven en ny bemyndigelsesbestemmelse, således justitsministeren kan bestemme, at yderligere aktører skal have mulighed for at tv-overvåge områder til almindelig færdsel, når det er af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Rigspolitiet bemærker, at bemyndigelsesbestemmelsen i den foreslåede § 2, stk. 6, vil bidrage positivt til, at der nemmere kan foretages justeringer i den udtømmende opregning af virksomhedstyper mv. i tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, som er undtaget fra forbuddet mod at foretage tv-overvågning i tv-overvågningslovens § 1, stk. 1.

Rigspolitiet er enig i, at eksempler på sådanne virksomhedstyper kunne være kritiske infrastrukturer og medicinalvirksomheder.

2.1.4. Tv-overvågning med henblik på at imødegå en konkret sikkerhedstrussel (lovforslagets § 1, nr. 7 og 8)

Rigspolitiet bemærker, at den foreslåede bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2, stk. 4, giver politiet beføjelse til – på baggrund af ansøgning – at give private tilladelse til at foretage tv-overvågning i nærmere bestemt omfang, når det efter en konkret politifaglig vurdering er nødvendigt for at imødegå en konkret sikkerhedstrussel. Navnlig vil bestemmelsen kunne bringes i anvendelse, når der foreligger en konkret sikkerhedstrussel mod f.eks. religiøse bygninger eller opholdssteder.

Rigspolitiet bemærker, at bestemmelsen forventes og bør have et snævert anvendelsesområde, hvilket er med til at sikre, at udstedelse af tilladelser til at foretage tv-overvågning er begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til sikkerhedsmæssige formål, ligesom der ikke foretages tv-overvågning i et videre omfang, end hvad der er nødvendigt.

Rigspolitiet skal således bemærke, at den foreslåede bestemmelse udgør en udvidelse af politiets mulighed for at give tilladelse til at foretage tv-overvågning i særlige tilfælde, hvor der foreligger aktuelle og målrettede sikkerhedstrusler mod den private, hvilket vurderes at bidrage positivt til samfundets samlede værn mod sikkerhedstrusler.

2.2. Udvidet adgang til kommunal tv-overvågning (lovforslagets § 1, nr. 10 og nr. 13)

Den foreslåede bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2 c samt bemærkningerne hertil er i vidt omfang en udmøntning af de forskellige bidrag, som Rigspolitiet tidligere har afgivet til Justitsministeriet.

Rigspolitiet bemærker, at den foreslåede bestemmelse vil indebære, at kommuner i videre omfang end i dag kan foretage tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel, hvilket vil bidrage som et tryghedsskabende tiltag.

Det fremgår af lovforslagets specielle bemærkninger til § 1, nr. 10 til den foreslåede bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2 c, at: »Med udtrykket »i tilknytning til eller i forlængelse af« en restaurationsvirksomhed sigtes der til offentlige arealer, som vil kunne tv-overvåges efter § 2, stk. 1, nr. 3, litra b, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4.« Rigspolitiet bemærker i tilknytning hertil, at henvisningen til lovforslagets § 1, nr. 4, ses at skulle ændres til lovforslagets § 1, nr. 5.

2.3. Tv-overvågning ved offentlige bygninger (lovforslagets § 1, nr. 10)

Med forslaget til tv-overvågningslovens § 2 d udvides offentlige myndigheders mulighed for at foretage tv-overvågning i forbindelse med myndighedens indgange og facader samt arealer, som ligger i tilknytning til eller i forlængelse heraf.

En udvidelse af adgangen til at foretage tv-overvågning for offentlige myndigheder vil bidrage positivt til politiets opklaring af kriminalitet, hvilket vil medvirke til at skabe mere tryghed og sikkerhed i samfundet.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 10 til den foreslåede bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2 d, at: »Det bemærkes i tilknytning hertil, at den foreslåede bestemmelse alene giver offentlige myndigheder mulighed for at foretage tv-overvågning af arealer, som benyttes til almindelig færdsel.« (s. 55). Rigspolitiet bemærker hertil, at den samme sætning gengives umiddelbart efter (s. 57), hvorfor den ene sætning ses at bør slettes.

Det fremgår af bestemmelsens stk. 2, at politiet kan meddele offentlige myndigheder pålæg om at foretage tv-overvågning. Det fremgår af bemærkningerne hertil, at forslaget indebærer, at der ved bestemte bygninger, hvor der vurderes at være behov for at styrke trygheden og sikkerheden i og omkring bygninger, og hvor myndigheden ikke på eget initiativ har benyttet sig af den med lovforslaget udvidede mulighed for at foretage tv-overvågning, kan meddeles pålæg herom.

Det fremgår af bestemmelsens stk. 3, at justitsministeren kan fastsætte regler om, hvilken myndighed inden for politiet der behandler sager om pålæg efter stk. 2.

Rigspolitiet skal hertil bemærke, på baggrund af en udtalelse fra PAC, at der i forbindelse med fastsættelsen af regler om, hvilken myndighed inden for politiet der skal behandle sagerne om pålæg, bør være opmærksomhed på, at PAC ikke naturligt er i besiddelse af oplysninger om nødvendigheden af en given tv-overvågning og oplysninger om, at tv-overvågningen ikke finder sted. Det vil derfor være et forsinkende led i sagsbehandlingen, hvis sådanne pålæg skal meddeles af PAC.

2.4. Obligatorisk registrering af tv-overvågning (lovforslagets § 1, nr. 10 og nr. 14)

Det er anført i de specielle bemærkninger til lovforslaget, at Rigspolitiet, som dataansvarlig for behandlingen af personoplysninger i POLCAM, skal sikre behandlingens overensstemmelse med retshåndhævelsesloven. Det er videre anført, at det bl.a. indebærer, at der fastsættes regelmæssig undersøgelse af behovet for lagring

af personoplysningerne, ligesom indsamlede personoplysninger ikke må opbevares i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt af hensyn til formålet, hvortil oplysningerne behandles, jf. retshåndhævelseslovens § 4, stk. 6, og § 7.

Det er herefter anført, at disse krav vil kunne opfyldes ved, at Rigspolitiet fastsætter generelle frister for, hvornår de personoplysninger, som Rigspolitiet behandler, skal slettes. Der er således ikke krav om, at Rigspolitiet løbende skal gennemgå samtlige registreringer i POLCAM med henblik på at sikre, at der ikke opbevares konkrete personoplysninger i strid med bestemmelsen, så længe myndigheden har procedurer, som sikrer, at der sker sletning i overensstemmelse med de fastsatte frister.

Rigspolitiet bemærker hertil, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at fastsætte generelle slettefrister i et register som POLCAM, da registeret har den særlige karakter, at oplysningerne i registret – selv efter adskillige år – kan være relevante og nødvendige for opfyldelse af formålet med POLCAM. Oplysninger i POLCAM vil således være relevante for politiets efterforskningsvirksomhed, så længe de registrerede tv-overvågningskameraer er monteret og er funktionsdygtige, hvilket en generel fastsat slettefrist ikke vil tage højde for. En fastsættelse af generelle slettefrister i POLCAM vil derfor ikke understøtte den operationelle værdi af - og formålet med POLCAM.

Rigspolitiet vurderer, at kravene til behandling i retshåndhævelsesloven, kan opfyldes ved, at Rigspolitiet så vidt muligt af egen drift foretager en ajourføring og/eller sletning af oplysninger i POLCAM, når Rigspolitiet bliver bekendt med, at der er sket væsentlige ændringer i oplysningerne, som kræver en ajourføring eller en sletning i POLCAM. Det kan f.eks. ske ved, at de registrerede giver meddelelse herom til politiet, jf. lovforslagets § 2 e, stk. 2.

Kravene om sletning vurderes således ikke i forhold til POLCAM at indebære, at politiet af egen drift skal rette henvendelse til de registrerede for at få oplysninger om væsentlige ændringer i POLCAM.

Der er herved bl.a. lagt vægt på registrets karakter, herunder karakteren af og formålet med registreringen af oplysningerne, der bl.a. ikke indebærer negative retsvirkninger for de registrerede, at de registrerede er pålagt en pligt til at meddele væsentlige ændringer til politiet, at det vil være uforholdsmæssigt ressourcekræ-

vende for politiet at håndtere en sådan model, ligesom det muligvis vil være stridende med forbuddet mod selvinkriminering, idet det fremgår af lovforslagets § 2 e, stk. 2, at der skal være en strafpålagt pligt for private og offentlige myndigheder til at registrere væsentlige ændringer.

Rigspolitiet finder, at det vil være hensigtsmæssigt, at ovenstående betragtninger om Rigspolitiets håndtering af kravene i retshåndhævelseslovens § 4, stk. 6 og § 7 afspejles i forarbejderne til loven.

Rigspolitiet bemærker endvidere, at lovforslagets § 2 e ses at skulle præciseres i sin ordlyd samt i bemærkningerne hertil. Det fremgår af bestemmelsen, at: »Private og offentlige myndigheder, der foretager tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, skal registrere sig i politiets register over tv-overvågningskameraer (POLCAM)« Rigspolitiet bemærker, at bestemmelsen kan præciseres til, at private og offentlige myndigheder, der foretager tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, skal registrere *nærmere oplysninger herom* i politiets register over tv-overvågningskameraer (POLCAM).

I forlængelse heraf bør det af bemærkningerne til bestemmelsen fremgå, at borgere, der foretager tv-overvågning på privat område, som hidtil fortsat kan foretage registrering af tv-overvågningen i POLCAM, men ikke er omfattet af den obligatoriske ordning.

Endelig skal det bemærkes, at det - som nævnt ovenfor - af § 2 e, stk. 2, fremgår, at private og offentlige myndigheder, der har registreret sig i POLCAM, jf. stk. 1, skal registrere væsentlige ændringer i tv-overvågningen. Det fremgår af de specielle bemærkninger til bestemmelsen, at der ved ”væsentlige ændringer” sigtes til, at private og offentlige myndigheder fx vil skulle foretage registrering i POLCAM, hvis tv-overvågningen ophører, men ikke ved midlertidige driftsstop og lignende. I forbindelse med politiets anvendelse af POLCAM, herunder indhentning af tv-overvågningsmateriale, er det af væsentlig betydning, at kontaktoplysningerne er korrekte og opdaterede, således at politiet kan få kontakt til rette person eller virksomhed, og at dette i de situationer, hvor det er nødvendigt, kan ske så hurtigt som muligt. Det bør således i bemærkningerne præciseres, at væsentlige ændringer til lige omfatter ændringer i telefonnummer, mailadresse eller lignende oplysning, hvortil politiet kan rette henvendelse.

2.5. Udvidet adgang til opbevaring af optagelser (lovforslagets § 1, nr. 12)

Rigspolitiet bemærker, at lovforslagets § 4 c, stk. 5, 1. pkt., indeholder en udvidelse af perioden, hvor der kan opbevares optagelser fra tv-overvågning, når opbevaringen er nødvendig af hensyn til en indgivet anmeldelse om strafbart forhold.

Rigspolitiet vurderer, at udvidelsen afhjælper den nuværende uhensigtsmæssige retstilstand, hvorefter private skal slette optagelser fra tv-overvågning inden for 30 dage i medfør af tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 4, selvom de ønsker at opbevare optagelserne i længere tid med henblik på at bistå politiets arbejde med at opklare strafbare forhold ved at tilvejebringe bevismateriale. Den foreslåede ændring udgør således en udvidelse, som vil bidrage positivt til politiets arbejde.

Med venlig hilsen

Louise Spangsberg Lundsager
fg. centerchef

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 7. januar 2020
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Cathrine Engsig Sørensen
Sagsnr.: 2019-7910-0026
Dok.: 1353549

Telefonsamtale med Rigsadvokaten om høring over udkast til lovforslag om ændring af tv-overvågningsloven

Rigsadvokaten bemærkede, at der med fordel kan tilføjes en sætning om bødeniveauet i de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 14.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk